

Додаток
до проєкту рішення __ сесії
міської ради 8 скликання
від _____ 2023 року № __

ПРАВИЛА БЛАГОУСТРОЮ
території Могилів-Подільської міської
територіальної громади Могилів-Подільського
району Вінницької області

2023

ЗМІСТ

Р. 1.	Загальні положення.	с. 5
	1.1. Призначення, сфера дії, учасники Правил благоустрою громади.	с. 5
	1.2. Система благоустрою громади.	с. 5
	1.3. Суб'єкти, об'єкти та елементи сфери благоустрою.	с. 6
	1.4. Елементи об'єктів благоустрою.	с. 7
Р. 2.	Визначення термінів.	с. 8
Р. 3.	Повноваження учасників правовідносин у сфері благоустрою території Могилів-Подільської міської територіальної громади Могилів-Подільського району Вінницької області.	с. 16
	3.1. Повноваження Могилів-Подільської міської ради.	с. 16
	3.2. Повноваження виконавчого комітету Могилів-Подільської міської ради.	с. 16
	3.3. Повноваження органів самоорганізації населення громади.	с. 17
	3.4. Права та обов'язки громадян у сфері благоустрою громади.	с. 17
	3.5. Права та обов'язки підприємств, установ, організацій, ФОП громади.	с. 18
Р.4.	Порядок здійснення благоустрою та утримання територій об'єктів благоустрою Могилів-Подільської міської територіальної громади Могилів-Подільського району Вінницької області.	с. 19
	4.1. Загальні вимоги до порядку здійснення благоустрою та утримання об'єктів, елементів благоустрою.	с. 19
	4.2. Обмеження у сфері благоустрою громади.	с. 20
	4.2.1. Обмеження при використанні об'єктів благоустрою.	с. 20
	4.2.2. Обмеження щодо куріння тютюнових виробів.	с. 21
	4.2.3. Обмеження (обтяження) на використання земельних ділянок об'єктів благоустрою.	с. 23
	4.3. Фінансове забезпечення заходів з благоустрою громади.	с. 24
	4.3.1. Фінансування за рахунок коштів державного бюджету.	с. 24
	4.3.2. Фінансування за рахунок коштів бюджету громади.	с. 24
	4.3.3. Фінансування за рахунок коштів підприємств, установ, організацій.	с. 25
	4.3.4. Участь громадян у фінансуванні заходів щодо забезпечення благоустрою громади.	с. 25
	4.4. Стандартизація та нормування у сфері благоустрою громади.	с. 25
	4.5. Порядок здійснення благоустрою та утримання територій загального користування.	с. 25
	4.5.1. Парки культури і відпочинку, рекреаційні зони, зони зелених насаджень, сквери і майданчики для дозвілля і відпочинку.	с. 25
	4.5.2. Території пам'яток культурної спадщини.	с. 27
	4.5.3. Майдани, площі, проспекти, набережні.	с. 28
	4.5.4. Дороги, вулиці (провулки, проїзди), пішохідні доріжки.	с. 28
	4.5.5. Пляжі (зони відпочинку).	с. 31
	4.5.6. Лікувально-профілактичні заклади.	с. 33

	4.5.7. Кладовища.	с. 34
	4.5.8. Місця для стоянки транспортних засобів (автостоянки, місця паркування транспорту).	с. 35
	4.5.9. Місця для організації ярмарків та майданчиків сезонної торгівлі.	с. 36
	4.5.10. Ринки.	с. 36
	4.6. Порядок здійснення благоустрою та утримання прибудинкової території, територій житлової та громадської забудови.	с. 37
	4.7. Порядок здійснення благоустрою та утримання територій будівель та споруд інженерного захисту, санітарних споруд.	с. 37
	4.8. Порядок здійснення благоустрою та утримання територій підприємств, установ, організацій, фізичних осіб-підприємців, прилеглих до них територій та закріплених за ними територій на умовах договору.	с. 37
Р.5.	Вимоги до утримання елементів благоустрою на території Могилів-Подільської міської територіальної громади Могилів-Подільського району Вінницької області.	с. 38
	5.1. Порядок здійснення благоустрою та утримання територій суб'єктів господарювання, громадян, прилеглих до них територій та закріплених за ними територій на умовах договору оренди, договору земельного сервіту.	с. 38
	5.2. Порядок утримання зелених насаджень на об'єктах благоустрою.	с. 38
	5.2.1. Утримання зелених насаджень	с. 38
	5.2.2. Порядок видалення та пересаджування зелених насаджень.	с. 40
	5.3. Порядок утримання будинків та споруд, їх фасадів.	с. 41
	5.4. Порядок утримання спортивних споруд.	с. 42
	5.5. Порядок утримання ліхтарів вуличного освітлення, засобів та обладнання зовнішнього освітлення, установок по декоративному підсвічуванню будинків і пам'яток, вивісок, вітрин.	с. 43
	5.6. Порядок утримання обладнання елементів благоустрою дитячих, спортивних майданчиків, майданчиків для дозвілля та відпочинку та інших майданчиків.	с. 45
	5.7. Порядок утримання тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності, торгово-посадовчих комплексів.	с. 45
	5.8. Порядок утримання засобів та обладнання зовнішньої реклами.	с. 46
	5.9. Порядок утримання мостів.	с. 49
	5.10. Порядок утримання технічних засобів регулювання дорожнього руху.	с. 50
	5.11. Порядок утримання інших елементів благоустрою (тимчасових споруд некомерційного призначення, паркових лав, покажчиків найменування вулиць, будинкових номерних знаків, вуличних годинників, меморіальних дошок та інших).	с. 50
Р.6.	Порядок здійснення благоустрою, утримання об'єктів та елементів благоустрою Могилів-Подільської міської територіальної громади Могилів-Подільського району Вінницької області підприємствами, установами, організаціями, фізичними особами-підприємцями, що здійснюють окремі види	с. 51

	діяльності.	
	6.1. Вимоги щодо облаштування та утримання об'єктів та елементів благоустрою під час будівництва, земляних, монтажних, ремонтних та інших робіт.	с. 51
	6.2. Обов'язки суб'єктів у сфері будівництва, земляних, монтажних, ремонтних та інших робіт.	с. 52
	6.3. Порядок проведення земляних та інших робіт, пов'язаних з порушенням благоустрою.	с. 54
	6.4. Порядок здійснення благоустрою, утримання об'єктів та елементів благоустрою під час проведення виставок, святкових, розважальних та інших масових заходів.	с. 59
	6.5. Порядок здійснення благоустрою, утримання об'єктів та елементів благоустрою підприємствами, установами, організаціями, фізичними особами-підприємцями, що здійснюють торгівлю або діяльність з надання побутових послуг.	с. 60
Р.7.	Санітарне очищення громади та вимоги щодо поводження з відходами на території Могилів-Подільської міської територіальної громади Могилів-Подільського району Вінницької області.	с. 60
	7.1. Загальні вимоги до санітарного очищення території громади.	с. 60
	7.2. Обов'язок по механізованому та ручному прибиранню та утриманню територій.	с. 61
	7.3. Комплекс робіт з наведення та постійного підтримання чистоти і порядку, збереження зелених насаджень.	с. 63
	7.4. Зобов'язання по встановленню та утриманню урн.	с. 65
	7.5. Зимове прибирання суб'єктами у сфері благоустрою відповідних територій.	с. 65
	7.6. Вимоги щодо поводження з побутовими відходами.	с. 66
	7.7. Права та обов'язки суб'єктів у сфері поводження з відходами	с. 70
Р.8.	Правила утримання та поводження з тваринами на території Могилів-Подільської міської територіальної громади Могилів-Подільського району Вінницької області.	с. 71
	8.1. Загальні вимоги до утримання та поводження з тваринами.	с. 71
	8.2. Загальні вимоги до вихову тварин.	с. 74
	8.3. Обов'язки власників сільськогосподарських тварин та птиці.	с. 75
Р.9.	Порядок додержання тиші в громадських місцях на території Могилів-Подільської міської територіальної громади Могилів-Подільського району Вінницької області.	с. 76
Р.10.	Контроль у сфері благоустрою території Могилів-Подільської міської територіальної громади Могилів-Подільського району Вінницької області.	с. 78
	10.1. Завдання контролю у сфері благоустрою громади.	с. 78
	10.2. Державний контроль у сфері благоустрою громади.	с. 78
	10.3. Самоврядний контроль у сфері благоустрою громади.	с. 78
Р.11.	Відповідальність підприємств, установ, організацій, фізичних осіб-підприємців, громадян за порушення Правил благоустрою	с. 82

	території Могилів-Подільської міської територіальної громади Могилів-Подільського району Вінницької області.	
Р.12.	Порядок громадського обговорення проєкту Правил благоустрою території Могилів-Подільської міської територіальної громади Могилів-Подільського району Вінницької області та заходи з його реалізації.	с. 83
Р.13.	Порядок внесення змін та доповнень до Правил благоустрою території Могилів-Подільської міської територіальної громади Могилів-Подільського району Вінницької області.	с. 84

Розділ 1. Загальні положення

1.1. Призначення, сфера дії, учасники Правил благоустрою громади.

1.1.1. Правила благоустрою території Могилів-Подільської міської територіальної громади (далі – Правила) є нормативно-правовим актом, яким установлюються вимоги щодо благоустрою території Могилів-Подільської міської територіальної громади Могилів-Подільського району Вінницької області (далі – громада)

1.1.2. Населені пункти Могилів-Подільської міської територіальної громади: місто Могилів-Подільський, села Брониця, Вільне, Воеводчинці, Григорівка, Грушка, Івонівка, Карпівка, Немія, Озаринці, Оленівка, Петрівка, Пилипи, Садки, Садківці, Серебряя, Сказинці, Слобода-Шлишковецька, Суботівка, Шлишківці, Яруга, с-ще Коштуля, с-ще Криштофіївка, с-ще Нова-Григорівка, с-ще Одая, с-ще Сонячне.

1.1.3. Правила є обов'язковими для виконання на території громади всіма органами державної влади та місцевого самоврядування, їх посадовими особами, підприємствами, установами, організаціями незалежно від форм власності та підпорядкування, їх посадовими та службовими особами, органами самоорганізації населення, а також громадянами України, іноземцями та особами без громадянства, які перебувають на території громади.

1.1.4. Правила розробленні відповідно на підставі типових правил благоустрою території населеного пункту і затверджуються Могилів-Подільською міською радою.

1.1.5. Правила є відкритими та доступними. Вільний доступ до Правил забезпечуються шляхом їх публікації у друкованих засобах масової інформації або розміщення на офіційному сайті Могилів-Подільської міської ради.

1.1.6. Зміни та доповнення до Правил вносяться рішенням Могилів-Подільською міської ради.

1.1.7. Фінансування заходів з благоустрою населених пунктів, утримання та ремонт об'єктів благоустрою здійснюється за рахунок коштів їх власників або користувачів, якщо це передбачено умовами відповідних договорів, а також за рахунок пайових внесків власників тимчасових споруд,

розміщених на території об'єкта благоустрою, інших передбачених законом джерел фінансування.

1.1.8. Фінансування заходів з благоустрою населених пунктів може здійснюватися за рахунок коштів державного бюджету, місцевих бюджетів, коштів підприємств, установ, організацій, добровільних внесків юридичних осіб та громадян, інших джерел, передбачених законом.

1.2. Система благоустрою громади

Учасниками правовідносин у сфері благоустрою є:

- посадові особи та органи державної влади;
- посадові особи та органи місцевого самоврядування;
- органи самоорганізації населення та їх представники;
- підприємства, установи, організації, їх посадові та службові особи;
- суб'єкти господарювання (фізичні особи-підприємці, підприємства, установи, організації всіх форм власності), їх посадові та службові особи;
- громадяни України, іноземці, особи без громадянства.

1.2.1. Благоустрій території громади передбачає:

- розроблення і здійснення ефективних і комплексних заходів з утримання території громади у належному стані, її санітарного очищення, збереження об'єктів загального користування, а також природних ландшафтів, інших природних комплексів і об'єктів;
- організацію належного утримання та раціонального використання території, будівель, інженерних споруд та об'єктів рекреаційного, природоохоронного, оздоровчого, історико-культурного та іншого призначення;
- створення умов для реалізації прав та виконання обов'язків суб'єктами у сфері благоустрою території громади.

1.3. Суб'єкти, об'єкти та елементи сфери благоустрою.

1.3.1 Суб'єкти у сфері благоустрою:

- органи державної влади;
- органи місцевого самоврядування;
- підприємства, установи, організації;
- суб'єкти господарювання (фізичні особи-підприємці, підприємства, установи, організації всіх форм власності), їх посадові та службові особи;
- органи самоорганізації населення;
- громадяни.

1.3.2. Об'єкти у сфері благоустрою.

Об'єкти благоустрою використовуються відповідно до їх функціонального призначення, для забезпечення сприятливих умов життєдіяльності людини на засадах їх раціонального використання та охорони з урахуванням вимог Правил благоустрою території громади, їх вимог передбачених законодавством.

1.3.3. До об'єктів благоустрою належать:

а) парки (гідропарки, лугопарки, лісопарки, парки культури та відпочинку, парки - пам'ятки садово-паркового мистецтва, спортивні, дитячі, історичні, національні, меморіальні та інші), рекреаційні зони, сади, сквери та майданчики;

- б) пам'ятки культурної та історичної спадщини;**
- в) майдани, площі, бульвари, проспекти;**
- г) вулиці, дороги, провулки, узвози, проїзди, пішохідні та велосипедні доріжки;**
- г) пляжі;**
- д) кладовища;**
- е) інші території загального користування;**
- є) прибудинкові території.**
- ж) території будівель та споруд інженерного захисту територій;**
- з) території підприємств, установ, організацій та закріплені за ними території.**

1.3.4. До об'єктів благоустрою можуть належати також інші території в межах громади.

1.4. Елементами (частинами) об'єктів благоустрою є:

- 1.4.1.** покриття площ, вулиць, доріг, проїздів, алей, бульварів, тротуарів, пішохідних зон і доріжок згідно діючих норм і стандартів;
- 1.4.2.** зелені насадження уздовж вулиць і доріг, у парках, скверах, на алеях, бульварах, у садах, інших об'єктах благоустрою загального користування, санітарно-захисних зонах, на прибудинкових територіях;
- 1.4.3.** будинки, будівлі та споруди;
- 1.4.4.** системи збирання і вивезення відходів;
- 1.4.5.** будівлі та споруди системи інженерного захисту території, санітарні споруди;
- 1.4.6.** комплекси та об'єкти монументального мистецтва, декоративні фонтани;
- 1.4.7.** спортивні споруди;
- 1.4.8.** обладнання місць для зупинки маршрутних транспортних засобів;
- 1.4.9.** обладнання (елементи) дитячих, спортивних та інших майданчиків для дозвілля, відпочинку та господарських потреб;
- 1.4.10.** технічні засоби регулювання дорожнього руху, у тому числі дорожні знаки, розклади та схеми руху громадського транспорту, знаки місць для зупинки маршрутних транспортних засобів, переходів, покажчики найменування вулиць, будинкові номерні знаки, велопарковки, тощо;
- 1.4.11.** засоби та обладнання зовнішньої реклами;
- 1.4.12.** ліхтарі вуличного освітлення, засоби та обладнання зовнішнього освітлення, установки для декоративного підсвічування будинків і пам'ятників;
- 1.4.13.** малі архітектурні форми;
- 1.4.14.** шлагбауми та інші огороження, що встановлюються з метою обмеження проїзду або контролю за переміщенням транспортних засобів;
- 1.4.15.** дошки оголошення, урни, контейнери для сміття, сміттєзбірники, контейнерні майданчики для побутових відходів;
- 1.4.16.** садові лави;
- 1.4.17.** інші елементи благоустрою, визначені нормативно-правовими актами.

Розділ 2. Визначення термінів

2.1. Автомобільна дорога, вулиця (дорога) – частина території, у тому числі у населеному пункті, яка призначена для руху транспортних засобів і пішоходів з усіма розташованими на ній спорудами (мостами, шляхопроводами, естакадами, надземними і підземними пішохідними переходами) та засобами організації дорожнього руху і обмежена по ширині зовнішнім краєм тротуарів чи краєм смуги відводу.

2.2 Автомобільний транспортний засіб– колісний транспортний засіб (автобус, вантажний та легковий автомобіль, причіп, напівпричіп), який використовується для перевезення пасажирів, вантажів або виконання спеціальних робочих функцій.

2.3. Адресний покажчик – покажчик з назвою вулиці та номером будинку.

2.4. Балансоутримувач – це власник або юридична особа, яка згідно договору або відповідного акту з власником утримує на балансі певне майно, а також веде бухгалтерську, статистичну та іншу передбачену законодавством звітність, здійснює розрахунки коштів, необхідних для своєчасного проведення капітального і поточного ремонтів та утримання, а також забезпечує управління цим майном і несе відповідальність за його експлуатацію згідно закону.

2.5. Безхазяйні відходи – відходи, щодо яких не встановлено власника або власник яких невідомий.

2.6. Благоустрій населених пунктів – комплекс робіт з інженерного захисту, розчищення, осушення та озеленення території, а також соціально-економічних, організаційно-правових та екологічних заходів з покращення мікроклімату, санітарного очищення, зниження рівня шуму та інше, що здійснюються на території населеного пункту з метою її раціонального використання, належного утримання та охорони, створення умов щодо захисту і відновлення сприятливого для життєдіяльності людини довкілля.

2.7. Велосипедна доріжка – виконана у межах дороги чи поза нею доріжка з покриттям, що призначена для руху на велосипедах.

2.8. Велопарковка (велосипедна парковка, стоянка) – відкрита, напіввідкрита або закрита споруда із системою велостійок чи інших конструкцій (стелажі, шафи тощо), призначена для зберігання велосипедів та велотранспортних засобів на час від кількох годин до кількох діб.

2.9. Відходи – будь-які речовини, матеріали і предмети, що утворилися у процесі виробництва чи споживання, а також товари (продукція), що повністю або частково втратили свої споживчі властивості і не мають наступного використання за місцем їх утворення чи виявлення і від яких їх власник позбувається, має намір або повинен позбутися шляхом утилізації чи видалення.

2.10. Виробник відходів – будь-яка особа, діяльність якої спричиняє утворення відходів, або, якщо ця особа невідома, особа, яка володіє цими відходами та/або здійснює над ними контроль.

2.11. Власник відходів – фізична або юридична особа, яка згідно закону володіє, користується і розпоряджається відходами.

2.12. Вигрібна яма (вигріб) – інженерна споруда у вигляді поглиблення в землі, виконана з водотривкого матеріалу, призначена для збирання та зберігання рідких відходів, наземна частина якої обладнана щільно прилягаючою кришкою та решіткою для відокремлення твердих відходів.

2.13. Вивіска чи табличка – елемент на будинку, будівлі або споруді з інформацією про зареєстроване найменування особи, знаки для товарів і послуг, що належать такій особі, вид її діяльності (якщо це не впливає із зареєстрованого найменування особи), час роботи, що розміщений на зовнішній поверхні будинку, будівлі або споруди не вище першого поверху або на поверсі, де розташовується власне чи надане у користування особі приміщення (окрім випадків, коли суб'єкту господарювання належить на праві власності або користування вся будівля або споруда), біля входу у таке приміщення, який не є рекламою.

2.14. Власник – особа, яка має право власності. Власник на свій розсуд володіє, користується і розпоряджається належним йому майном. Він має право вчиняти щодо свого майна будь-які дії, що не суперечать закону.

2.15. Власність – матеріальне чи інтелектуальне майно, яке перебуває у володінні власника. Розрізняють власність приватну, комунальну і державну (колективну).

2.16. Вулично-дорожня мережа – призначена для руху транспортних засобів і пішоходів мережа вулиць, доріг загального користування, внутрішньо кварталних та інших проїздів, тротуарів, пішохідних і велосипедних доріжок, а також набережні, майдани, площі, вуличні автомобільні стоянки з інженерними та допоміжними спорудами, технічними засобами організації дорожнього руху.

2.17. Джерело утворення побутових відходів – об'єкт, на якому утворюються побутові відходи (житловий будинок, підприємство, установа, організація, земельна ділянка).

2.18. Документ – це матеріальний об'єкт, що містить у зафіксованому вигляді інформацію, оформлений у зведеному порядку і має відповідно до чинного законодавства юридичну силу.

2.19. Дорожнє покриття – укріплені верхні шари дороги, що сприймають навантаження від транспортних засобів.

2.20. Дорожній одяг – одно- або багат шарова конструкція проїжджої частини автомобільної дороги, яка сприймає навантаження від транспортних засобів і передає його на ґрунт земляного полотна.

2.21. Дорога – частина території, в тому числі в населеному пункті, з усіма розташованими на ній спорудами (мостами, шляхопроводами, естакадами, надземними і підземними пішохідними переходами) та засобами організації дорожнього руху, призначена для руху транспортних засобів і пішоходів та обмежена по ширині зовнішнім краєм тротуарів чи краєм смуги відводу. Цей термін включає також спеціально побудовані тимчасові дороги, крім довільно накатаних доріг (колій).

2.22. Дозвіл - документ установленної форми, виданий розповсюдженню зовнішньої реклами на підставі рішення виконавчого органу сільської, селищної, міської ради, який дає право на розміщення зовнішньої реклами на певний строк та у певному місці.

2.23. Дошка оголошень – місце, де залишають публічні оголошення.

2.24. Забруднення атмосферного повітря – змінення складу і властивостей атмосферного повітря в результаті надходження або утворення в ньому фізичних, біологічних факторів і (або) хімічних сполук, що можуть несприятливо впливати на здоров'я людини та стан навколишнього природного середовища.

2.25. Заходи з благоустрою населених пунктів – роботи щодо відновлення, належного утримання та раціонального використання територій, охорони та організації упорядкування об'єктів благоустрою з урахуванням особливостей їх використання.

2.26. Замовник - фізична або юридична особа, яка має намір щодо забудови території і подала в установленому законодавством порядку відповідну заяву.

2.27. Зберігання відходів – тимчасове розміщення відходів у спеціально відведених місцях чи об'єктах (до їх утилізації чи видалення).

2.28. Збирання відходів – діяльність, пов'язана з вилученням, накопиченням і розміщенням відходів у спеціально відведених місцях чи об'єктах, включаючи сортування відходів з метою наступного утилізування чи видалення.

2.29. Збут – продаж готової продукції (робіт, послуг).

2.30. Зелені насадження – деревна, чагарникова, квіткова та трав'яна рослинність природного і штучного походження .

2.31. Зовнішня реклама – реклама, що розміщується на спеціальних тимчасових і стаціонарних конструкціях (рекламоносіях), розташованих на відкритій місцевості, а також на зовнішніх поверхнях будинків, споруд, на елементах вуличного обладнання, над проїжджою частиною вулиць і доріг.

2.32. Кладовище – відведена в установленому законом порядку земельна ділянка з облаштованими могилами або побудованими крематоріями, колумбаріями чи іншими будівлями та спорудами, призначеними для організації поховання та утримання місць поховань.

2.33. Клумби – квітники правильної геометричної форми у вигляді кола, квадрата, прямокутника, овалу, трикутника тощо.

2.34. Контейнер для зберігання побутових відходів (контейнер) – металева, пластикова, дерев'яна ємність, призначена для збирання та зберігання побутових відходів, виготовлена згідно вимог державних стандартів.

2.35. Комплексний благоустрій – проведення на визначеній території населеного пункту (мікрорайон, квартал, парк, бульвар, вулиця, провулок, узвіз тощо) комплексу робіт з улаштування (відновлення) покриття доріг і тротуарів, обладнання пристроями для безпеки руху, озеленення, забезпечення зовнішнього освітлення та зовнішньої реклами, встановлення малих архітектурних форм, здійснення інших заходів, спрямованих на поліпшення інженерно-технічного і санітарного стану території, покращення її естетичного вигляду.

2.36. Користувачі земельних ділянок – фізичні чи юридичні особи, які взяли земельну ділянку в оренду або користування.

2.37. Майданчик для паркування – майданчик, розміщений у межах проїжджої частини вулиці, дороги або тротуару.

2.38. Майданчик для торгівлі відкритий (літній) – розташований на відкритому повітрі (під тентами, на верандах, у павільйонах легкого типу).

2.39. Майданчик для торгівлі сезонний – влаштований з полегшених конструкцій з урахуванням основних вимог до відповідних споруд, встановлений тимчасово без улаштування фундаменту, не є капітальною спорудою та може функціонувати в термін, визначений у паспорті прив'язки.

2.40. Мала архітектурна форма – це елемент декоративного чи іншого оснащення об'єкта благоустрою.

2.41. Містобудівна документація - затверджені текстові та графічні матеріали з питань регулювання планування, забудови та іншого використання територій.

2.42. Місце розташування рекламного засобу - площа зовнішньої поверхні будинку, споруди, елемента вуличного обладнання або відведеної території на відкритій місцевості, що надається розповсюдjuвачу зовнішньої реклами в тимчасове користування власником або уповноваженим ним органом (особою).

2.43. Обмежувач руху (паркувальний бар'єр) – засіб, який слугує перешкодою для автотранспорту.

2.44. Об'єкт культурної спадщини – визначне місце, споруда (витвір), комплекс (ансамбль), їх частини, пов'язані з ними рухомі предмети, а також території чи водні об'єкти, інші природні, природно-антропогенні або створені людиною об'єкти, незалежно від стану збереженості, що донесли до тепер цінність з археологічного, естетичного, етнологічного, історичного, архітектурного, мистецького, наукового чи художнього погляду і зберегли свою автентичність.

2.45. Об'єкти торгівлі – будь-яке спеціально облаштоване місце для проведення торгівельної діяльності як стаціонарної мережі (магазини, пункти стаціонарної роздрібної торговельної мережі – тимчасові споруди, палатки, павільйони, торговельні автомати), так і пересувної мережі (автомагазини, автокафе, автоцистерни, лавки-автопричепи, візки, спеціальне технологічне обладнання (низькотемпературні лотки-прилавки, розноски), лотки, столики тощо).

2.46. Об'єкти поводження з відходами – місця чи об'єкти, що використовують для збирання, зберігання, оброблення, утилізації, видалення, знешкодження та захоронення відходів.

2.47. Оглядовий колодязь – загальна назва камери під землею, яка є частиною системи водопостачання, водовідведення (дощового чи фекального), газопостачання, тепlopостачання, кабельної каналізації.

2.48. Охорона зелених насаджень – система адміністративно-правових, організаційно-господарських, економічних, архітектурно-планувальних і агротехнічних заходів, спрямованих на збереження, відновлення або покращення виконання зеленими насадженнями відповідних функцій.

2.49. Пам'ятка – об'єкт культурної спадщини, який занесений до Державного реєстру нерухомих пам'яток України.

2.50. Паспорт опорядження фасаду – складова частина проєктної документації, у якому визначається матеріал оздоблення, технологія

опорядження, колірні рішення фарбування фасадів та їх елементів, що окремо погоджується органами архітектури.

2.51. Перевезення відходів – транспортування відходів від місць їх утворення або зберігання до місць чи об'єктів оброблення, утилізації чи видалення.

2.52. Підземний пішохідний перехід – тунель для перетинання пішоходами транспортних магістралей (під проїжджою частиною або залізничними коліями).

2.53. Пішохідна доріжка (тротуар) – елемент дороги, призначений для руху пішоходів, який прилягає до проїжджої частини або відокремлений від неї газоном.

2.54. Побутові відходи – відходи, що утворюються в процесі життя і діяльності людини в житлових та нежитлових будинках (тверді, великогабаритні, ремонтні, рідкі, окрім відходів, пов'язаних з виробничою діяльністю підприємств) і не використовуються за місцем їх накопичення.

2.55. Поводження з відходами – дії, спрямовані на запобігання утворенню відходів, їх збирання, перевезення, зберігання, оброблення, утилізацію, видалення, знешкодження і захоронення, включаючи контроль за цими операціями та нагляд за місцями видалення.

2.56. Помії – рідкі відходи, що утворюються під час прання, умивання, миття посуду та прибирання приміщень, приготування їжі та можуть містити залишки твердих відходів (поліетилен, папір, ганчір'я тощо).

2.57. Пошкодження зелених насаджень – надання шкоди кореневій системі, стовбуру, кроні, гілкам деревно-чагарникових порід, а також газонам, квітникам, проте без припинення їх росту.

2.58. Прибудинкова територія – це територія навколо багатоквартирного будинку, визначена на підставі відповідної містобудівної та земельпорядної документації, у межах земельної ділянки, на якій розташовані багатоквартирний будинок і належні до нього будівлі та споруди, що необхідна для обслуговування багатоквартирного будинку та задоволення житлових, соціальних і побутових потреб власників (співвласників) та наймачів (орендарів) квартир, а також нежитлових приміщень, розташованих у багатоквартирному будинку.

2.59. Прилегла територія – територія, яка межує із об'єктом благоустрою (його частиною) або спорудою (тимчасовою спорудою), розташованою на об'єкті благоустрою за його периметром.

2.60. Присадибна земельна ділянка – земельна ділянка (обмежена, забезпечена виїздом на вулицю, провулок тощо), на якій розміщені житловий будинок, господарські будівлі та споруди, сад, город тощо. За правовим статусом відноситься до земельної ділянки для будівництва та обслуговування житлового будинку.

2.61. Прибирання об'єктів благоустрою – захід санітарного очищення, що передбачає регулярне збирання та перевезення в установлені місця побутових відходів, видалення вуличного змету, листя, гілля, снігу, льоду.

2.62. Проїжджа частина – частина автомобільної дороги, безпосередньо призначена для руху транспортних засобів.

2.63. Проект індивідуального благоустрою території – проектна документація, що містить детальний план зони благоустрою у межах землекористування суб'єкту господарювання, розроблений з врахуванням проектних рішень схеми комплексного благоустрою території та характеристик об'єкту.

2.64. Реалізація продукції – продаж товарів та отримання за них грошову оплату.

2.65. Реклама – інформація про особу чи товар, розповсюджена в будь-якій формі та у будь-який спосіб і призначена сформулювати або підтримати обізнаність споживачів реклами та їх інтерес щодо таких послуг чи товару.

2.66. Рекламні засоби (з обладнанням) – це елементи благоустрою громади, які використовуються для розміщення зовнішньої реклами. До рекламних засобів (спеціальних конструкцій) відносяться тимчасові та стаціонарні рекламні засоби (світлові та несвітлові, наземні та підземні, плоскі та об'ємні стенди, щити, панно, транспаранти, тролі, таблички, коробки, механічні, динамічні, електронні табло, екрани, панелі, тумби, складні просторові конструкції тощо). До обладнання зовнішньої реклами відносяться опори, блоки тощо.

2.67. Рекламодавець – особа, яка є замовником реклами для її виробництва або розповсюдження.

2.68. Розповсюджувач реклами – особа, яка здійснює розповсюдження реклами.

2.69. Рекреаційна зона – спеціально виділена генеральним планом і організована територія в громаді й зеленій зоні, призначена для відпочинку населення.

2.70. Рідкі відходи – фекалії, сеча, помий, що утворюються у житлових та громадських будівлях і спорудах.

2.71. Санітарне очищення населених місць (санітарне очищення) – комплекс планувальних, організаційних, санітарно-технічних та господарських заходів зі збирання, зберігання, перевезення, оброблення (перероблення), утилізації, видалення, знешкодження і захоронення побутових відходів, що утворилися в населених місцях, а також прибирання територій з метою запобігання шкідливого впливу факторів середовища життєдіяльності на життя і здоров'я людини та майбутніх поколінь.

2.72. Сортування сміття (відходів) – процес, за якого відходи поділяються на різні групи. Сортування відходів може відбуватися вручну в побуті за допомогою схеми роздільного збору або автоматично розділяться в місцях відновлення матеріалів або системах механічного, біологічного очищення.

2.73. Сегрегація (розділення) відходів – поділ відходів на сухі та вологі. Сухі відходи включають папір, картон, скло, бляшанки тощо. Вологі відходи, в свою чергу, включають органічні відходи, такі як шкірки від овочів, залишки їжі тощо.

2.74. Стічні води – води, що утворилися в процесі господарсько-побутової і виробничої діяльності (окрім шахтної, кар'єрної і дренажної води), а також відведені із забудованої території, на якій вони утворилися внаслідок випадання атмосферних опадів.

2.75. Стихійна торгівля – це торгівля, яка здійснюється фізичними особами без відповідних дозвільних документів про якість та безпеку товарів, що реалізуються ними у невстановлених місцях (на вулицях, у дворах, на тротуарах, у скверах, парках, під'їздах) з рук, із землі, без відповідного погодження на розміщення об'єкта торгівлі, також самовільне встановлення МАФів (наметів, кіосків) з метою здійснення торгівлі.

2.76. Суб'єкт господарювання – зареєстрована в установленому чинним законодавством порядку юридична особа незалежно від її організаційно-правової форми та форми власності, яка здійснює господарську діяльність, окрім органів державної влади та органів місцевого самоврядування, а також фізична особа-підприємець.

2.77. Суб'єкти у сфері благоустрою населених пунктів – органи державної влади та органи місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації, органи самоорганізації населення, громадяни.

2.78. Схема комплексного благоустрою – проектна документація, що містить принципові рішення щодо визначення суспільної зони вулиці, її благоустрою в межах, як правило, одного кварталу та, у разі необхідності, схему визначення меж прибудинкових територій. Межі планувальної одиниці, на яку розробляється схема комплексного благоустрою, визначається у кожному конкретному випадку залежно від характеру забудови та характеристик об'єктів.

2.79. Територія – сукупність земельних ділянок, які використовуються для розміщення об'єктів благоустрою населених пунктів: парків, скверів, бульварів, вулиць, провулків, узвозів, проїздів, шляхів, площ, майданів, набережних, прибудинкових територій, пляжів, кладовищ, рекреаційних, оздоровчих, навчальних, спортивних, історико-культурних об'єктів, об'єктів промисловості, комунально-складських та інших об'єктів у межах населеного пункту.

2.80. Територіальна громада - жителі, об'єднані постійним проживанням у межах села, селища, міста, що є самостійними адміністративно-територіальними одиницями, або добровільне об'єднання жителів кількох населених пунктів, що мають єдиний адміністративний центр.

2.81. Територія прибирання – територія, на якій здійснений комплекс заходів зі збирання, вивезення сміття та яка складається з території суб'єкта господарювання, закріпленої території та прилеглої території.

2.82. Територія суб'єкта господарювання – це територія в межах виділеної земельної ділянки, яка знаходиться у власності користувачів або надана в оренду фізичним чи юридичним особам.

2.83. Тимчасова споруда торговельного, побутового, соціально-культурного чи іншого призначення для здійснення підприємницької діяльності (ТС) – одноповерхова споруда, що виготовляється з полегшених конструкцій з урахуванням основних вимог до споруд, визначених технічним регламентом будівельних виробів, будівель і споруд, і встановлюється тимчасово, без улаштування фундаменту.

2.84. Тверді відходи – рештки речовин, матеріалів, предметів, виробів, товарів, продукції, що не можуть надалі використовуватися за призначенням.

2.85. Товар – будь-який предмет господарського обігу, в тому числі продукція, роботи, послуги, цінні папери, об'єкти, права інтелектуальної власності.

2.86. Транспортний засіб спеціалізованого призначення - транспортний засіб, який призначений для перевезення певних категорій пасажирів чи вантажів (автобус для перевезення дітей, осіб з інвалідністю, пасажирів певних професій, самоскид, цистерна, сідельний тягач, фургон, спеціалізований санітарний автомобіль екстреної медичної допомоги, автомобіль інкасації, ритуальний автомобіль тощо) та має спеціальне обладнання (таксі, броньований, обладнаний спеціальними світловими і звуковими сигнальними пристроями тощо).

2.87. Транспортний засіб спеціального призначення - транспортний засіб, призначений для виконання спеціальних робочих функцій (для аварійного ремонту, автокран, пожежний, автобетономішалка, вишка розвідувальна чи бурова на автомобілі, для транспортування сміття та інших відходів, технічна допомога, автомобіль прибиральний, автомобіль-майстерня, радіологічна майстерня, автомобіль для пересувних телевізійних і звукових станцій тощо).

2.88. Технічні елементи (пристрої), що розміщуються ззовні на фасадах будинків та споруд:

- пристрої та устаткування інженерного забезпечення будинків та споруд, засобів зв'язку, великі радіоприймальні антени, антени супутникового зв'язку, пристрої і устаткування систем опалення, вентиляції та кондиціонування повітря.

- теплова ізоляція (опорядження фасадів) - комплекс заходів спрямованих на скорочення витрат тепла з приміщень, захист будинків від зовнішніх теплових впливів, зниження витрат енергоресурсів при дотриманні параметрів мікроклімату в будинку.

2.89. Угода (договір) – дії громадян і організацій, спрямовані на встановлення, зміну або припинення цивільних прав або обов'язків. Допускаються різні форми угод (договорів): словами (усно), письмовим актом, поведінкою особи.

2.90. Утилізація відходів – здійснення будь-яких технологічних операцій, пов'язаних зі зміною фізичних, хімічних або біологічних властивостей відходів, з метою підготовки їх до екологічно безпечного зберігання чи переробки.

2.91. Утримання в належному стані території – використання її за призначенням відповідно до Генерального плану населеного пункту, іншої містобудівної документації, Правил благоустрою території населеного пункту, а також санітарне очищення території, її озеленення, збереження та відновлення об'єктів благоустрою.

2.92. Утримання будинків і прибудинкових територій – господарська діяльність, спрямована на задоволення потреб фізичної чи юридичної особи щодо забезпечення експлуатації або ремонту жилих та нежилых приміщень, будинків і споруд, комплексів будинків і споруд, а також утримання прилеглої до них (прибудинкової) території відповідно до вимог нормативів, норм, стандартів, порядків і правил згідно з чинним законодавством.

2.93. Урна для сміття – ємність для сміття, що встановлюється на вулицях і у громадських приміщеннях, маленький контейнер для сміття.

2.94. Фасад – зовнішній вигляд певного боку або частини споруди.

2.95. Фізична особа – людина (громадянин або особа без громадянства) як учасник правових відносин.

2.96. Фізична особа-підприємець (ФОП) – фізична особа, яка реалізує свою здатність до праці шляхом самостійної, на власний ризик, діяльності з метою отримання прибутку.

2.97. Цільове призначення земельної ділянки – використання земельної ділянки для здійснення конкретно визначеної діяльності.

2.98. Червоні лінії – визначені у містобудівній документації щодо пунктів геодезичної мережі межі існуючих та запроєктованих вулиць, доріг, майданів, які розділяють території забудови та території іншого призначення.

2.99. Шлагбаум (обмежувач руху)– пристрій для швидкого перекривання шляху у вигляді стріли, що повертається навколо горизонтальної або вертикальної осі.

2.100. Юридична особа – організація, суб'єкт права, здатний від свого імені набувати майнових і особистих немайнових прав, нести обов'язки та самостійно брати участь у правовідносинах, бути позивачем та відповідачем у суді.

Розділ 3. Повноваження учасників правовідносин у сфері благоустрою території Могилів-Подільської міської територіальної громади Могилів-Подільського району Вінницької області

3.1. Повноваження Могилів-Подільської міської ради:

- 1) затвердження місцевих програм та заходів з благоустрою громади;
- 2) затвердження правил благоустрою території громади та змін до них;
- 3) створення в разі необхідності органів і служб для забезпечення здійснення спільно з іншими суб'єктами комунальної власності благоустрою населених пунктів, визначення повноважень цих органів (служб).

3.2. Повноваження виконавчого комітету Могилів-Подільської міської ради:

- 1) забезпечення виконання місцевих програм та здійснення заходів з благоустрою громади;
- 2) організація забезпечення на території громади чистоти і порядку, дотримання тиші в громадських місцях;
- 3) організація місць відпочинку для населення;
- 4) затвердження схем санітарного очищення громади та впровадження систем роздільного збирання побутових відходів;
- 5) здійснення самоврядного контролю за станом благоустрою та утриманням території громади, інженерних споруд та об'єктів, підприємств, установ та організацій, майданчиків для паркування транспортних засобів (у тому числі щодо оплати послуг з користування майданчиками для платного паркування транспортних засобів), озелененням таких територій, охороною зелених насаджень, водних об'єктів тощо;

- б) визначення місць стоянок транспортних засобів та майданчиків для паркування на об'єктах благоустрою;
- 7) визначення графіків роботи зовнішнього освітлення території;
- 8) визначення на об'єктах благоустрою місць розміщення громадських вбиралень;
- 9) залучення на договірних засадах коштів і матеріально-технічних ресурсів юридичних та фізичних осіб для здійснення заходів з благоустрою громади;
- 10) визначення обсягів пайової участі власників тимчасових споруд торговельного, побутового, соціально-культурного чи іншого призначення в утриманні об'єктів благоустрою;
- 11) визначення в установленому порядку розміру відшкодувань юридичними та фізичними особами за забруднення довкілля та інші екологічні збитки, спричинені порушенням законодавства у сфері благоустрою та охорони навколишнього природного середовища;
- 12) інформування населення про здійснення заходів з благоустрою громади;
- 13) визначення на конкурсних засадах підприємств, установ та організацій (балансоутримувачів), відповідальних за утримання об'єктів благоустрою.

3.3. Повноваження органів самоорганізації населення громади:

- 1) внесення в установленому порядку на розгляд органів місцевого самоврядування пропозицій з питань благоустрою громади;
- 2) організація участі населення у виконанні робіт з благоустрою громади;
- 3) здійснення громадського контролю за дотриманням цих Правил;
- 4) інформування населення про здійснення заходів з благоустрою громади;
- 5) вирішення інших питань у сфері благоустрою відповідно до законів України «Про благоустрій населених пунктів» та «Про органи самоорганізації населення».

3.4. Права та обов'язки громадян у сфері благоустрою громади.

Громадяни у сфері благоустрою громади мають **право**:

- 1) користуватись об'єктами благоустрою громади;
- 2) брати участь в обговоренні Правил та проєктів благоустрою території громади;
- 3) вносити на розгляд міської ради пропозиції з питань благоустрою громади;
- 4) отримувати в установленому законом порядку повну та достовірну інформацію про затвердження Правил благоустрою території та внесення до них змін, а також роз'яснення їх змісту;
- 5) брати участь у здійсненні заходів з благоустрою громади, озелененні та утриманні в належному стані садиб, дворів, парків, площ, вулиць, кладовищ, братських могил, обладнанні дитячих і спортивних майданчиків, ремонті шляхів і тротуарів, інших об'єктів благоустрою.

Громадяни у сфері благоустрою громади **зобов'язані**:

1) утримувати в належному стані закріплені за ними в установленому порядку території (додержуватися вимог чинного законодавства про охорону довкілля, не порушувати прав власників суміжних земельних ділянок та землекористувачів, дотримуватися правил добросусідства та обмежень, пов'язаних з встановленням земельних сервітутів та охоронних зон);

2) дотримуватися Правил благоустрою території громади;

3) не порушувати права і законні інтереси інших суб'єктів у сфері благоустрою громади;

4) відшкодовувати в установленому порядку збитки, завдані порушенням законодавства з питань благоустрою населених пунктів;

5) дотримуватись правил утримання та поведження з домашніми та іншими тваринами в громаді;

б) виконувати інші обов'язки у сфері благоустрою, передбачені Законом України «Про благоустрій населених пунктів», законами України, цими Правилами, рішеннями центральних органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, іншими нормативно-правовими актами України.

3.5. Права та обов'язки підприємств, установ, організацій, фізичних осіб-підприємців громади.

Підприємства, установи, організації, фізичні особи-підприємці у сфері благоустрою громади мають **право**:

1) брати участь у розробленні планів соціально-економічного розвитку населених пунктів та заходів з благоустрою їх території;

2) брати участь в обговоренні проектів законодавчих та інших нормативно-правових актів з благоустрою громади;

3) вимагати зупинення робіт, що виконуються з порушенням Правил благоустрою території громади або призводять до її нецільового використання;

4) вносити на розгляд міської ради пропозиції щодо поліпшення благоустрою громади.

Підприємства, установи, організації, фізичні особи-підприємці у сфері благоустрою громади **зобов'язані**:

1) утримувати в належному стані території, надані їм в установленому законом порядку, у тому числі закріплені за ними на умовах договору з балансоутримувачем об'єкта благоустрою (їх частини);

2) усувати на закріплених за ними об'єктах благоустрою (їх частинах) за власний рахунок та в установлені строки пошкодження інженерних мереж або наслідки аварій, що сталися з їх вини;

3) усувати на закріплених за ними об'єктах благоустрою (їх частинах) наслідки надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру в установленому порядку;

4) проводити згідно з планами, затвердженими органами державної влади, органами місцевого самоврядування, інвентаризацію та паспортизацію закріплених за ними об'єктів благоустрою (їх частин);

5) у процесі утримання об'єктів благоустрою (їх частин) дотримуватися відповідних технологій щодо їх експлуатації та ремонту, регулярно

здійснювати заходи щодо запобігання передчасному зносу об'єктів, забезпечення належних та безпечних умов їх функціонування та утримання їх у чистоті та належному стані;

б) відшкодовувати збитки та іншу шкоду, завдану ними внаслідок порушення законодавства з питань благоустрою та охорони навколишнього природного середовища, відповідно до чинного законодавства України;

7) здійснювати благоустрій та утримання по периметру території, прилеглої до об'єкту або землекористування не менше **10 м** з влаштуванням благоустрою в сучасному стилі, що не суперечить архітектурі будівель, споруд з використанням сучасних будівельних та оздоблювальних матеріалів (сухопресована плитка, декоративні засоби освітлення території, урни тощо), відповідно технічних умов, отриманих у відповідному структурному підрозділі виконавчого комітету міської ради;

8) постійно утримувати в належному стані фасади будівель і споруд, у тому числі на об'єктах з комунальною часткою власності;

9) проводити своєчасне відновлення зовнішнього вигляду тимчасових споруд (фарбування не рідше **1** разу на рік, очищення по мірі забруднення);

10) відповідно до встановлених норм та правил впорядковувати надані їм земельні ділянки (забезпечувати використання їх за цільовим призначенням, додержуватися вимог законодавства про охорону довкілля, не порушувати прав власників суміжних земельних ділянок та землекористувачів, дотримуватися правил добросусідства та обмежень, пов'язаних з встановленням земельних сервітутів та охоронних зон, за свій рахунок привести земельну ділянку у попередній стан у разі незаконної зміни її рельєфу, за винятком здійснення такої зміни не власником земельної ділянки, коли приведення у попередній стан здійснюється за рахунок особи, яка незаконно змінила рельєф);

11) розташовувати об'єкти торгівлі, громадського харчування, побутових послуг та розваг, в тому числі в тимчасових спорудах, на територіях об'єктів благоустрою **виключно** за погодженням із відповідними органами державного санітарно-епідеміологічного нагляду;

12) виконувати інші обов'язки у сфері благоустрою, передбачені Законом України «Про благоустрій населених пунктів», законами України, рішеннями центральних органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, цими Правилами, іншими нормативно-правовими актами.

Розділ 4. Порядок здійснення благоустрою та утримання територій об'єктів благоустрою Могилів-Подільської міської територіальної громади Могилів-Подільського району Вінницької області

4.1. Загальні вимоги до порядку здійснення благоустрою та утримання об'єктів, елементів благоустрою.

1) Органи державної влади та Могилів-Подільська міська рада в межах повноважень визначають на конкурсних засадах, відповідно до закону, балансоутримувачів об'єктів благоустрою державної та комунальної форм власності.

Балансоутримувач забезпечує утримання у належному стані та своєчасний ремонт об'єкта благоустрою власними силами або може на конкурсних або договірних засадах залучати для цього інші підприємства, установи, організації. Утримання здійснюється відповідно до умов цих Правил, чинних будівельних, санітарних та інших норм та правил.

2) Балансоутримувача об'єктів благоустрою, які перебувають у приватній власності, визначають їх власники.

3) Балансоутримувач об'єкта благоустрою в **обов'язковому порядку** здійснює заходи по облаштуванню об'єкта пандусом, зручним для його використання, спеціальними сходами, звуковими пристроями відповідно ДБН для громадян з обмеженими фізичними можливостями.

4) Власник об'єкта благоустрою за поданням його балансоутримувача **щорічно** затверджує заходи з утримання та ремонту цього об'єкта на наступний рік та передбачає кошти на виконання цих заходів. Балансоутримувач об'єкта благоустрою несе повну відповідальність за виконання затверджених заходів у повному обсязі.

5) На території об'єкта благоустрою, відповідно до затвердженої містобудівної документації, можуть бути розташовані будівлі та споруди торгового, соціально-культурного, спортивного та іншого призначення **виключно** за умови отримання всіх необхідних погоджень та дозвільних документів відповідно до чинного законодавства та передбачених цими Правилами. Власники цих будівель та споруд **зобов'язані** забезпечити належне утримання наданої їм у встановленому порядку земельної ділянки, а також можуть на умовах договору, укладеного з балансоутримувачем, забезпечувати належне утримання іншої закріпленої за ними території та/або брати пайову участь в утриманні об'єкта благоустрою. Межі закріпленої території та обсяги пайової участі визначає власник об'єкта благоустрою.

6) Порядок розподілу обов'язків між підприємствами, організаціями, установами, фізичними особами-підприємцями, громадянами щодо організації робіт по утриманню належних їм, закріплених та прилеглих територій у належному санітарно-технічному стані базується на тому, що кожна особа **зобов'язана** утримувати територію, право користування якою їй надано чинним законодавством, або обов'язок по утриманню якої закріплено відповідним документом. Утримання може здійснюватися спільно на підставі договору відповідної форми.

7) У разі доручення утримання об'єктів та елементів благоустрою третім особам, на підставі відповідних договорів або розпорядчих актів, воно повинно здійснюватися з додержанням вимог та умов цих Правил.

4.2. Обмеження у сфері благоустрою громади:

4.2.1. Обмеження при використанні об'єктів благоустрою.

На об'єктах благоустрою **забороняється**:

1) виконувати земляні, будівельні та інші роботи без дозволу (ордеру), виданого в установленому чинним законодавством порядку;

2) вчиняти дії, що негативно впливають на архітектуру фасадів будівель і споруд, у тому числі робити написи, малюнки на стінах будинків, споруд;

- 3) самовільно влаштовувати городи, створювати, пошкоджувати або знищувати зелені насадження, висаджувати дерева, кущі тощо;
- 4) вивозити, виносити, викидати та/або звалювати в невідведених для цього місцях будь-які відходи, траву, гілля, деревину, листя, сніг тощо, влаштовувати несанкціоновані звалища;
- 5) забруднювати довкілля, місця загального користування та інші території будь-якими відходами, сміттям, лушпинням від насіння, недопалками тощо;
- 6) спалювати будь-які відходи промислового, побутового або природного походження, траву, гілля, деревину, листя тощо;
- 7) встановлювати самовільно тимчасові або постійні огорожі та відгородження;
- 8) перекривати проїзди, проходи загального користування будь-якими засобами без відповідного на те дозволу, виданого в установленому порядку;
- 9) складувати будівельні матеріали, конструкції, обладнання за межами будівельних майданчиків;
- 10) складувати будівельні та інші матеріали, конструкції, будь-які відходи, накопичення снігу та льоду та інше, крім випадків, передбачених цими Правилами;
- 11) захаращувати територію будь-якими матеріалами, конструкціями, будь-якими відходами та інше;
- 12) порушувати правила складування, зберігання, розміщення, транспортування, утилізації та використання будь-яких відходів;
- 13) використовувати не за призначенням контейнери та урни для збору сміття та твердих побутових відходів;
- 14) виливати рідину, викидати будь-які відходи, будівельні матеріали, здійснювати очистку одягу та килимів, кидати предмети з балконів, лоджій, вікон, сходів та дахів будинків, споруд;
- 15) наклеювати оголошення, інформаційно-агітаційні плакати, рекламу, листівки та інші інформаційно-довідкові матеріали у невизначених спеціально для цього місцях;
- 16) встановлювати самовільно об'єкти (будь-які конструкції) зовнішньої реклами та торгівлі;
- 17) встановлювати технічні засоби регулювання дорожнього руху без погодження з відповідним підрозділом Національної поліції України;
- 18) влаштовувати стоянки суден, катерів, інших моторних плавучих засобів у межах територій пляжів (зон відпочинку);
- 19) тримати худобу, свійську птицю, тварин, вигулювати та дресирувати їх у невідведених для цього місцях, залишати на об'єктах благоустрою та їх елементах екскременти тварин;
- 20) здійснювати ремонт, обслуговування та миття транспортних засобів, машин, механізмів у невідведених для цього місцях (крім випадків проведення негайного ремонту при аварійній зупинці);
- 21) підключатися самовільно до будь-яких мереж та комунікацій;
- 22) займати самовільно земельні ділянки і використовувати їх при відсутності документа, що засвідчує право на використання або володіння землею;

- 23) використовувати земельні ділянки не за цільовим призначенням;
- 24) здійснювати діяльність, яка негативно впливає на довкілля, при відсутності позитивного висновку державної екологічної експертизи, проектної документації об'єктів будівництва, реконструкції;
- 25) здійснювати викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря без відповідного на те дозволу;
- 26) засмічувати, забруднювати водні об'єкти, водні ресурси та їх прибережні захисні смуги;
- 27) перевищувати норми забруднення атмосферного повітря та рівня шуму, у тому числі від транспортних засобів;
- 28) вчиняти дії, які можуть привести до підтоплення територій та спровокувати зсувні процеси;
- 29) вчиняти дії, що тягнуть порушення умов благоустрою, пошкодження (руйнування чи псування) вулично-дорожньої мережі, інших об'єктів та елементів благоустрою, ускладнення умов руху пішоходів та транспорту, та інші дії, заборонені цими Правилами, чинним законодавством України.

4.2.2. Обмеження щодо куріння тютюнових виробів

1) **Забороняється** куріння тютюнових виробів на робочих місцях та в громадських місцях (за винятком місць, спеціально для цього відведених), а саме:

- в будівлях, спорудах (їх частинах), які доступні або відкриті для населення вільно чи за запрошенням, або за плату, постійно, періодично або час від часу, в тому числі під'їзди;
- на стадіонах;
- у ліфтах і таксофонах;
- на територіях закладів освіти, у тому числі дитячих комбінатів, шкіл, вищих та середніх навчальних закладів;
- на територіях та безпосередньо поряд з територіями дитячих майданчиків, дитячих розважальних атракціонів, майданчиків для відпочинку та дозвілля;
- у приміщеннях органів державної влади та органів місцевого самоврядування, інших державних установ.

2) Власник або уповноважені ним особи, чи орендарі відповідних споруд, окремих приміщень **зобов'язані** відвести спеціальні місця для куріння, обладнані витяжною вентиляцією чи іншими засобами для видалення тютюнового диму, а також розмістити наочну інформацію про розташування таких місць та про шкоду, якої завдають здоров'ю людини куріння тютюнових виробів чи інші способи їх вживання. Законом можуть встановлюватися й інші обмеження щодо місць вживання тютюнових виробів.

3) У громадських місцях для осіб, які не курять, відводиться не менше ніж **50 %** площі цих громадських місць, розміщеної так, щоб тютюновий дим не поширювався на цю територію.

4.2.3. Обмеження (обтяження) на використання земельних ділянок об'єктів благоустрою.

1) На використання власником або землекористувачем земельної ділянки або її частини може бути встановлено обмеження (обтяження) в обсязі, передбаченому законом або договором. Перехід права власності або права користування земельною ділянкою не припиняє встановленого обмеження (обтяження).

2) Право на земельну ділянку може бути обмежено законом або договором у випадках, передбачених Земельним кодексом України, а також інших випадках, встановлених законом.

3) Правовий режим земель охоронних зон визначається чинним законодавством України. Охоронні зони створюються:

- навколо особливо цінних природних об'єктів, об'єктів культурної спадщини, гідрометеорологічних станцій тощо з метою охорони і захисту їх від несприятливих антропогенних впливів;

- уздовж ліній зв'язку, електропередачі, земель транспорту, мостів, шляхопроводів, навколо промислових об'єктів для забезпечення нормальних умов їх експлуатації, запобігання ушкодження, а також зменшення їх негативного впливу на людей та довкілля, суміжні землі та інші природні об'єкти.

4) Правовий режим земель зон санітарної охорони визначається чинним законодавством. Зони санітарної охорони створюються навколо об'єктів, де є підземні та відкриті джерела водопостачання, водозабірні та водоочисні споруди, водоводи, об'єкти оздоровчого призначення та інші, для їх санітарно-епідеміологічної захищеності. У межах зон санітарної охорони **забороняється** діяльність, яка може призвести до завдання шкоди підземним та відкритим джерелам водопостачання, водозабірним і водоочисним спорудам, водоводам, об'єктам оздоровчого призначення, навколо яких вони створені.

5) Правовий режим земель санітарно-захисних зон визначається чинним законодавством України. Санітарно-захисні зони створюються навколо об'єктів, які є джерелами виділення шкідливих речовин, запахів, підвищених рівнів шуму, вібрації, ультразвукових і електромагнітних хвиль, електронних полів, іонізуючих випромінювань, з метою відокремлення таких об'єктів від територій житлової забудови.

6) У межах санітарно-захисних зон **забороняється** будівництво житлових об'єктів, об'єктів соціальної інфраструктури та інших об'єктів, пов'язаних з постійним перебуванням людей.

7) Прибережні захисні смуги є природоохоронною територією з режимом обмеженої господарської діяльності. У прибережних захисних смугах уздовж річок, навколо водоймищ та на островах **забороняється**:

- розорювання земель (крім підготовки ґрунту для залуження і залісення), а також садівництво та городництво;
- зберігання та застосування пестицидів і добрив;
- влаштування загонів для худоби;

- будівництво будь-яких споруд (крім гідротехнічних, гідрометричних та лінійних), у тому числі баз відпочинку, дач, гаражів та стоянок автомобілів;

- влаштування звалищ сміття, гноєсховищ, накопичувачів рідких і твердих відходів виробництва, кладовищ, скотомогильників, полів фільтрації;

- миття та обслуговування транспортних засобів і техніки.

8) На землях рекреаційного призначення **забороняється** діяльність, що перешкоджає або може перешкоджати використанню їх за призначенням, а також негативно впливає або може вплинути на природний стан цих земель. Порядок використання земель рекреаційного призначення визначається законом.

4.3. Фінансове забезпечення заходів з благоустрою громади.

Утримання та ремонт об'єктів благоустрою здійснюється за рахунок коштів їх власників або користувачів, якщо це передбачено умовами відповідних договорів, а також за рахунок пайових внесків власників тимчасових споруд, розміщених на території об'єкта благоустрою, інших передбачених законодавством джерел фінансування.

Фінансування заходів з благоустрою громади здійснюється за рахунок коштів державного бюджету, бюджету громади, коштів підприємств, установ, організацій, добровільних внесків суб'єктів господарювання та громадян, інших джерел, передбачених законодавством.

4.3.1. За рахунок коштів державного бюджету фінансуються:

1) заходи на виконання державних програм благоустрою населених пунктів;

2) роботи з підготовки проєктів законів, інших нормативно-правових актів у сфері благоустрою громади;

3) роботи з благоустрою, що проводяться на землях державної форми власності;

4) охорона та утримання об'єктів благоустрою, переданих органами державної влади на баланс підприємствам, установам, організаціям;

5) роботи з утворення територій і об'єктів рекреаційного призначення, які належать до державної власності.

4.3.2. За рахунок коштів бюджету громади фінансуються:

1) заходи з виконання програм, проєктів благоустрою території громади;

2) охорона та утримання об'єктів благоустрою комунальної форми власності, переданих органами місцевого самоврядування на баланс підприємствам, установам, організаціям;

3) охорона, утримання та розвиток зелених насаджень на об'єктах благоустрою комунальної форми власності;

4) роботи з утворення об'єктів рекреаційного призначення, які належать до комунальної власності;

5) організація санітарного очищення територій, які належать до комунальної власності.

4.3.3. За рахунок коштів підприємств, установ, організацій фінансуються заходи, спрямовані на:

1) благоустрій, виконання робіт з ремонту і реконструкції доріг внутрішньогосподарського користування, озеленення, утримання в належному стані території, яка їм належить на праві власності або праві користування;

2) усунення на закріплених за ними об'єктах благоустрою (їх елементах) пошкодження інженерних мереж, елементів благоустрою, а також наслідків аварій, що сталися з їх вини.

Благоустрій прибудинкових територій об'єктів нового будівництва, реконструкції та капітального ремонту будівель та споруд здійснюється за рахунок коштів забудовників (інвесторів).

Благоустрій прибудинкової території багатоквартирного будинку здійснюється за рахунок коштів власників житлових і нежитлових приміщень у багатоквартирному будинку, отриманих як плата за надання послуг з утримання будинків, споруд та прибудинкової території.

Власник тимчасової споруди торговельного, побутового, соціально-культурного чи іншого призначення, розташованої на території об'єкта благоустрою державної або комунальної власності, на умовах договору, укладеного із підприємством або балансоутримувачем об'єкта благоустрою, фінансує утримання прилеглої до тимчасової споруди території.

Підприємства, установи, організації можуть на добровільних засадах здійснювати внески на фінансування заходів з благоустрою території громади.

Благоустрій присадибних ділянок фінансується за рахунок коштів їх власників або користувачів.

4.3.4. Участь громадян у фінансуванні заходів щодо забезпечення благоустрою громади.

Громадяни можуть на добровільних засадах здійснювати фінансування заходів з благоустрою території громади, мікрорайону, вулиці або прибудинкової території за місцем проживання.

4.4. Стандартизація та нормування у сфері благоустрою громади.

1) Стандартизація та нормування у сфері благоустрою громади здійснюються з метою формування сприятливого для життєдіяльності людей середовища, в умовах якого забезпечуються захист довкілля, санітарне та епідемічне благополуччя населення, шляхом впровадження комплексу взаємопов'язаних нормативних документів, якими визначаються взаємоузгоджені вимоги до об'єктів благоустрою.

2) У сфері благоустрою громади застосовуються стандарти, розроблені, прийняті (ухвалені), переглянуті (змінені) в порядку, встановленому законодавством України.

4.5. Порядок здійснення благоустрою та утримання територій загального користування.

4.5.1. Парки культури і відпочинку, рекреаційні зони, зони зелених насаджень, сквери і майданчики для дозвілля та відпочинку:

1) благоустрій та утримання у належному стані території парків, рекреаційних зон, зон зелених насаджень, скверів та майданчиків для дозвілля і відпочинку здійснюють їх балансоутримувачі відповідно до цих Правил та інших нормативних актів;

2) благоустрій та утримання у належному стані вказаних у цьому пункті території **включає**:

- санітарне очищення: прибирання сміття, відходів, листя, гілля; встановлення урн на відстані не більше **40 м** одна від одної вздовж алей та їх очищення (по мірі накопичення, але не рідше **1 разу на добу**), їх миття та фарбування, встановлення сміттєзбірних майданчиків (майданчиків для тимчасового накопичення відходів), укладення договорів на вивіз сміття;

- освітлення території;

- озеленення, збереження існуючих зелених насаджень;

- відновлення території у міжсезонний період, після стихійних природних явищ, аварій, в інших випадках;

- утримання балансоутримувачами у належному санітарному, технічному та естетичному стані будівель, споруд, конструкцій, які розташовані на території парків, рекреаційних зон, зон зелених насаджень, скверів і майданчиків для дозвілля та відпочинку відповідно до вимог чинного законодавства;

- встановлення та утримання у належному санітарному, технічному та естетичному стані обладнання, приладів освітлення, садових лав, таблиць планів території, меморіальних дошок, пам'ятників та інших елементів благоустрою;

- забезпечення безпечних умов перебування, дозвілля та відпочинку громадян;

- забезпечення належної роботи атракціонів, обладнання майданчиків з дотриманням техніки безпеки для дозвілля та відпочинку;

3) збір листя на території парків, рекреаційних зон, зон зелених насаджень, скверів здійснюється тільки на алеях, доріжках, майданчиках для відпочинку, партерних газонах, галявинах, квітниках. Зібране листя вивозиться на спеціально відведені місця. Збирати листя з-під угруповань дерев та чагарників у парках, скверах, зелених зонах **забороняється**, оскільки це призводить до винесення органічних добрив, зменшення ізоляційного шару для ґрунту. **Спалювати листя, гілля категорично забороняється;**

4) утримання в належному стані зелених насаджень парків, рекреаційних зон, зон зелених насаджень, скверів та майданчиків для дозвілля та відпочинку **включає** догляд, обрізання, знесення, висадку зелених насаджень (квітів, дерев, кущів, трави, інших насаджень), що здійснюється відповідно до правил утримання зелених насаджень у населених пунктах України, затверджених у встановленому порядку, інших нормативно-правових актів;

5) благоустрій території парків, зон зелених насаджень, скверів, майданчиків для дозвілля та відпочинку здійснюється відповідно до затверджених планів. До затвердження відповідних планів благоустрій вказаних об'єктів благоустрою здійснюється з додержанням цих Правил в

порядку та обсязі, що забезпечує задоволення соціально-культурних потреб громадян, умови безпеки їх життя та здоров'я;

б) пошкодження зелених насаджень, збір квітів, грибів на територіях парків, рекреаційних зон, зон зелених насаджень, скверів, майданчиків для дозвілля та відпочинку **забороняється**;

7) поливальні пристрої повинні утримуватись в справному технічному стані;

8) на території парків господарська зона з контейнерними майданчиками для роздільного збирання побутових відходів та громадськими вбиральнями повинна бути розташована не ближче ніж **50 м** від місць масового скупчення відпочиваючого населення (танцювальні майданчики, естради, фонтани, головні алеї, видовищні павільйони тощо):

- кількість урн встановлюється з розрахунку одна урна на **800 м²** площі парку. На головних алеях відстань між урнами повинна бути не більше ніж **40 м**; біля кожного торговельного місця (продовольчого, сувенірного, книжкового тощо) встановлюється урна місткістю не менш ніж **10 дм³**;

- кількість контейнерів на господарських майданчиках визначається за показником середнього утворення відходів за **3 дні**;

- основне прибирання парків проводиться після їх закриття та до 8 години ранку. Протягом дня необхідно збирати відходи і опале листя, проводити патрульне прибирання, поливати зелені насадження;

9) утримання майданчиків для дозвілля та відпочинку здійснюють їх балансоутримувачі або особи, на території яких розміщені вказані майданчики відповідно до договору.

Майданчики для дозвілля та відпочинку повинні бути безпечними для життя та здоров'я громадян, наявне обладнання, спортивні, розважальні та інші споруди, інші елементи благоустрою повинні підтримуватися у належному санітарному, технічному та естетичному стані, своєчасно очищатися від бруду, сміття, снігу, льоду тощо.

Забороняється наявність поламаного, небезпечного для життя та здоров'я громадян обладнання об'єктів та елементів благоустрою.

4.5.2. Території пам'яток культурної спадщини.

1) Власник або уповноважений ним орган, користувач **зобов'язані** утримувати пам'ятники культурної спадщини, пам'ятки в належному стані, своєчасно проводити ремонт, захищати від пошкодження, руйнування або знищення відповідно до вимог чинного законодавства та охоронного договору.

2) У разі, коли пам'ятці загрожує небезпека пошкодження, руйнування чи знищення, власник або уповноважений ним орган, особа, яка набула права володіння, користування чи управління, **зобов'язані** привести цю пам'ятку до належного стану (змінити вид або спосіб її використання, провести роботи з її консервації, реставрації, реабілітації, музеєфікації, ремонту та пристосування).

3) **Забороняється** змінювати призначення пам'ятників культурної спадщини, пам'яток, їхніх частин та елементів, робити написи, позначки на них, на їх територіях та в охоронних зонах без дозволу відповідного органу охорони культурної спадщини.

4) **Забороняється** будь-яка діяльність підприємств, установ, організацій, фізичних осіб-підприємців, громадян, що створює загрозу пам'ятнику культурної спадщини, пам'ятці або порушує законодавство, державні стандарти, норми і правила у сфері охорони культурної спадщини.

5) **Забороняється** зносити, змінювати, замінювати, перемішувати (переносити) на інші місця пам'ятники культурної спадщини, пам'ятки, їхні частини, пов'язане з ними рухоме та нерухоме майно. Переміщення (перенесення) пам'ятки на інше місце допускається як виняток у випадках, коли неможливо зберегти пам'ятку на місці, за умови проведення комплексу наукових досліджень з вивчення та фіксації пам'ятки (обміри, фото фіксація тощо).

6) Діяльність, підприємств, установ, організацій, фізичних осіб-підприємців, громадян, яка негативно позначається на стані пам'ятки (створює загрозу знищення, руйнування, пошкодження, спотворення пам'ятки), зобов'язані вжити заходи, погоджені з відповідним органом охорони культурної спадщини, для запобігання такій загрозі та підтримання пам'ятки в належному стані за власні кошти.

7) Будівельні, шляхові та інші роботи, що можуть призвести до руйнування, знищення чи пошкодження об'єктів культурної спадщини, проводяться тільки після повного дослідження цих об'єктів за рахунок коштів замовників зазначених робіт.

8) Роботи із збереження об'єктів культурної спадщини проводяться згідно з реставраційними нормами та правилами, погодженими центральним органом виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини. Будівельні норми та правила застосовуються у разі проведення робіт із збереження об'єкта культурної спадщини лише у випадках, що не суперечать інтересам збереження цього об'єкта.

4.5.3. Майдани, площі, проспекти, набережні.

Благоустрій та утримання майданів, площ, проспектів громади здійснюється відповідно до порядку, встановленого для благоустрою та утримання доріг, вулиць, умов цих Правил, інших нормативно-правових актів.

4.5.4. Дороги, вулиці (провулки, проїзди), пішохідні доріжки.

1) Власники доріг, вулиць або уповноважені ними органи повинні здійснювати їх експлуатаційне утримання, вимагати від користувачів дотримання чинних законодавчих і нормативно-правових актів щодо дорожнього руху, правил ремонту і утримання вказаних об'єктів, правил користування дорогами і дорожніми спорудами та їх охорони.

2) Використовувати дороги не за їх призначенням і встановлювати засоби організації дорожнього руху дозволяється лише за узгодженими з відповідним підрозділом Національної поліції України рішеннями власників або уповноважених ними органів.

3) Озеленення вулиць і доріг здійснюється відповідно до встановлених норм та правил.

4) Власники дорожніх об'єктів або уповноважені ними органи, дорожньо-експлуатаційні організації **зобов'язані:**

- своєчасно і якісно виконувати експлуатаційні роботи відповідно до технічних правил з дотриманням норм і стандартів з безпеки руху;

- постійно контролювати експлуатаційний стан усіх елементів дорожніх об'єктів та негайно усувати виявлені пошкодження чи інші перешкоди в дорожньому русі, а за неможливості це зробити - невідкладно позначити їх дорожніми знаками, сигнальними, огорожувальними і направляючими пристроями відповідно до діючих нормативів або припинити (обмежити) рух;

- контролювати якість робіт, що виконуються підрядними організаціями;

- вирішувати питання забезпечення експлуатації дорожніх об'єктів у надзвичайних ситуаціях, за несприятливих погодно-кліматичних умов, у разі деформації та пошкодження елементів дорожніх об'єктів, аварії на підземних комунікаціях або виникненні інших перешкод у дорожньому русі разом із спеціалізованими службами організації дорожнього руху та за погодженням з відповідним підрозділом Національної поліції України оперативно вносити зміни до порядку організації дорожнього руху;

- аналізувати стан аварійності на дорожніх об'єктах, виявляти аварійно небезпечні ділянки і місця концентрації дорожньо-транспортних пригод, розробляти і здійснювати заходи щодо вдосконалення організації дорожнього руху для усунення причин та умов, що призводять до їх скоєння;

- брати участь спільно з представниками відповідного підрозділу Національної поліції України в огляді місць дорожньо-транспортних пригод для визначення дорожніх умов, за яких вони сталися, та усувати виявлені недоліки;

- сповіщати виконавчі органи міської ради та учасників дорожнього руху про закриття або обмеження руху, стан дорожнього покриття і рівень аварійності на відповідних ділянках, погодно-кліматичні та інші умови;

- проводити в літній період в плановому порядку спеціалізованим транспортом механізоване миття та підмітання проїжджої частини вулиць та площ з вдосконаленим покриттям;

- мити дорожнє покриття так, щоб бруд та сміття не викидалось потоком води на полоси зелених насаджень, тротуари;

- поливати вулиці з підвищеною інтенсивністю руху в спекотну погоду для покращення мікроклімату;

- забезпечувати дотримання вимог техніки безпеки, а також безпеки дорожнього руху під час виконання дорожньо-експлуатаційних робіт.

5) Власники транспортних засобів, водії **зобов'язані** виключати можливість винесення на дорожні об'єкти сипучих матеріалів, землі, каміння, будівельних матеріалів, а також засмічення проїжджої частини внаслідок переповнення кузова транспортного засобу вантажем, пошкодження тари, розвіювання безтарних вантажів, руху із незакріпленим вантажем, забруднення або запилення повітря.

6) **Забороняється** заправляти транспортні засоби паливно-мастильними матеріалами з автомобільних та інших пересувних бензо-, газозаправників, займатися торгівлею паливно-мастильними та іншими

матеріалами і виробами, а також мити транспортні засоби на проїжджій частині дорожніх об'єктів, узбіччі та тротуарах.

7) Власники та користувачі земельних ділянок, що межують з **«червоними лініями»** міських вулиць і доріг, **зобов'язані:**

- утримувати в належному стані виїзди з цих ділянок, запобігати винесенню на дорожні об'єкти землі, каміння та інших матеріалів, сміття;

- установлювати і утримувати в справному та естетичному стані огорожі і вживати заходи для запобігання неконтрольованому виходу худоби та свійської птиці на дорожні об'єкти.

8) Власники та користувачі земельних ділянок, а також власники та користувачі малих архітектурних форм, споруд побутово-торгівельного призначення та інших будинків і споруд масового відвідування, інженерних комунікацій, що розташовані в межах «червоних ліній» вулиць і доріг, **зобов'язані:**

- у місцях розміщення споруд побутово-торгівельного призначення та інших будинків і споруд масового відвідування влаштовувати місця для стоянки транспортних засобів і виїзду на дорожні об'єкти;

- утримувати в належному стані зелені насадження, охоронні зони інженерних комунікацій, тротуари, обладнані стоянки автомобілів, трамвайне полотно та інші елементи дорожніх об'єктів;

- забезпечувати прибирання сміття, снігу, опалого листя та інших відходів, а в разі необхідності - проводити обробку тротуарів протижеледними матеріалами;

- забезпечувати належний технічний стан інженерних комунікацій, обладнання, споруд та інших використовуваних елементів дорожніх об'єктів відповідно до їх функціонального призначення та діючих нормативів;

- негайно повідомляти власників дорожніх об'єктів або уповноважених ними органи, а також відповідний підрозділ Національної поліції України, у разі виявлення небезпечних умов в експлуатації споруд і об'єктів, аварій і руйнувань, що призвели до виникнення перешкод у дорожньому русі або загрожують збереженню елементів дорожніх об'єктів;

- дотримуватись вимог діючих норм і правил щодо охорони дорожніх об'єктів;

- **істотною умовою** для всіх договорів купівлі-продажу земельних ділянок, договорів оренди землі або об'єктів нерухомості є визначення прилеглої території, яка підлягає благоустрою, та дотримання Правил благоустрою. Недосягнення згоди по зазначених пунктах договору є підставою для відмови від укладення вище вказаних договорів. Договір на благоустрій території може бути укладено у формі окремого документу.

9) У межах **«червоних ліній»** вулиць і доріг територіальної громади **забороняється:**

- розміщувати гаражі, голубники та інші споруди та об'єкти, крім об'єктів, визначених відповідними державними будівельними нормами і правилами (крім визначених містобудівною документацією, графічною частиною Правил сміттєзбірників біля об'єктів дорожнього сервісу або для загального користування);

- розміщувати контейнери та іншу тару для твердих побутових і харчових відходів;
- смітити, псувати дорожнє покриття, обладнання, зелені насадження;
- скидати промислові, меліоративні і каналізаційні води в систему дорожнього зливостоку;
- встановлювати намети та влаштовувати місця для відпочинку без відповідного погодження;
- випасати худобу та свійську птицю;
- виконувати будь-які роботи без одержання на те дозволу у власника дорожнього об'єкта або уповноваженого ним органу та погодження з відповідним підрозділом Національної поліції України.

10) Відкриття нових автобусних маршрутів проводиться замовником перевезень після вивчення пасажиропотоків і моделювання маршрутних кореспонденцій, обстеження доріг та дорожніх об'єктів на маршрутах за погодженням з власниками цих дорожніх об'єктів або їх уповноваженими особами.

11) При виконанні робіт по ремонту і утриманню автомобільних доріг, вулиць та залізничних переїздів дорожньо-експлуатаційні організації у першочерговому порядку повинні здійснювати заходи щодо безпеки дорожнього руху на основі обліку і аналізу дорожньо-транспортних подій, результатів обстежень і огляду автомобільних доріг, вулиць та залізничних переїздів і, передусім, на аварійних і небезпечних ділянках та у місцях концентрації дорожньо-транспортних подій.

12) Власники дорожніх об'єктів або уповноважені ними органи, дорожньо-експлуатаційні організації, користувачі дорожніх об'єктів та спеціалізовані служби організації дорожнього руху **зобов'язані** забезпечувати зручні і безпечні умови руху, сприяти збільшенню пропускну́ї спроможності дорожніх об'єктів, запобігати травмуванню учасників дорожнього руху, пошкодженню транспортних засобів і дорожніх об'єктів, забрудненню навколишнього середовища.

13) Власники або балансоутримувачі підземних комунікацій (споруд) **зобов'язані** утримувати, кришки люків та решіток оглядових та приймальних колодязів в справному технічному стані, на рівні дорожнього покриття та тротуарів.

14) Ремонт і утримання дорожніх об'єктів повинні виконуватися відповідно до технічних правил ремонту і утримання автомобільних доріг загального користування і технічних правил ремонту і утримання вулиць і доріг комунальної власності, інших будівельних та санітарних норм та правил. Якість робіт по ремонту та утриманню об'єктів повинна відповідати вимогам комфортності, економічності та безпеки дорожнього руху.

4.5.5. Пляжі (зони відпочинку).

1) Території пляжів (зон відпочинку) зобов'язані утримувати у належному стані їх балансоутримувачі або особи, яким вказані території передані згідно з договорами оренди, відповідно до умов цих Правил, інших нормативних актів.

2) Території пляжів (зон відпочинку), що не передані у користування згідно з договорами оренди, утримуються уповноваженим органом виконавчого комітету міської ради.

3) Утримання територій пляжів (зон відпочинку) **включає** санітарне очищення, очищення дна акваторії, вживання заходів щодо запобігання забрудненню річок та водоймищ, охорону зелених насаджень, огороження відповідної території, у тому числі декоративне.

4) Балансоутримувачі або особи, які утримують пляжі (зони відпочинку) в процесі їх експлуатації **зобов'язані**:

- забезпечити громадян питною водою шляхом влаштування питних фонтанчиків. Відстань між фонтанчиками не повинна перевищувати **200 м**;

- забезпечити встановлення та належний санітарно-технічний стан туалетів, які необхідно встановлювати із розрахунку одне місце на 75 відвідувачів. Відстань між туалетами до місця купання повинна бути не менше **50 м** і не більше **200 м**;

- встановити урни, контейнери для сміття, які необхідно очищувати по мірі наповнення. Урни необхідно розміщувати на відстані **3-5 м** від смуги зелених насаджень і не менш за **10 м** від краю води з розрахунку не менш однієї урни на **800 кв. м** території пляжу. Відстань між урнами не повинна перевищувати **40 м**. Контейнери для сміття ємкістю **0,75 куб.м** встановлюються з розрахунку один контейнер на **3500 кв. м** території пляжу;

- забезпечити наявність та належний технічний стан лавок для відпочинку, забезпечити наявність дитячих майданчиків;

- забезпечити роботу приладів освітлення у темний час доби;

- забезпечити належний санітарний стан території пляжу (зони відпочинку), проводити основне прибирання берегу, роздягалень, туалетів, зеленої зони щоденно до **8 годин** ранку, **2 рази** вдень, відповідно графіку, проводити патрульне прибирання;

- встановити відкриті та закриті роздягальні, павільйони для роздягання, гардероби;

- підсипати **один раз** на рік чистий пісок або гальку.

5) Відкриті та закриті роздягальні, павільйони для роздягання, гардероби слід мити щодня із застосуванням миючих та дезінфікуючих засобів, дозволених МОЗ для використання в цій сфері.

6) Особи, які утримують пляжі, зобов'язані укладати договори про вивезення, утилізацію побутового сміття та вторинної сировини, забезпечити установку контейнерів для збору ПЕТ-посуду.

7) У місцях, призначених для купання, **категорично забороняється** прати білизну і купати тварин.

8) Об'єкти обслуговування населення, що розташовуються на пляжах, повинні бути забезпечені централізованим водопостачанням та водовідведенням. У разі відсутності централізованих інженерних мереж необхідно влаштовувати локальні споруди водопостачання та локальні очисні споруди водовідведення відповідно до вимог санітарного законодавства та розміщувати їх поза межами прибережної захисної смуги річок і водойм та пляжної зони.

9) Відвід використаної води дозволяється в проточні водойми на відстані не менше 100 метрів нижче по течії річки від границі пляжу.

10) **Забороняється** відвід води з питних фонтанчиків в місця, не призначених для цих цілей.

11) На території пляжів (зон відпочинку) в **обов'язковому** порядку організуються рятувальні станції, медичні пункти, інші об'єкти відповідно до вимог чинного законодавства.

12) Розташування на територіях пляжів торгових лотків, палаток, наметів, холодильного та іншого обладнання, облаштування будь-яких інших торгових точок для продажу морозива, безалкогольних напоїв, інших продовольчих та непродовольчих товарів допускається виключно при наявності відповідних погоджень органів державного санітарно-епідеміологічного нагляду та відповідних виконавчих органів міської ради.

4.5.6. Лікувально-профілактичні заклади.

1) Небезпечні відходи шкірно-венерологічних, інфекційних, онкологічних, хірургічних та інших відділень підлягають захороненню та знешкодженню на спеціально відведених місцях чи об'єктах та потребують спеціальних методів і засобів поводження з ними, погоджених органом виконавчої влади у сфері забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення відповідної адміністративної території.

2) Збирати та зберігати небезпечні відходи лікувально-профілактичних закладів необхідно в герметичних збірниках ємністю 50-100 л з щільно прилягаючими кришками. Забороняється перевозити небезпечні відходи лікувально-профілактичних закладів на полігони побутових відходів.

3) Режим і спосіб прибирання території з твердим покриттям залежать від специфіки лікувально-профілактичного закладу і вирішуються на місці за погодженням з органом виконавчої влади у сфері забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення відповідної адміністративної території.

4) Побутові відходи, що утворюються на території лікувально-профілактичних закладів підлягають видаленню відповідно до Санітарних норм.

5) Розмір контейнерного майданчика для роздільного збирання побутових відходів на території господарської зони повинен бути не менше ніж 40 м². Майданчик слід розміщувати на відстані не ближче ніж 50 м від лікувальних корпусів і харчоблоків. Дозпускається встановлювати контейнери для зберігання побутових відходів у вбудованих приміщеннях, обладнаних відповідно до вимог, передбачених пунктом 2.20 Санітарних норм.

6) На території та в приміщеннях лікувально-профілактичних закладів необхідно встановлювати виключно емальовані та фаянсові урни. Кількість урн визначається з розрахунку не менше однієї урни на кожні 700 м² території закладу. На головних алеях урни повинні бути встановлені на відстані 10 м одна від одної.

7) Керівник лікувально-профілактичного закладу повинен забезпечити щоденне прибирання території закладу, очистку, мийку та дезінфекцію збірників урн, контейнерів та майданчиків для їх розміщення.

8) Для проведення дезінфекційних робіт у лікувально-профілактичних закладах повинні застосовуватись засоби, що дозволені МОЗ для використання в цій сфері.

4.5.7. Кладовища.

1) Місця поховань (кладовища) повинні мати сплановану і впорядковану територію, упорядковані під'їзні шляхи, бути забезпеченими транспортним зв'язком з населеним пунктом.

2) На території місць поховань можуть розміщуватись:

- господарський двір, на якому розташовують допоміжні будівлі;
- будівлі, призначені для проведення громадських панахид;
- будинки трауру, ритуальні майданчики тощо;
- водопостачання для поливання зелених насаджень, шахтні колодязі, вода яких передбачена для технічних потреб відвідувачів та персоналу, а в разі їх відсутності - використовують ємкості для води;
- освітлення;
- спеціальні місця для розміщення контейнерів зі сміттям тощо;
- каналізовані громадські туалети з радіусом обслуговування **0,5 км**; при відсутності каналізації - туалети з водонепроникним вигрібом, до якого забезпечено вільний під'їзд асенізаційного транспорту.

3) Території місць поховань підлягають озелененню з найбільшим збереженням існуючих насаджень.

4) На вході до кладовища на спеціальному інформаційному щиті вивішуються для населення основні положення Закону України «Про поховання та похоронну справу», інші нормативно-правові акти та режим роботи кладовища. Встановлюється щит із зображенням схематичного плану кладовища, зазначенням секторів з номерами, місць почесного поховання, напрямку головної алеї та основних доріг, розташування будівельних споруд, допоміжних будівель, громадського туалету тощо.

5) Утримання кладовищ, військових кладовищ, військових ділянок на кладовищах, військових братських та одиночних могил, земельних ділянок для почесних поховань, братських могил, а також могил померлих одиноких громадян, померлих осіб без певного місця проживання, померлих, від поховання яких відмовилися рідні, місць поховань знайдених невідомих трупів забезпечується виконавчим комітетом міської ради за рахунок коштів бюджету громади.

6) Утримання військових кладовищ, військових ділянок на цивільних кладовищах, військових братських та одиночних могил забезпечує виконавчий комітет міської ради із залученням органів охорони культурної спадщини, відповідно до їх повноважень.

7) Утримання місць поховань, що перебувають на державному обліку як об'єкти культурної спадщини, забезпечують виконавчі органи міської ради із залученням органів охорони культурної спадщини.

8) Утримання в належному естетичному вигляді та санітарному стані могил, місць родинного поховання, намогильних споруд і склепів здійснюється відповідно їх користувачами (власниками) за рахунок власних коштів.

9) Утримання у належному стані територій кладовищ та місць поховань передбачає використання їх за призначенням, санітарне очищення, озеленення, охорону зелених насаджень, збір та вивезення сміття відповідно до вимог цих Правил.

10) Існуючі місця поховання не підлягають знесенню і можуть бути перенесені тільки за рішенням Могилів-Подільської міської ради у випадку постійного підтоплення, зсуву, землетрусу або іншого стихійного лиха.

11) Поховання померлих здійснюється з дотриманням вимог санітарно-епідеміологічного законодавства.

12) **Забороняється** виконання будь-яких будівельних робіт у місцях поховань, на місцевості із залишками слідів давніх поховань, на територіях закритих кладовищ, а також у прилеглих до місць поховань охоронних зонах.

4.5.8. Місця для стоянки транспортних засобів (автостоянки, місця паркування транспорту).

1) На територіях місць для стоянки транспортних засобів (автостоянок, місць паркування) забезпечується додержання загальних вимог санітарного очищення територій, вимог цих Правил, встановленого порядку та режиму паркування.

2) Утримання у належному стані територій місць для стоянки транспортних засобів (автостоянок, місць паркування) здійснюють їх балансоутримувачі або особи, яким передані зазначені території у користування згідно з договором, або особи, на яких обов'язок по утриманню відповідної території покладений договором або актом виконавчого комітету Могилів-Подільської міської ради;

3) У випадку розміщення місць для паркування на проїжджій частині дороги санітарне очищення території здійснюють особи, на яких покладений обов'язок по прибиранню такої дороги, або особи, на яких обов'язок по утриманню відповідної території покладений договором або актом виконавчого комітету Могилів-Подільської міської ради.

4) У спеціально обладнаних місцях для стоянки транспортних засобів **забороняється:**

- засмічувати територію, а також мити транспортні засоби в непередбачених для цього місцях;

- розпалювати вогнища;

- торгівля без дозволу власника дорожнього об'єкта або уповноваженого ним органу, без погодження із відповідними службами в установленому порядку та без погодження з відповідним підрозділом Національної поліції України;

- зливати відпрацьовані мастила на землю чи дорожнє покриття;

- псувати обладнання місць стоянки, паркування, пошкоджувати зелені насадження;

- захаращення території місць для стоянки транспортних засобів (автостоянок, місць паркування) сміттям, відходами, товарами, тарою, обладнанням тощо.

5) Місця для стоянки транспортних засобів (автостоянки, місця паркування) використовуються виключно за цільовим призначенням.

4.5.9. Місця для організації ярмарків та майданчиків сезонної торгівлі.

1) Місця для організації ярмарків та майданчики для сезонної торгівлі утримуються особами, яким зазначені території надаються з метою проведення цих заходів.

2) Організація ярмарків, майданчиків сезонної торгівлі має відповідати вимогам Правил торгівлі на ринках, санітарним, ветеринарно-санітарним, протипожежним нормам з урахуванням тимчасового фактору. При проведенні ярмарку, сезонної та виїзної торгівлі забезпечується додержання вимог цих Правил, інших нормативно-правових актів.

3) Особи, яким надаються території з метою організації ярмарків та сезонної торгівлі, **зобов'язані:**

- забезпечити належне утримання території, у тому числі санітарне очищення прилеглої території в радіусі не менше **20 м**;

- укласти договір на вивезення твердих побутових відходів зі спеціалізованим підприємством, встановити сміттєзбірники (урни) для збирання відходів та сміття;

- забезпечити встановлення біотуалетів біля торгових точок, які здійснюють торгівлю напоями на розлив;

- забезпечити збереження всіх елементів благоустрою, зокрема зелених насаджень, на наданій території.

4) Контроль за порядком організації ярмарків та сезонної торгівлі здійснює уповноважений виконавчим комітетом міської ради орган.

4.5.10. Ринки.

1) Територія ринку (в тому числі господарські майданчики, під'їзні шляхи та підходи) повинні мати тверде покриття з ухилом, що забезпечує стік зливових і талих вод. На ринках площею **0,2 га**, у вигляді виключення, допускається утрамбована ґрунтова поверхня з обов'язковою підсипанням піску шаром не менше **3 см**.

2) Територія ринку повинна мати каналізацію та водопровід.

3) На ринках без каналізації громадські туалети з непроникними вигребами слід розташовувати на відстані не менше **50 м** від місця торгівлі, число розрахункових місць в них повинно бути не менше одного на кожні **50** торгових місць.

4) Господарські площадки необхідно розташовувати на відстані не менше **30 м** від місць торгівлі.

5) При визначенні кількості урн слід виходити з того, що на кожні **50 кв.м** площі ринку повинна бути встановлена одна урна, відстань між ними вздовж лінії торговельних прилавків не повинна перевищувати **10 м**. При визначенні кількості сміттєзбірників місткістю до **100 л** слід виходити з розрахунку не менше одного на **200 кв. м** площі ринку і встановлювати їх уздовж лінії торговельних прилавків, при цьому відстань між ними не повинна перевищувати **20 м**. Для збору харчових відходів повинні бути встановлені спеціальні ємності.

6) На ринках площею **0,2 га** і більше зібрані на території відходи слід зберігати в контейнерах ємністю **0,75 куб. м**.

7) Один день на тиждень оголошується **санітарним** для прибирання та дезінфекції всієї території ринку, основних і підсобних приміщень, торгових місць, прилавків, столів, інвентарю.

8) Технічний персонал ринку після його закриття повинен проводити основне прибирання території. Днем слід проводити патрульне прибирання та очищення наповнених відходами урн.

9) У теплий період року, крім обов'язкового підмітання, територію ринку з твердим покриттям слід щодня мити.

4.6. Порядок здійснення благоустрою та утримання прибудинкової території, територій житлової та громадської забудови.

1) Благоустрій території житлової та громадської забудови здійснюється з урахуванням вимог використання цієї території відповідно до затвердженої містобудівної документації, регіональних і місцевих правил забудови, цих Правил, а також установлених державних стандартів, норм і правил.

2) Утримання в належному стані та благоустрій прибудинкової та прилеглої території багатоквартирного житлового будинку, належних до нього будівель, споруд проводиться балансоутримувачем цього будинку, юридичною особою або фізичною особою, з якою балансоутримувачем укладено відповідний договір на утримання та благоустрій прибудинкової території, або мешканцями будинку.

3) Благоустрій, утримання присадибної ділянки, прилеглої до неї території, проводиться її власником або користувачем цієї ділянки.

4) Благоустрій, утримання присадибної ділянки, прилеглої до неї території, на якій розміщені житлові будинки, господарські будівлі та споруди, що в порядку, визначеному чинним законодавством, взяті на облік або передані в комунальну власність як безхазяйні, проводиться уповноваженим виконавчим комітетом міської ради органом.

5) **Заборонено** залишати автотранспортні засоби, механізми на внутрішньоквартальних проїздах, прибудинкових територіях, прилеглих територіях до житлової та громадської забудови, гаражів, автостоянок, що заважає руху транспорту спеціального та спеціалізованого призначення.

6) **Заборонено** перекривати проїзди загального користування будь-якими засобами без відповідного на те дозволу, виданого в установленому порядку.

7) **Забороняється** розміщення та/або залишення будівельних матеріалів (піску, щебеню, мішків із матеріалами), будівельного сміття, відходів на прибудинкових територіях, територіях житлової та громадської забудови, прилеглий території до житлової та громадської забудови без дозволу (ордеру) на тимчасове погіршення благоустрою, виданого в установленому порядку.

8) На час ремонту будинків, квартир в багатоповерхових будинках особи, що проводять ремонт, узгоджують з балансоутримувачем місце для тимчасового складування будівельних матеріалів і будівельного сміття на час проведення ремонту з періодичністю вивозу не рідше **1 разу на тиждень** та

отримують дозвіл (ордер) на тимчасове погіршення благоустрою в уповноваженому виконавчим комітетом міської ради органі.

9) **Забороняється** складати опале листя, гілля на прибудинкових територіях, а також поряд з майданчиками для тимчасового накопичення відходів.

4.7. Порядок здійснення благоустрою та утримання територій будівель та споруд інженерного захисту, санітарних споруд.

1) Утримання в належному стані територій будівель та споруд інженерного захисту, санітарних споруд здійснюється їх балансоутримувачами відповідно до закону, цих Правил та інших нормативно-правових актів.

2) Балансоутримувачі будівель та споруд інженерного захисту територій, санітарних споруд **зобов'язані** своєчасно здійснювати обстеження та паспортизацію, поточний та капітальний ремонт вказаних будівель та споруд, забезпечити їх належну та безпечну роботу.

4.8. Порядок здійснення благоустрою та утримання територій підприємств, установ, організацій, фізичних осіб-підприємців, прилеглих до них територій та закріплених за ними територій на умовах договору.

1) Підприємства, установи, організації, фізичні особи-підприємці **зобов'язані** забезпечувати благоустрій та утримання в належному стані земельних ділянок, наданих їм на праві власності чи користування, прилеглої до них території відповідно до чинного законодавства, цих Правил та інших нормативно-правових актів.

2) Органи державної влади та органи місцевого самоврядування можуть передавати об'єкти благоустрою на баланс підприємств, установ, організацій, фізичних осіб-підприємців відповідно до вимог чинного законодавства.

3) Балансоутримувач об'єкта благоустрою з метою належного його утримання та здійснення своєчасного ремонту може залучати для цього на умовах договору інші юридичні особи, фізичних осіб-підприємців.

4) Підприємства, установи, організації, фізичні особи-підприємці, які розміщуються на території об'єкта благоустрою, повинні утримувати закріплену за ними територію та брати пайову участь в утриманні цього об'єкта відповідно до договору.

5) Підприємства, установи, організації, фізичні особи-підприємці **зобов'язані** утримувати закріплені за ними на умовах договору з балансоутримувачем території в належному стані відповідно до умов договору, цих Правил, вимог чинного законодавства.

6) Межі та режим використання закріпленої за підприємствами, установами, організаціями, фізичними особами-підприємцями території визначають відповідні органи державної влади та Могилів-Подільська міська рада, залежно від підпорядкування об'єкта благоустрою.

7) Посадові особи юридичних осіб, фізичні особи-підприємці несуть персональну відповідальність за невиконання заходів з благоустрою, а також за дії чи бездіяльність, що призвели до порушення вимог цих Правил або

завдання шкоди майну та/або здоров'ю громадян на власних територіях, відповідно до чинного законодавства.

Розділ 5. Вимоги до утримання елементів благоустрою на території Могилів-Подільської міської територіальної громади Могилів-Подільського району Вінницької області.

5.1. Порядок здійснення благоустрою та утримання територій суб'єктів господарювання, громадян, прилеглих до них територій та закріплених за ними територій на умовах договору оренди, договору земельного сервітуту.

5.1.1. Суб'єкти господарювання, громадяни **зобов'язані** забезпечувати благоустрій та утримання в належному стані земельних ділянок, наданих їм на праві власності чи користування, прилеглої до них території відповідно цих Правил та інших нормативно-правових, правових актів, проєктів індивідуального благоустрою.

5.1.2. Органи державної влади та органи місцевого самоврядування можуть передавати об'єкти благоустрою на баланс суб'єктів господарювання відповідно вимог чинного законодавства.

5.1.3. Балансоутримувач об'єкта благоустрою з метою належного його утримання та здійснення своєчасного ремонту може залучати для цього на умовах договору суб'єкти господарювання.

5.1.4. Суб'єкти господарювання, які розміщуються на території об'єкта благоустрою, повинні утримувати закріплену за ними територію та брати пайову участь в утриманні цього об'єкта відповідно до договору.

5.1.5. Суб'єкти господарювання **зобов'язані** утримувати закріплені за ними на умовах договору з балансоутримувачем території в належному стані відповідно цих Правил та інших нормативно-правових актів.

5.1.6. Межі та режим використання закріпленої за суб'єктами господарювання території визначають відповідні органи державної влади та органи місцевого самоврядування, залежно від підпорядкування об'єкта благоустрою.

5.1.7. Посадові особи юридичних осіб, фізичні особи-підприємці, громадяни несуть адміністративну відповідальність за невиконання заходів з благоустрою, а також за дії чи бездіяльність, що призвели до порушення вимог цих Правил або завдання шкоди майну чи здоров'ю громадян на власних територіях відповідно до чинного законодавства.

5.2. Порядок утримання зелених насаджень на об'єктах благоустрою.

5.2.1. Утримання зелених насаджень.

1) Утримання зелених насаджень здійснюється згідно чинного законодавства України та цих Правил.

2) Охороні та відновленню підлягають усі зелені насадження в межах громади під час здійснення будь-якої діяльності, окрім зелених насаджень, які висаджені або вирости самосівом в охоронних зонах повітряних і

кабельних ліній, трансформаторних підстанцій, розподільчих пунктів і пристроїв, мостів і шляхопроводів.

3) Охорона, утримання та відновлення зелених насаджень на об'єктах благоустрою, а також знесення дерев, які вирости самосівом, здійснюються за рахунок коштів державного або місцевого бюджету, в залежності від підпорядкування об'єкта благоустрою, а на земельних ділянках, переданих у власність, наданих у постійне користування або в оренду - за рахунок коштів їх власників або користувачів.

4) Відповідальними за збереження зелених насаджень і належний догляд за ними, видалення сухостійних, фаутичних та аварійних дерев є:

- на об'єктах благоустрою державної чи комунальної власності – балансоутримувачі цих об'єктів;
- на територіях підприємств, установ, організацій, фізичних осіб-підприємців та прилеглих територіях – вказані особи;
- на територіях земельних ділянок, які відведені під будівництво, та прилеглих до них ділянок – забудовники чи користувачі (власники) цих територій;
- на територіях приватних садиб і прилеглих ділянках – їх власники;
- на прибудинкових територіях співвласників багатоквартирного будинку – співвласники багатоквартирного будинку.

5) Усі роботи з поточного утримання зелених насаджень на територіях, закріплених за суб'єктами господарювання, здійснюються силами і коштами цих суб'єктів або на договірних засадах з уповноваженим на те органом.

6) Догляд за зеленими насадженнями на вулицях, площах, бульварах, скверах, майданах, парках повинен проводитися їх балансоутримувачами або спеціалізованими підприємствами, організаціями зеленого господарства, які укомплектовані спеціальною технікою та механізмами, кваліфікованими спеціалістами, на умовах договору з балансоутримувачем.

7) Під час проведення будь-яких робіт на земельній ділянці, на якій залишилися зелені насадження, забудовник **зобов'язаний:**

- огородити дерева на території будівництва;
- при виконанні робіт з будівництва доріг, тротуарів, асфальтування дворів залишати місця (лунки) для посадки дерев, а також утворювати лунки навколо наявних дерев;
- **не допускати засипання ґрунтом чагарників та стовбурів дерев;**
- зберігати верхній родючий шар ґрунту на всій території забудови, організувати його зняття, складування та залишати для наступного використання чи передачі підприємству, визначеному місцевим органом влади для використання під час створення зелених насаджень.

8) На території зелених насаджень **забороняється:**

- складувати будь-які матеріали;
- **влаштовувати звалища сміття, снігу, льоду;**
- обладнувати стоянки, здійснювати виїзд або розміщувати автомашини, мотоцикли, велосипеди та інші транспортні засоби;
- будь-яке будівництво, розміщення малих форм архітектури, тимчасових споруд без наявності відповідних документів, що надають на це право;
- **використовувати малі форми архітектури не за призначенням;**

- влаштовувати місця для зупинки маршрутних транспортних засобів або пасажирські площадки на газонах та зелених зонах;
- випалювати суху рослинність, розпалювати багаття та порушувати інші правила протипожежної безпеки;
- підвішувати на деревах гамаки, гойдалки, мотузки для сушіння білизни, прикріплювати рекламні щити, електродроти, та інші предмети, які можуть пошкодити дерево;
- добувати з дерев сік, смолу, робити надрізи, написи, наносити механічні пошкодження;
- пошкоджувати зелені насадження будь-яким способом, рвати квіти і ламати дерева та чагарники, витоптувати газони, квітники;
- заправляти, ремонтувати транспортні засоби і механізми, човни і катери на прибудинкових територіях, газонах, берегах річок і заток, озер, у парках та скверах, інших зелених зонах;
- збирати квіти, плоди, насіння та інші частини об'єктів рослинного світу, які виростають у місцях загального користування;
- забороняється самовільне знищення, пошкодження або видалення зелених насаджень.

5.2.2. Порядок видалення та пересаджування зелених насаджень.

1) Видалення (знесення) дерев, кущів, газонів і квітників на території громади, згідно чинного законодавства, здійснюється у разі:

- **реалізації генерального плану розвитку громади;**
- **реконструкції або капітального ремонту об'єкта благоустрою;**
- знесення аварійних, сухостійних і фаутичних дерев, а також самосійних і порослих дерев з діаметром кореневої шийки не більш як **5 сантиметрів;**
- **ліквідації аварійної ситуації на інженерних мережах громади;**
- відновлення світлового режиму в житловому приміщенні, що затіняється деревами;
- здійснення ремонтних та експлуатаційних робіт в охоронній зоні повітряних ліній електропередач, на трансформаторній підстанції і розподільному пункті системи енергопостачання, мережі водо-, теплопостачання та водовідведення, телекомунікаційній і кабельній електромережі;
- **досягнення деревом вікової межі;**
- провадження господарської діяльності на території розсадників з вирощування декоративних дерев та кущів;
- ліквідації наслідків стихійного лиха, аварійної та надзвичайної ситуації.

2) Видалення та пересаджування дерев, чагарників, газонів, квітників на території громади здійснюється у встановленому порядку.

3) Видалення аварійних, сухостійних і фаутичних дерев на об'єкті благоустрою здійснює балансоутримувач на підставі акту обстеження зелених насаджень.

4) У процесі ліквідації наслідків стихійного лиха, аварійної та надзвичайної ситуації, а також у разі, якщо стан зелених насаджень загрожує життю, здоров'ю людей чи майну громадян або суб'єкту господарювання,

видалення зелених насаджень здійснюється негайно з наступним оформленням акту обстеження.

5) Видалення зелених насаджень на території меморіальних комплексів та кладовищ на території громади здійснюється за рішенням балансоутримувача на підставі акту обстеження зелених насаджень без сплати їх відновної вартості.

6) Видалення зелених насаджень на земельній ділянці, яка перебуває у приватній власності та на присадибній земельній ділянці, здійснюється за рішенням власника земельної ділянки.

7) Формування та омолодження шляхом обрізування дерев не є видаленням зелених насаджень і здійснюється на підставі акту обстеження з дотриманням вимог «Правил утримання зелених насаджень у населених пунктах України», **за винятком** присадибних ділянок та земель, що перебувають у власності суб'єктів господарювання та фізичних осіб, на яких формування та омолодження шляхом обрізування дерев не потребує складання акту обстеження.

5.3. Порядок утримання будинків та споруд, їх фасадів.

1) Порядок утримання будинків та споруд, їх фасадів здійснюється відповідно до вимог чинного законодавства України та інших нормативно-правових актів.

2) Вимоги щодо порядку утримання будинків та споруд, їх фасадів є **обов'язковими** для всіх балансоутримувачів або осіб, на яких ці обов'язки покладені відповідно договору.

3) Проектні та будівельні роботи по фасадах здійснюються особами, які мають ліцензії на виконання відповідних робіт. У разі виконання робіт на об'єктах культурної спадщини необхідно мати спеціальні ліцензії.

4) **Підприємства, установи, організації, фізичні особи-підприємці, громадяни зобов'язані:**

- проводити відновлення зовнішнього вигляду фасадів будинків, будівель, споруд при їх псуванні, пошкодженні, забрудненні;
- змінювати зовнішній вигляд фасадів будівель та споруд тільки на підставі затверджених у встановленому порядку проектів та за умови одержання ордера на виконання цих робіт;
- розміщувати елементи зовнішнього благоустрою або обладнання архітектурно-художнього освітлювання на фасаді тільки на підставі відповідного дозволу, виданого у встановленому порядку;
- при проведенні ремонтних або будівельних робіт на фасадах будинків і споруд **використовувати** захисну сітку чи плівку відповідно до проекту виконання робіт;
- обладнувати житлові, адміністративні, виробничі і громадські будинки однотипними будинковими знаками (назва вулиці та номер будинку, розташованими на фасаді зі сторони проїжджої частини вулиці або пішохідної зони) з підсвітленням у темну пору доби, а житлові будинки, крім того, покажчиками номерів під'їздів і квартир;
- обладнувати житлові будинки (крім приватних) дошками оголошень, при вході в під'їзд.

5) Забороняється:

- використання допоміжних приміщень не за цільовим призначенням;
- розміщення у допоміжних приміщеннях побутових речей, обладнання, інвентарю та інших предметів;
- захаращувати, засмічувати сходові клітини та входи на них, горища, технічні поверхи, підвальні приміщення, місця загального користування, а також підходи до пожежного обладнання та інвентарю;
- пошкоджувати будь-яким способом стіни, ліфтові кабіни, робити на них написи.

б) У разі оренди будівель або окремих приміщень порядок утримання їх в належному стані встановлює орендодавець у договорі оренди.

5.4. Порядок утримання спортивних споруд.

1) Матеріально-технічну базу фізичної культури і спорту складають усі види фізкультурно-оздоровчих і спортивних споруд, фізкультурно-спортивного спорядження і обладнання, інше майно, призначене для занять фізичною культурою і спортом.

2) Власники фізкультурно-оздоровчих і спортивних споруд, спеціальних приміщень для занять фізкультурою і спортом та фізкультурно-оздоровчого і спортивного інвентарю або уповноважені ними органи **зобов'язані** забезпечувати їх належний естетичний, технічний стан, безпечний для життя і здоров'я людей, майна та навколишнього природного середовища.

3) Адміністрація фізкультурно-оздоровчих і спортивних споруд та організатор спортивного заходу або занять фізичною культурою забезпечують належне обладнання місць проведення фізкультурно-спортивних занять і змагань відповідно до правил їх проведення, вимог техніки безпеки, санітарно-гігієнічних, екологічних та інших державних вимог і несуть відповідальність, встановлену чинним законодавством, за шкоду, заподіяну здоров'ю глядачів та осіб, які займаються в них фізичною культурою і спортом.

4) Будівництво в житлових районах фізкультурно-оздоровчих і спортивних об'єктів здійснюється відповідно до встановлених нормативів за рахунок коштів, що спрямовуються на житлове будівництво, та коштів організацій-забудовників житла.

5) Нормативи мінімальної забезпеченості основними фізкультурно-оздоровчими і спортивними спорудами житлових районів, а також підприємств, установ і організацій всіх форм власності, визначаються центральними органами виконавчої влади з фізичної культури і спорту, архітектури та будівництва.

б) Забороняється:

- будівництво нових та реконструкція наявних дошкільних виховних, загальноосвітніх та професійних навчально-виховних, вищих навчальних закладів без передбачених нормативами фізкультурно-спортивних споруд та функціональних приміщень;
- перепрофілювання та ліквідація діючих фізкультурно-оздоровчих і спортивних споруд без створення рівноцінних споруд;

- експлуатація спортивних споруд та обладнання, що не забезпечує безпеки громадян.

7) Спортивні споруди повинні відповідати вимогам загальної та спеціальної безпеки громадян.

5.5. Порядок утримання ліхтарів вуличного освітлення, засобів та обладнання зовнішнього освітлення, установок по декоративному підсвічуванню будинків і пам'ятників, вивісок, вітрин.

1) Підприємства, установи, організації, фізичні особи-підприємці, громадяни, які експлуатують ліхтарі вуличного освітлення, засоби та обладнання зовнішнього освітлення, установки по декоративному підсвічуванню будинків і пам'ятників, вивісок, вітрин, світлової реклами, **зобов'язані** забезпечити їх належний режим роботи, технічний стан, естетичний стан.

2) Утримання засобів та обладнання зовнішнього вуличного освітлення балансоутримувачами реалізується відповідно до Державних будівельних норм України (ДБН В.2.5-28-2006) «Природне і штучне освітлення», галузевих комунальних норм України «Виробничі показники часу з поточного ремонту та обслуговування об'єктів зовнішнього освітлення» (ГКН 02.08-008-2002).

3) Основні вимоги до зовнішнього освітлення:

- рівень освітлення вулиць, доріг, площ і внутрішньоквартальних проїздів здійснюється згідно з нормативними документами;

- середня яскравість тротуарів, які примикають до проїжджої частини вулиць, доріг і площ, повинна бути не менше половини середньої яскравості покриття проїжджої частини цих вулиць, доріг і площ.

4) Проекти (паспорти) художнього освітлення фасадів будинків і споруд є невід'ємною частиною архітектурно-технічного паспорта об'єкта архітектури.

5) Утримання та обслуговування мереж освітлення прибудинкових територій здійснюється їх балансоутримувачем.

6) На території автозаправних станцій і автостоянок, прилеглих до них вулиць і доріг з транспортним рухом, світильники повинні встановлюватися на висоті не менше **3 м**.

7) Для освітлення вказаних об'єктів не допускається застосовувати прожектори, які розташовуються на дахах і навісах та спрямовані в бік вулиць або доріг.

8) Над кожним входом у будинок або поряд з ним повинні бути встановлені світильники, які забезпечують освітлення на площадці основного входу, на запасному або технічному вході та на пішохідній доріжці завдовжки **4 м** біля основного входу в будинок.

9) На територіях парків і скверів повинні встановлюватися ліхтарі освітлювання вздовж доріжок та на майданчиках.

10) Кількість світлоточок визначається згідно з технічними умовами та нормами.

11) Включення та відключення приладів зовнішнього освітлення під'їздів житлових будинків, будинкових покажчиків та покажчиків вулиць, а

також елементів зовнішнього архітектурного освітлення будинків і споруд виконується в режимі зовнішнього освітлення вулиць.

12) Опори зовнішнього освітлення (ліхтарі), кронштейни, арматура та інші пристрої зовнішнього освітлення повинні утримуватися у задовільному технічному та санітарному стані.

13) Балансоутримувач забезпечує своєчасне фарбування опор зовнішнього освітлення (ліхтарів) та кронштейнів кріплення світильників, перевірку розташування та розфазування світильників, профілактику телемеханічних пристроїв та шаф управління мережами зовнішнього освітлення.

14) Вивіз пошкоджених опор зовнішнього освітлення (ліхтарів) та усунення можливих пошкоджень мереж, що можуть призвести до травмування людей, проводиться балансоутримувачем негайно.

15) Роботи з усунення пошкоджень мереж зовнішнього освітлення проводяться з огороженням місць проведення робіт.

16) Зовнішнє архітектурне освітлення повинно забезпечувати у вечірній час добру видимість і виразність найбільш важливих об'єктів благоустрою і підвищувати комфортність світлового середовища населених пунктів громади.

17) Прилади архітектурного освітлення не повинні осліплювати водіїв транспорту і пішоходів та мешканців будинків.

18) Перелік пам'яток культурної спадщини та інших об'єктів громадського призначення для зовнішнього архітектурно-декоративного освітлення затверджується рішенням виконавчого комітету Могилів-Подільської міської ради.

19) Для забезпечення безаварійної роботи обладнання зовнішнього освітлення щомісячно проводяться профілактичні огляди мереж.

20) Усунення можливих пошкоджень мереж зовнішнього освітлення, що не загрожує безпеці мешканців, проводиться у термін не більше трьох діб.

21) Допускається з метою одержання додаткової економії електроенергії у вечірній та ранковий темний час доби знижувати рівень освітленості за п. 4.44 ДБН В.2.5-28-2006 відповідно до графіка переключень, затвердженого виконавчим комітетом Могилів-Подільської міської ради.

22) Усі вітрини повинні бути обладнані спеціальною освітлювальною енергозберігаючою апаратурою.

23) На головних магістралях, проспектах та вулицях населених пунктів громади має бути забезпечене освітлення вітрин.

24) Освітлення має бути рівномірним і не повинно засліплювати учасників дорожнього руху та освітлювати квартири житлових будинків.

25) Ліхтарі вуличного освітлення повинні вмикатися відповідно до встановленого міською радою графіка, в залежності від пори року та природних умов.

26) Розміщення обладнання архітектурно-художнього підсвітлювання на фасаді будівель та споруд здійснюється виключно на підставі відповідного дозволу, згоди власника будівлі або приміщень, за проєктом, погодженим виконавчим комітетом міської ради.

27) **Забороняється** відключення освітлення у темний час доби на пішохідних переходах, а також ділянках автомобільних доріг, проспектах, магістралях з високим рівнем небезпеки.

28) Зовнішнє освітлення вулиць, доріг і площ з регулярним транспортним рухом повинно відповідати нормам чинного законодавства.

5.6. Порядок утримання обладнання елементів благоустрою дитячих, спортивних майданчиків, майданчиків для дозвілля та відпочинку та інших майданчиків.

1) Утримання в належному естетичному та технічному стані обладнання елементів дитячих, спортивних майданчиків, майданчиків для дозвілля та відпочинку та інших майданчиків покладається на балансоутримувачів вказаного майна або осіб, на території яких розміщені вказані майданчики.

2) Утримання дитячих, спортивних майданчиків, майданчиків для дозвілля та відпочинку та інших майданчиків здійснюється з дотриманням санітарних та технічних норм, які забезпечують безпечне користування ними.

3) Обладнання дитячих, спортивних майданчиків, майданчиків для дозвілля та відпочинку та інших майданчиків необхідно підтримувати у справному технічному стані, регулярно (не рідше **1 разу** у квартал) обстежувати із складанням відповідного акту, своєчасно ремонтувати, **щорічно** фарбувати.

4) Будова, виготовлення, установлення, монтаж, експлуатація, ремонт та реконструкція атракціонної техніки здійснюється відповідно до норм чинного законодавства.

5) До стаціонарних, пересувних і мобільних атракціонів належать атракціони катальні механізовані та немеханізовані, атракціони з еластичними елементами, водні, спортивні, обладнання дитячих ігрових майданчиків.

5.7. Порядок утримання тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності, торгово-посадочних комплексів.

1) Забороняється самовільне встановлення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності та торгово-посадочних комплексів.

2) Утримання тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності, торгово-посадочних комплексів здійснюється їх балансоутримувачами або користувачами.

3) Біля кожної тимчасової споруди для провадження підприємницької діяльності, торгово-посадочного комплексу повинно бути зовнішнє штучне освітлення, а також покриття вдосконаленого типу та інші елементи благоустрою відповідно до вимог чинного законодавства та цих правил.

4) У разі розміщення тимчасової споруди для провадження підприємницької діяльності на відстані більше **2 м** від тротуару до неї з тротуару повинна бути побудована пішохідна доріжка завширшки **1,5 м**.

5) Біля кожної тимчасової споруди для провадження підприємницької діяльності, торгово-посадочного комплексу встановлюється урна для сміття.

б) Підключення тимчасової споруди для провадження підприємницької діяльності, торгово-посадочних комплексів до мереж та комунікацій здійснюється з дотриманням умов і правил технічної експлуатації відповідних мереж та комунікацій.

7) **Забороняється** користуватися тимчасовими спорудами для провадження підприємницької діяльності, а також пересувними елементами вуличної торгівлі, якщо їх власниками (користувачами) не забезпечене закриття стікання використаної ними води в підземні мережі водовідведення.

8) **Забороняється** під час експлуатації тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності, торгово-посадочних комплексів пошкоджувати або знищувати зелені насадження, якщо інше не передбачено узгодженим проектним рішенням, висновком органу охорони навколишнього природного середовища та розрахунком відшкодування втрат озеленення, відповідною угодою.

9) При розташуванні тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності, торгово-посадочних комплексів на зупинках громадського транспорту їх власники або користувачі **зобов'язані** встановлювати та утримувати дошки оголошень встановленого зразку.

5.8. Порядок утримання засобів та обладнання зовнішньої реклами.

1) Рекламні засоби (спеціальні конструкції) розташовуються на підставі дозволів на розміщення зовнішньої реклами, наданих у встановленому виконавчим комітетом міської ради порядку.

2) Проведення робіт, пов'язаних з розташуванням (монтажем, реконструкцією, перенесенням, демонтажем) рекламних засобів на території громади, здійснюється на підставі дозволів на проведення цих робіт, наданих уповноваженим органом виконавчого комітету міської ради в установленому порядку.

3) Виконання робіт, пов'язаних з розташуванням рекламних засобів на території громади, здійснюється спеціалізованими підприємствами, установами та організаціями.

4) Роботи, пов'язані з розташуванням рекламних засобів на території громади, виконуються з дотриманням правил техніки безпеки, цих Правил, державних будівельних норм, проекту (схеми) організації дорожнього руху, правил проведення робіт в охоронних зонах інженерних мереж із забезпеченням захисту комунікацій під час проведення цих робіт та наглядом представника підприємства, яке експлуатує ці комунікації.

5) Роботи, пов'язані з розташуванням рекламних засобів на території громади, виконуються з **обов'язковим** відновленням благоустрою місця (території, споруди) у передбачений дозволом термін. Підключення рекламних засобів до існуючих мереж зовнішнього освітлення здійснюється відповідно до вимог, передбачених чинним законодавством.

б) У разі проведення робіт, пов'язаних з розташуванням рекламних засобів на територіях з твердим покриттям (трав'яним покривом) і необхідністю проведення земляних робіт, виконується попередня підготовка, яка гарантує максимальне збереження твердого покриття (трав'яного покриву) та необхідну якість його відновлення з використанням аналогічного

матеріалу покриття за технологією, яка гарантує його належну якість та відсутність осідання ґрунту.

7) Роботи, пов'язані з розташуванням рекламних засобів, **вважаються закінченими**, якщо проведено відновлення твердого покриття, трав'яного покриву, вивезено зайвий ґрунт, сміття, залишки матеріалів та виконано у повному обсязі інші роботи з відновлення благоустрою місця, що підтверджено відповідним актом.

8) **Забороняється** проведення робіт з розташування рекламного засобу, реклами з порушенням визначеного дозволом місця їх проведення (визначеного місця розташування рекламного засобу, реклами), в тому числі при короткостроковому розміщенні рекламного засобу, реклами. Розповсюджувач реклами, рекламного засобу не звільняється від виконання відновлювальних робіт та відшкодування шкоди, завданої об'єкту або елементу благоустрою громади.

9) Великоформатні (загальна площа яких перевищує 4,5 кв. м) рекламні засоби розташовуються відповідно до комплексного плану благоустрою площі, проспекту, вулиці населених пунктів громади на одному рівні від горизонтальної поверхні ґрунту (дорожнього покриття) та на однаковій відстані від доріг.

10) Розташування всіх видів рекламних засобів в оновлених частинах населених пунктів громади обмежено збереженням просторового сприйняття реконструйованих площ, проспектів та вулиць.

11) Розміщення зовнішньої реклами на пам'ятках історії та архітектури і в межах зон охорони таких пам'яток дозволяється за погодженням з органом виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини. Розміщення зовнішньої реклами на пам'ятках місцевого значення, а також в межах їх охоронних зон, обмежено збереженням зовнішнього вигляду архітектурно-історичних ансамблів.

12) Рекламні засоби не повинні створювати перешкоди руху пішоходів і транспорту, механізованому прибиранню вулиць, обслуговуванню інженерних мереж і споруд, викошуванню газонів.

13) Освітлення зовнішньої реклами повинно бути рівномірним і не засліплювати учасників дорожнього руху, а також не освітлювати квартири житлових будинків.

14) Освітлення зовнішньої реклами повинно виконуватися енергозберігаючими приладами.

15) Рекламні засоби не повинні виступати джерелами шуму, вібрації, світлових, електромагнітних та інших випромінювань чи полів з порушенням діючих санітарних норм.

16) При розміщенні рекламних засобів поблизу перехресть, біля дорожніх знаків, пішохідних переходів та зупинок транспорту загального користування повинна забезпечуватись видимість дорожніх знаків, світлофорів, перехресть, пішохідних переходів, зупинок транспорту загального користування.

17) Виносні рекламні засоби розміщуються на відстані не більше **2 м** від будівлі і тільки при ширині тротуару (пішохідної доріжки) не менше **2 м**.

18) Рекламні засоби, які розташовуються на будинках (у тому числі на дахах) і впритул до них, не повинні вступати у візуальний конфлікт з архітектурою цього будинку та суттєво міняти вигляд їхніх фасадів.

19) **Забороняється** розташування рекламних засобів:

- на пішохідних доріжках та алеях, якщо це перешкоджає вільному руху пішоходів;
- на територіях парків, на квітниках та деревах;
- великорозмірних конструкцій у центральних частинах населених пунктів громади, за винятком територій, які характеризуються малою забудованістю.

20) **Забороняється** вчиняти дії по організації, розміщенню реклами, будь-яких рекламних засобів, будь-яких оголошень, плакатів, листівок безпосередньо на фасадах будинків, будівель, споруд та їх елементів, на парканах, огорожах, стовпах, конструкціях (крім дощок оголошень), деревах, водостічних трубах та інших не відведених для цього місцях. Особи, причетні до організації та розміщення реклами, **несуть відповідальність за розміщення** реклами, будь-яких рекламних засобів, будь-яких оголошень, плакатів, листівок у невідведених для цього місцях.

21) Місця розташування рекламних засобів повинні утримуватися в належному технічному та естетичному стані із забезпеченням їх постійного прибирання та впорядкування; при короткостроковому розміщенні зовнішньої реклами, у зв'язку з проведенням спеціальних виставкових заходів, рекламних акцій (з розміщенням наземних рекламних засобів), повинен додатково укладатись договір з уповноваженим виконавчим комітетом міської ради на те органом для забезпечення прибирання території.

22) Матеріали, які використовуються при виготовленні усіх типів рекламних засобів, повинні відповідати сучасним вимогам якості та екологічної безпеки.

23) Фундаменти рекламних засобів декоративно оформлюються шляхом їх облаштування плиткою або фарбуються. Вони заглиблюються на **15-30 см** нижче рівня ґрунту (при наявності дозволу на виконання земельних робіт) або розміщуються на поверхні.

24) В зимовий період при насипанні поверхового шару ґрунту над фундаментом рекламного засобу або відновленні благоустрою при демонтажі рекламного засобу **заборонено** використовувати змерзлий, кусковий ґрунт.

25) Великоформатні (загальна площа яких перевищує 4,5 кв. м) рекламні засоби повинні мати екранну монолітну конструкцію (місця з'єднань, частини конструкції, силові елементи, опори, торцеві поверхні, елементи кріплення освітлювальної арматури, місця з'єднання з фундаментом закрито обшивним матеріалом) з двосторонньою інформаційною площиною або мати декоративно оформлену зворотну сторону.

26) Рекламні засоби повинні утримуватись у належному технічному та естетичному стані із забезпеченням негайного відновлення пошкоджених конструкцій, заміною пошкоджених рекламних сюжетів, постійним оновленням зовнішнього вигляду рекламних засобів та рекламних сюжетів, а також містити реквізити власника рекламного засобу або відповідальної особи.

27) **Забороняється** при заміні рекламного сюжету розташування автотранспортних засобів на території зелених насаджень.

28) Відповідальність за технічний, естетичний стан рекламних засобів, розміщеної реклами, стан благоустрою місць розташування рекламних засобів несе власник рекламного засобу (якщо інше не передбачено договором) згідно з чинним законодавством.

29) У випадках укладення договору щодо використання елементів благоустрою на місці розташування рекламного засобу між власником рекламного засобу та утримувачем елементу благоустрою громади відповідальність за технічний та естетичний стан всього елементу благоустрою громади несе його утримувач (крім безпосередньо місця розташування рекламного засобу).

30) Роботи, пов'язані з розташуванням рекламних засобів, без додержання порядку, визначеного виконавчим комітетом міської ради щодо проведення таких робіт та вимог цих Правил, вважаються незаконними і тягнуть за собою відповідальність згідно з чинним законодавством.

31) Рекламні засоби, які розташовані з порушеннями порядку розміщення зовнішньої реклами у громаді, Правил благоустрою (без дозволів, у разі закінчення терміну дії дозволів - без продовження строку дії, у разі скасування дозволу, з недодержанням визначеної у дозволі конструкції рекламного засобу, недодержання визначеного місця розташування рекламного засобу), а також в інших випадках, визначених у нормативно-правових актах або в договорі про тимчасове користування місцями розташування рекламних засобів, підлягають демонтажу в порядку, встановленому виконавчим комітетом міської ради.

32) Шкода, завдана при розміщенні зовнішньої реклами внаслідок порушення законодавства з благоустрою населених пунктів, підлягає компенсації у встановленому чинним законодавством порядку.

5.9. Порядок утримання мостів.

1) Утримання мостів здійснюється з додержанням вимог цих Правил щодо утримання їх в належному технічному та естетичному стані, державних норм та правил, інших нормативних актів.

2) Організація обстеження мостів та труб здійснюється їх балансоутримувачами згідно з вимогами чинного законодавства.

3) До складу робіт по прибиранню мостів у літній період входять: видалення пилу, сміття та бруду з проїжджої частини та тротуарів, при необхідності проводиться миття проїжджої частини та тротуарів, перил, декоративних та огорожуючих елементів. Роботи, як правило, повинні виконуватися механізованим способом, лише важкодоступні місця прибираються вручну.

4) До складу робіт по прибиранню мостів у зимовий період включаються збір та видалення снігу та льоду, боротьба з ожеледицею. Вказані роботи необхідно проводити механізованим способом, очищення вузьких тротуарів проводиться вручну. Проїжджа частина та тротуар повністю очищуються від снігу. **Не допускається** обледеніння бордюрних огорож та накопичення вздовж них снігових та льодових валків, що

зменшують проїзд. **Обов'язково** очищуються від снігу та льоду водовідвідні пристрої (трубки, лотки), що попереджують потрапляння води у деформаційні шви. Прибирання снігу та льоду на сталевих конструкціях повинні забезпечувати збереження офарблення металу. Боротьба з ожеледицею на проїжджій частині та тротуарах мостів здійснюється шляхом посипання (оброблення) їх піском, шлаком, пісчано-соляною сумішшю, протиожеледних реагентом.

5) **Забороняється** скидання бруду, відходів, снігу та льоду із штучних інженерних споруд.

б) Відповідальність за якість виконання робіт по прибиранню та утриманню у належному стані штучних споруд несуть особи, які виконують такі роботи.

7) **Забороняється** проїзд по спорудах та під ними транспортних засобів із понаднормативними навантаженнями або негабаритними вантажами без оформленого належним чином дозволу уповноваженого відповідним виконавчим комітетом міської ради органу.

8) **Забороняється:**

- причалювати на човнах до опор мостів, влаштовувати стоянку човнів у межах охоронної зони мостів;
- купатися, прати білизну, ловити рибу з мостів та під мостами, в межах їх охоронних зон.

5.10. Порядок утримання технічних засобів регулювання дорожнього руху.

1) Утримання у належному стані дорожніх знаків, дорожньої розмітки, маршрутних покажчиків, світлофорів здійснюють установи і підприємства, визначені виконавчим комітетом міської ради.

2) Використання та утримання вказаних у п. 1 елементів благоустрою здійснюється згідно з вимогами чинного законодавства.

3) Кожний учасник дорожнього руху повинен використовувати елементи дорожніх об'єктів відповідно до їх призначення з дотриманням вимог чинного законодавства.

4) Вивішувати дорожні знаки, встановлювати інші технічні засоби регулювання дорожнього руху необхідно у відповідності з вимогами чинного законодавства.

5.11. Порядок утримання інших елементів благоустрою (тимчасових споруд некомерційного призначення, паркових лав, покажчиків найменування вулиць, будинкових номерних знаків, вуличних годинників, меморіальних дошок та інших).

1) Утримання в належному стані тимчасових споруд некомерційного призначення, паркових лав, покажчиків найменування вулиць, будинкових номерних знаків, вуличних годинників, меморіальних дошок та інших елементів благоустрою здійснюють їх балансоутримувачі або особи, на об'єктах яких розміщені елементи благоустрою.

2) Відповідальність за збереження та контроль за утриманням тимчасових споруд некомерційного призначення, розташованих на території

громади, що належать до комунальної власності, покладається на уповноважений виконавчим комітетом міської ради орган.

3) Паркові лави слід розставляти згідно з планами парків, скверів, зелених зон за погодженням з уповноваженим виконавчим комітетом міської ради органом, утримувати в справному стані, фарбувати не рідше **1 разу на рік**. Паркові лави встановлюються та утримуються підприємствами, що утримують відповідні об'єкти благоустрою. Утримання паркових лав включає їх миття, очищення від пилу і снігу, поточний ремонт.

Розділ 6. Порядок здійснення благоустрою, утримання об'єктів та елементів благоустрою Могилів-Подільської міської територіальної громади Могилів-Подільського району Вінницької області підприємствами, установами, організаціями, фізичними особами-підприємцями, що здійснюють окремі види діяльності.

6.1. Вимоги щодо облаштування та утримання об'єктів та елементів благоустрою під час будівництва, земляних, монтажних, ремонтних та інших робіт.

1) Суб'єкти у сфері будівництва **зобов'язані** забезпечити утримання, очищення від засмічення, забруднення земельних ділянок, виділених під будівництво, будівельних майданчиків та прилеглу до них територію, зелені насадження, місця прокладання інженерних комунікацій від дня передачі таких ділянок для будівництва.

2) При проектуванні, будівництві, реконструкції об'єктів містобудування **обов'язково передбачається:**

- будівництво прохідних каналів (тунелів) для прокладки інженерних комунікацій та комунікацій зв'язку. При виконанні будівельних робіт в існуючій забудові для отримання дозволу на будівельні або ремонтні роботи виконавець робіт в обов'язковому порядку надає договір на право користування земельною ділянкою, на якій проводяться роботи, або документ, який посвідчує право власності на землю;

- комплексний благоустрій відповідної території, у тому числі безперешкодний доступ до об'єктів та елементів благоустрою і можливість їх використання особами з обмеженими фізичними можливостями;

- розміщення гаражів, стоянок або улаштування спеціальних майданчиків для паркування з нормативною кількістю машино-місць відповідно до чинних державних будівельних норм;

- організація архітектурно-декоративного освітлення об'єктів благоустрою з додержанням вимог органів архітектури та будівельних норм та правил.

3) Проектування, будівництво та реконструкція об'єктів комплексного благоустрою територій здійснюються на основі проєктів забудови території житлових районів, мікрорайонів (кварталів), санітарних норм і правил, умов безпеки руху транспорту та пішоходів, етапності будівництва, реконструкція і капітальний ремонт на підставі проєкту, погодженого органом архітектури.

4) Роботи з комплексного благоустрою територій, розташованих над інженерними мережами та комунікаціями, виконуються з дотриманням умов

та нормативів щодо безпечної експлуатації таких інженерних мереж та комунікацій.

5) Планування і забудова населених пунктів громади, формування жилих районів, розробка проектних рішень, будівництво і реконструкція будинків, споруд та їх комплексів без пристосування для використання громадянами з обмеженими фізичними можливостями **не допускається**. У тих випадках, коли з об'єктивних причин неможливо пристосувати для громадян з обмеженими фізичними можливостями діючі об'єкти, за рішенням органу місцевого самоврядування, за участю відповідних підприємств, установ, організацій, фізичних осіб-підприємців, створюються інші сприятливі умови життєдіяльності громадян з обмеженими фізичними можливостями, зокрема будівництво спеціальних об'єктів.

6.2. Обов'язки суб'єктів у сфері будівництва, земляних, монтажних, ремонтних та інших робіт:

1) утримувати в належному стані (здійснювати прибирання, покіє трави) та у встановленому порядку огорожувати земельні ділянки, що відведені уповноваженими органами під будівництво;

2) здійснювати виконання будівельних (монтажних) робіт (у тому числі з реконструкції та нового будівництва) з додержанням будівельних норм та правил на підставі дозволу на виконання будівельних робіт, який видається Державною інспекцією архітектури та містобудування України; **забороняється** закриття вказаних робіт без належного та якісного проведення благоустрою території;

3) виконувати земляні, будівельні, ремонтні, монтажні та інші роботи на об'єктах благоустрою, що тягнуть погіршення благоустрою (пошкодження чи знищення елементів або об'єктів благоустрою, порушення умов благоустрою, ускладнення умов руху пішоходів та транспорту, розміщення конструкцій, матеріалів та обладнання) дозволяється лише на підставі дозволу (ордера) виданого уповноваженим виконавчим комітетом міської ради органом. **Забороняється** закриття вказаних робіт та закриття дозволу (ордера) без належного та якісного відновлення благоустрою території. Про закінчення робіт, замовником цих робіт в обов'язковому порядку повідомляється уповноважений виконавчим комітетом міської ради орган;

4) проводити ремонтні роботи на фасадах будинків і споруд з обов'язковим використанням заходів техніки безпеки та протипилових засобів (захисної сітки, плівки, легких огорож);

5) у встановленому порядку отримувати дозвіл (ордер) на встановлення риштування, каркасно-плівкових та інших легких огорож під час ремонту (реконструкції) елементів будівель, споруд, що пов'язано з погіршенням благоустрою, виконувати умови такого дозволу (ордера) та проводити роботи відповідно до вимог цих Правил та чинного законодавства;

6) встановлювати огорожі місць проведення будівельних та ремонтних робіт визначених типів відповідно до вимог будівельних норм та правил, інших нормативних актів;

7) в період проведення робіт з улаштування місць паркування автомобілів на об'єктах благоустрою у встановленому порядку отримувати

відповідний дозвіл (ордер) на проведення робіт, пов'язаних з тимчасовим погіршенням благоустрою;

8) проводити підземні та будівельні роботи, насипання, намівання ґрунту, піску, встановлення огорож, механізмів та обладнання, тимчасових споруд, побутових вагончиків, складування конструкцій і матеріалів з чітким додержання вимог та умов проєкту організації будівництва, державних будівельних, санітарних норм та правил; **забороняється** закриття вказаних робіт без належного та якісного відновлення благоустрою території;

9) прибирати не рідше ніж **один раз** за добу на територіях, прилеглих до будівельних майданчиків або місць проведення будь-яких ремонтно-будівельних робіт, залишки будівельних матеріалів, ґрунту і сміття, що виникли у процесі зазначених робіт;

10) не допускати випадків виїзду автотранспорту з будівельних майданчиків на проїжджу частину вулиць із забрудненими колесами;

11) організувати механічне або ручне очищення і миття автотранспортних засобів при їх виїзді з будівельних майданчиків на проїжджу частину вулиць;

12) вживати заходи щодо виключення можливості винесення автотранспортними засобами на дорожні об'єкти сипучих матеріалів (шляхом встановлення додаткових бортів та тенту) і розчинів, а також засмічення вулиць внаслідок переповнення кузова матеріалами, пошкодження тари, розвіювання безтарних вантажів, руху із незакріпленим вантажем, забруднення або запилення повітря;

13) здійснювати реконструкцію будинків у частині зміни деталей фасаду виключно на підставі: позитивного висновку уповноваженого на те виконавчим комітетом міської ради органом, узгодженого в установленому порядку проєкту, виконаного проєктною організацією, яка має відповідну ліцензію, дозволу Державною інспекцією архітектури та містобудування України на проведення будівельних робіт;

14) не допускати позанормового накопичення будівельного сміття на будівельних майданчиках та прилеглих до них територіях, виконувати заходи по запобіганню запилювання повітря;

15) не допускати відкачування та виливання води на проїжджу частину вулиць, тротуари, у водойми, а також відведення стічних вод на тротуари, шляхи та інші місця, не передбачені технологією відводу стічних вод;

16) проводити комплексний благоустрій відповідної території при здачі в експлуатацію об'єктів нового будівництва, реконструкції, капітального ремонту будівель чи споруд;

17) не допускати забруднення, самовільної зміни межі акваторії та прибережних смуг водних об'єктів;

18) не допускати прокладання трубопроводів інженерних мереж на поверхні шляхів, тротуарів, пішохідних доріжок;

19) проводити роботи по будівництву підземних комунікацій на вулицях, проспектах, магістралях з інтенсивним рухом транспорту і пішоходів в максимально короткий строк, як правило, в нічний час;

20) розриття шляхового покриття проспектів, площ, набережних, вулиць, розриття тротуарів, дорожніх об'єктів виконується виключно за

рішенням виконавчого комітету міської ради, оформленого у встановленому порядку;

21) улаштування паркувальних місць на тротуарі, автостоянок, нових доріг, в'їздів, перекриття, зменшення (звуження) проїжджої частини дороги здійснюється за рішенням виконавчого комітету міської ради, оформленого у встановленому порядку.

6.3. Порядок проведення земляних та інших робіт, пов'язаних з порушенням благоустрою.

1) Тимчасове погіршення благоустрою дозволяється виключно на підставі дозволу на тимчасове погіршення благоустрою (складування будівельних та інших матеріалів, будівельних відходів на території земель територіальної громади), аварійного або планового (дозволу) ордеру на виконання земляних, будівельних, ремонтних, монтажних та інших робіт, що тягнуть погіршення благоустрою (пошкодження об'єктів та елементів благоустрою, порушення умов благоустрою, ускладнення умов руху пішоходів та транспорту, розміщення конструкцій, матеріалів, обладнання), який видається уповноваженим виконавчим комітетом міської ради органом.

2) До робіт, пов'язаних з порушенням благоустрою, **відносяться:**

- земляні роботи по будівництву, реконструкції, ремонту, ліквідації аварій інженерних мереж, встановленню рекламних засобів та ін.;

- встановлення захисної або охоронно-захисної загорожі, риштувань за межами території, яка надана під будівництво (реконструкцію, ремонт тощо);

- використання земельної ділянки для складування будівельних матеріалів, будівельних відходів.

3) Роботи діляться на аварійні та планові, для виконання їх підприємство повинно мати відповідну ліцензію. Правила виконання таких робіт регламентуються чинним законодавством та положенням про порядок оформлення, видачу та супровід дозволів (ордерів) на виконання робіт, пов'язаних з порушенням існуючого благоустрою на території громади, затвердженим рішенням виконавчого комітету міської ради.

4) Роботи, пов'язані з порушенням благоустрою, які виконуються без отримання дозволу (ордеру), вважаються самовільними, виконання таких робіт заборонено.

5) З метою оперативного усунення наслідків аварії, забезпечення безпеки руху автотранспорту та пішоходів видається аварійний дозвіл (ордер). **Забороняється** виконання планових робіт під виглядом аварійних.

6) При аваріях на підземних комунікаціях, ліквідація яких потребує негайного розкопування вулиць, тротуарів та інших територій, юридична або інша особа, яка веде роботи, може розпочати їх після повідомлення телефонограмою про початок робіт відділ оперативного реагування виконавчого комітету міської ради, а також відповідні організації, які мають підземні комунікації на ділянці розкопування, з подальшим оформленням аварійного дозволу (ордеру). Аварійний дозвіл (ордер) отримується **протягом доби** після початку робіт або в перший робочий день після вихідного чи святкового дня.

7) У випадку необхідності прийняття термінових заходів для ліквідації аварій і їх наслідків у вихідні та святкові дні, дозволяється приступити до робіт **негайно**, повідомивши про початок робіт відділ оперативного реагування виконавчого комітету міської ради та інші відповідні органи, забезпечивши безпеку людей, руху транспорту і збереження існуючих інженерних мереж.

8) Відновлення благоустрою після проведення аварійних робіт виконується в термін дії дозволу (ордеру) при аваріях на зелених зонах та в місцях з щобеневим або іншим покриттям, крім асфальтобетонного.

9) На місцях розкопування з асфальтобетонним покриттям проводиться підготовка для асфальтування та передача спеціалізованій організації (підприємству) зруйнованої території для відновлення асфальтобетонного покриття.

10) В разі, якщо аварійні роботи проводились на місці, де було асфальтобетонне покриття, асфальтування відновлюється згідно графіку, погодженого з заступником міського голови. Невиконання графіку можливе тільки за поважних причин (погодні умови, аварії та інші форс-мажорні обставини).

11) Для отримання планового дозволу (ордеру) необхідно надати пакет документації встановленої форми. Проект виконання робіт повинен бути **обов'язково** погоджений з балансоутримувачами інженерних мереж, шляхів та споруд, які розташовані в місці виконання робіт. Погодження проекту дійсні протягом **двох років**.

12) Видача планового дозволу (ордеру) на проведення робіт, пов'язаних з розкопуванням проїжджої частини центральних, магістральних вулиць та шляхів, проводиться тільки на підставі технічних умов та погодженої відповідним підрозділом Національної поліції України схеми організації дорожнього руху. На другорядних вулицях (в межах червоної лінії) замовник (підрядник) оформляє технічні умови та погоджує з відповідним підрозділом Національної поліції України схему організації дорожнього руху в місці проведення робіт.

13) При проведенні робіт, пов'язаних з розкопуванням проїжджої частини вулиць, де такі роботи можуть призвести до повного перекриття руху автотранспорту, видача дозволу (ордеру) проводиться на підставі розпорядження міського голови, технічних умов та погодженої відповідним підрозділом Національної поліції України схеми організації дорожнього руху та тимчасової схеми об'їзду.

14) Підрядним організаціям, підприємствам (замовникам), які допускали порушення в роботі по попередньо виданим дозволам (ордерам), ігнорували зауваження та попередження органу, який здійснює контроль за проведенням робіт, в наданні дозволів (ордерів) на проведення робіт може бути відмовлено, після повідомлення про це замовника робіт.

15) Підрядник разом із замовником несуть однакову відповідальність за відновлення благоустрою на місці виконання робіт.

16) Дозволи (ордери) на проведення робіт не видаються на об'єкти, в кошторисі яких не передбачені кошти на відновлення зруйнованого

благоустрою та відшкодування відновної вартості об'єктів чи елементів благоустрою.

17) Дозвіл (ордер) на проведення робіт повинен знаходитись на місці проведення робіт у відповідальній особі.

18) Замовник (підрядник), який здійснює будівельні роботи, **зобов'язаний** до їх початку:

- огородити місце розкопування стандартними бар'єрами, пофарбованими в яскраві кольори і оснащені попереджувальними знаками стандартного типу, до будівельних майданчиків влаштувати під'їзні дороги з твердим покриттям;

- при обмеженій видимості встановити кутові ліхтарі або огородити місце розкопування світловим сигналом червоного кольору;

- встановити технічні засоби регулювання дорожнього руху на місці проведення робіт згідно схеми, погодженої відповідним підрозділом Національної поліції України;

- на ділянках вулиці, де дозволено її перекриття, встановити схему об'їзду;

- у випадках, передбачених будівельними нормами та правилами, встановити інформаційний щит з найменуванням осіб, які є замовниками робіт та підрядниками, строками початку і закінчення робіт, іншою інформацією.

19) З метою попередження випадків пошкодження існуючих підземних комунікацій замовник **зобов'язаний** не пізніше як за **дві доби** до початку робіт викликати представників експлуатуючих організацій, встановити їх точне місцезнаходження, після чого вжити необхідні заходи для збереження підземних мереж.

20) Керівники організацій, що експлуатують підземні комунікації, **зобов'язані** забезпечити своєчасну явку своїх представників до місця проведення робіт і дати письмові погодження, зауваження про умови забезпечення збереження належних їм підземних комунікацій на схемі виконання робіт.

21) Замовник (підрядник) несе відповідальність за пошкодження підземних мереж, зелених насаджень. Пошкоджені комунікації повинні бути негайно відновлені замовником (підрядником) за власний рахунок. Відновлення зелених насаджень проводиться в обов'язковому порядку шляхом укладання договору на вказані роботи з відповідною організацією (до отримання ордеру).

22) **Забороняється** перенесення існуючих підземних комунікацій, зелених насаджень, якщо це не передбачено проєктом, без узгодження з їх власником чи користувачем.

23) **Забороняється** загроможувати будівельними матеріалами проїжджі частини вулиць, тротуари, переходи, зелені насадження. Доставка матеріалів, конструкцій на місце робіт має проводитись завчасно, але не раніше одного дня до початку робіт.

24) При виконанні розкопування в місцях руху транспорту і пішоходів необхідно забезпечувати безпеку руху. Відповідальність за забезпечення руху транспорту і пішоходів несуть особи, які відповідають за виконання

робіт. **Забороняється** розпочинати роботи без виконання вимог щодо забезпечення безпеки руху, викладених в технічних умовах відповідного підрозділу Національної поліції України, та без встановлення в повній мірі технічних засобів організації дорожнього руху.

25) В місцях проходу людей встановлюються перехідні містки шириною не менше **0,75 м** з перилами висотою не менше **1 м**, розраховані на навантаження не менше **400 кг** на один погонний метр містка.

26) **Забороняється** розробляти асфальтобетонне покриття екскаватором без розрізання дисковою фрезою. Для найменшого загромождження вулиць, тротуарів, зеленої зони розроблений ґрунт, який не придатний для повторної засипки, вивозиться з місця робіт негайно.

27) **Забороняється** засипати ґрунтом дерева, кущі, інші зелені насадження, геодезичні знаки, кришки каналізаційних, телефонних та інших колодязів.

28) Планові роботи з прокладання кабельних ліній довжиною більше **0,5 км**, теплових - більше **0,1 км**, водопостачальних та каналізаційних мереж - більше **0,2 км** проводяться поетапно ділянками. Роботи по прокладанню інженерних мереж на наступній ділянці можуть виконуватись тільки **після** відновлення порушеного благоустрою на попередній ділянці. Поперечний перехід проїжджих частин вулиць виконується тільки закритим способом (горизонтальним бурінням, штольневим методом або проколом).

29) В разі необхідності виконання робіт по прокладанню інженерних комунікацій та наявності висновків проєктної організації (підприємства) про неможливість виконання робіт із застосуванням сучасних технологій безтраншейної прокладки мереж дозвіл (ордер) надається при наявності погодження з організацією (підприємством), яка виконувала капітальний ремонт чи реконструкцію дороги, з укладанням договору з цією організацією (підприємством) на відновлення асфальтобетонного покриття після виконання робіт.

30) Зворотна засипка траншей та котлованів проводиться відсівом, піском (чи придатним для цього матеріалом) із пошаровим утрамбуванням і зволоженням на всю глибину та суворим дотриманням чинних будівельних норм та правил. Відновлення дорожнього одягу проїжджої частини проводиться з використанням того ж типу покриття і матеріалів, під технічним контролем експлуатуючих організацій.

31) Засипання траншей не придатним для цієї мети матеріалом та без необхідного ущільнення **заборонено**. При виявленні порушень виконавець негайно усуває вказані недоліки за власний рахунок. Просадки дорожнього покриття, які виникають в результаті неякісного ущільнення дорожньої одежі протягом трьох років після закінчення дії ордеру, повторно відновлюються за рахунок підрядника (замовника).

32) Відновлення благоустрою при планових роботах, у тому числі твердого покриття, зеленої зони, дорожньої розмітки, повинно бути виконано в зазначений в дозволі (ордері) термін.

33) Відновлення благоустрою (відбудовчі роботи) на головних вулицях, проспектах, набережних, у скверах, парках, місцях інтенсивного руху

транспорту і пішоходів починається негайно після засипки траншеї і закінчується в терміни, вказані в дозволі (ордері).

34) Для забезпечення якісного стану вулично-дорожньої мережі комунальної власності, безпеки руху автотранспорту, покращення стану їх благоустрою, відновлення розкопування після ремонту, прокладання підземних інженерних мереж та комунікацій на вулицях, де було проведено реконструкцію чи капітальний ремонт покриття, проводиться спеціалізованою організацією (підприємством), яка виконувала реконструкцію чи капітальний ремонт вулиці (протягом гарантійного терміну експлуатації).

35) Відновлення благоустрою **включає** відновлення твердого покриття, тротуарів на всю ширину (якщо його ширина не більше **3-х метрів**) асфальтобетонною сумішшю або фігурними елементами мощення, трав'яного покрову, висадку зелених насаджень, вивезення зайвого ґрунту, сміття, залишків матеріалів, обладнання, машин та механізмів, інші роботи з відновлення благоустрою.

36) Проїжджа частина вулиць асфальтується на всю її ширину в разі пошкодження асфальтобетонного покриття більше ніж на **50%** його ширини.

37) Після виконання робіт в **осінньо-зимовий** період замовник **зобов'язаний** утримувати місце розкопки в належному стані, по мірі потреби прокладання кабельних ліній, підсипати його щебенем та відсівом, а в місцях інтенсивного руху автотранспорту та на центральних вулицях – тимчасово відновити холодним асфальтобетоном.

38) Зруйноване асфальтобетонне покриття під час виконання робіт в **осінньо-зимовий** період відновлюється не пізніше **30 квітня** поточного або наступного року.

39) Наступний дозвіл (ордер) на виконання робіт одному і тому ж замовнику (підряднику) видається після повного відновлення благоустрою по дозволу (ордеру), термін дії якого закінчився.

40) Видача дозволу (ордеру) на встановлення охоронно-захисної огорожі з частковим (повним) зайняттям тротуару чи проїжджої частини вулиці проводиться згідно розпорядження міського голови та технічних умов, погоджених відповідним підрозділом Національної поліції України.

41) Підприємства, установи, організації, фізичні особи-підприємці, громадяни **зобов'язані** оформляти дозволи (ордери) на встановлення захисних огорож, каркасу чи риштування, легких огорож місць проведення будівельних та ремонтних робіт. Огорожі мають бути визначених типів відповідно до вимог будівельних норм та правил.

42) Підприємства, установи, організації, фізичні особи-підприємці, громадяни, які встановили охоронно-захисні огорожі, **зобов'язані** забезпечувати безпечний рух пішоходів, дотримуватись санітарних правил утримування прилеглої до огорожі території, складувати будівельні матеріали в межах огорожі, негайно, не більше ніж **за добу**, прибирати на прилеглих до будівельних майданчиків територіях залишки будівельних матеріалів, ґрунту і сміття, а по закінченні робіт відновити благоустрій території та передати її по акту уповноваженому виконавчим комітетом міської ради органу.

43) Виконання робіт по закінченню вказаних в дозволі (ордері) термінів (без продовження дозволу/ордеру) - **заборонено**. Роботи вважаються самовільними і негайно припиняються. Порушник несе відповідальність згідно чинного законодавства.

44) Якщо організація (підприємство) - власник дозволу (ордеру) - протягом **п'яти діб** з дати дії дозволу (ордеру) з різних об'єктивних причин не приступила до виконання робіт та, при цьому, повідомила уповноважений орган, термін дії дозволу (ордеру) може переноситись згідно листа організації.

45) У разі різних об'єктивних причин, а також внаслідок порушень при проведенні робіт за дозволом (ордером) з боку замовника (підрядника), дозвіл (ордер) анулюється. Якщо організація (підприємство), власник дозволу (ордеру), протягом **п'яти діб** з моменту дії дозволу (ордеру) з різних причин не приступила до виконання робіт і, при цьому, не повідомила уповноважений орган, дозвіл (ордер) анулюється. Для проведення робіт організацією оформляється новий дозвіл (ордер).

46) Якщо ремонтні роботи по аварійному дозволу (ордеру) не завершені в зазначені терміни, власник дозволу (ордера) повинен переоформити його на плановий дозвіл (ордер) в установленому порядку.

47) Підключення нових абонентів до інженерних мереж водо-, тепло та енергопостачальних організацій (підприємств) відбувається тільки при наявності довідки про повне відновлення благоустрою (в разі, якщо для підключення виконувались роботи, пов'язані з порушенням існуючого благоустрою).

6.4. Порядок здійснення благоустрою, утримання об'єктів та елементів благоустрою під час проведення виставок, святкових, розважальних та інших масових заходів.

1) Організатори або замовники виставок, святкових, розважальних, концертних, рекламних та інших масових заходів **зобов'язані** в місцях проведення вказаних заходів забезпечити додержання чистоти та порядку шляхом заключення договорів на прибирання території та вивіз сміття з уповноваженим виконавчим комітетом міської ради органом, збереження зелених насаджень (клумб, газонів, дерев, кущів) шляхом укладення договору на відновлення зелених насаджень з відповідною організацією. Проведення заходів без укладення вказаних договорів **заборонено**.

2) На час організації зазначених масових заходів, включаючи вуличну торгівлю, з метою забезпечення санітарних норм організатори або замовники **зобов'язані** забезпечити наявність необхідної кількості біотуалетів, контейнерів та урн для збору сміття.

3) Якщо організатором або замовником проведення святкових, розважальних та інших масових заходів виступає міська рада в особі її структурних підрозділів, розпорядженням міського голови призначаються відповідальні за додержання чистоти та порядку, збір та вивезення сміття, збереження зелених насаджень. Проведення заходів без визначення вказаної особи (осіб) **заборонено**.

4) У разі тривалості зазначених в даному розділі заходів більше ніж **один день** збір та вивезення сміття проводиться **щоденно**.

5) Тимчасове розміщення сцен, стендів, обладнання, механізмів і конструкцій, павільйонів, тентів на період проведення виставочних, рекламних, концертних, розважальних та інших масових заходів здійснюється у встановленому порядку з отриманням відповідних дозволів та погоджень.

6) На період підготовки і проведення масових і офіційних заходів (свята, народні гуляння, фестивалі, спортивні змагання, з'їзди, конференції, симпозиуми та ін.) на вулицях і дорогах комунальної власності допускається розміщувати над проїжджою частиною засоби святкового оформлення та відповідну інформацію з дотриманням вимог чинного законодавства і забезпечення видимості дорожніх знаків, світлофорів, перехресть, пішохідних переходів, місць для зупинки маршрутних транспортних засобів.

6.5. Порядок здійснення благоустрою, утримання об'єктів та елементів благоустрою підприємствами, установами, організаціями, фізичними особами-підприємцями, що здійснюють торгівлю або діяльність з надання побутових послуг.

1) Підприємства, установи, організації, фізичні особи-підприємці, що здійснюють торгівлю або діяльність з надання побутових послуг, **зобов'язані** утримувати у належному стані місця розміщення точок оптової і роздрібною торгівлі та сфери послуг (стаціонарні об'єкти торгівлі та побутових послуг, кіоски, павільйони, лотки, столики, автомобілі та інші).

2) Підприємства, установи, організації, фізичні особи-підприємці, що здійснюють торгівлю або діяльність з надання побутових послуг, **зобов'язані** забезпечити своєчасне прибирання, збір сміття та снігу, вивезення сміття, не допускати їх накопичення, забезпечити прибирання територій, прилеглих до об'єктів торгівлі та побутового обслуговування, включаючи павільйони, кіоски, палатки, лотки при організації вуличної торгівлі.

3) **Забороняється** зберігати товари і тару на прилеглих до об'єктів торговельної діяльності або сфери послуг територіях, проїжджій частині вулиць, тротуарах, інших територіях загального користування.

4) **Забороняється** розміщення та діяльність об'єктів у сфері торгівлі, громадського харчування, побутових послуг без наявності відповідних погоджень із структурними підрозділами виконавчого комітету Могилів-Подільської міської ради та дозвільних документів, визначених цими Правилами та діючим законодавством.

5) Погодження та дозволи на розташування на території об'єктів благоустрою закладів торгівлі, громадського харчування та послуг із відповідними органами державного санітарно-епідеміологічного нагляду, екологічної безпеки здійснюється у встановленому діючим законодавством порядку.

6) Для отримання погодження на розташування пересувного та виносного об'єкта торгівлі чи побутових послуг підприємства, організації, установи, фізичні особи-підприємці, що здійснюють торгівлю або діяльність

з надання побутових послуг, **зобов'язані** заключити договір на вивіз ТПВ з спеціалізованим підприємством.

7) Лотки, столи, ємності з напоями та інші пересувні елементи вуличної торгівлі розміщуються лише на тротуарах в місцях, що не обмежують вільний прохід громадян.

Розділ 7. Санітарне очищення громади та вимоги щодо поводження з відходами на території Могилів-Подільської міської територіальної громади Могилів-Подільського району Вінницької області

7.1. Загальні вимоги до санітарного очищення території громади.

1) Санітарне очищення територій громади повинно бути планово-регулярним і включати раціональне та своєчасне збирання, зберігання, перевезення та видалення, надійне знешкодження, економічно доцільну утилізацію побутових відходів і екологічно безпечне захоронення побутових відходів, що утворюються на території громади та у місцях перебування людей за межами населених пунктів громади, відповідно до цих Правил.

2) Санітарне очищення території громади здійснюється на підставі узгодженої та затвердженої в установленому порядку схеми, **включає** механізоване та ручне прибирання території об'єктів благоустрою, збір та видалення у встановлені місця відходів, сміття, листя, гілля, снігу, криги, належне їх захоронення, обробка, утилізація, знешкодження та інші дії, що забезпечують утримання території громади відповідно до вимог цих Правил, санітарних норм та правил, рішень виконконавчого комітету міської ради, чинного законодавства.

3) Санітарне очищення територій громади здійснюється спеціалізованими підприємствами, установами та організаціями незалежно від форми власності та підпорядкування відповідно до вимог законодавства про відходи та санітарного законодавства на договірних засадах з власниками чи балансоутримувачами об'єктів благоустрою.

7.2. Обов'язок по механізованому та ручному прибиранню та утриманню територій.

1) Покриття проїжджої частини проспектів, вулиць, провулків, а також покриття тротуарів, площ за кошти бюджету громади - покладається на уповноважені виконконавчим комітетом міської ради органи.

2) Покриття дворів, тротуарів покладається на підприємства, що обслуговують житловий фонд громади.

3) Покриття дворів, тротуарів, проїжджої частини місцевих проїздів, прилеглих до житлового фонду відомств - покладається на відповідні відомства.

4) Покриття тротуарів, проїжджої частини доріг покладається на власників або користувачів домоволодінь.

5) Покриття дворів, тротуарів, проїжджої частини, територій, прилеглих до будівель громадської забудови, прибудинкової території, у тому числі будівель, що утримуються ОСББ - покладається на балансоутримувача будівель, ОСББ.

6) Покриття дворів, тротуарів, майданчиків, проїжджої частини, інших суміжних (прилеглих) територій з земельними ділянками, що надані у власність або користування підприємствам, установам, організаціям, фізичним особам-підприємцям - покладається на відповідні підприємства, установи, організації, фізичних осіб-підприємців, які є власниками або користувачами таких ділянок.

7) Покриття тротуарів, територій, прилеглих до торгових центрів, об'єктів побутового обслуговування, громадського харчування, магазинів та інших об'єктів торгівлі, авторемонтних майстерень, автомийок, підприємств, установ, організацій на відстані **20 м** по периметру об'єкту чи землекористування або до проїжджої частини вулиці - покладається на суб'єкти господарювання, що утримують або експлуатують вказані об'єкти.

8) Покриття тротуарів, територій, прилеглих до тимчасових споруд, інших об'єктів виносної/вуличної торгівлі на відстані **10 м** по периметру об'єкту - покладається на суб'єкти господарювання, що утримують або експлуатують вказані об'єкти.

9) Покриття територій охоронних зон залізничної колії, ліній електропередач - покладається на відповідні підприємства, що їх експлуатують.

10) Покриття територій, прилеглих до АЗС, на відстані **30 м** по периметру об'єкту та до проїжджої частини вулиці - покладається на власників даних об'єктів та суб'єктів господарювання, які експлуатують вказані об'єкти.

11) Покриття територій прилеглих до індивідуальних гаражів, сараїв, льохів на відстані **5 м** навколо них - покладається на власників або користувачів.

12) Покриття територій, прилеглих до гаражних товариств, гаражно-будівельних підприємств, гаражно-будівельних кооперативів, автостоянок на відстані **20 м** по периметру об'єкту та до проїжджої частини вулиці - покладається на власників або керівників вказаних підприємств.

13) Покриття територій, прилеглих до господарських та інших споруд, на відстані **10 м** по периметру об'єкту та до проїжджої частини вулиці покладається на власників або користувачів цих споруд.

14) Покриття територій, прилеглих до центрально-теплових, трансформаторних, газорозподільних, тяглових підстанцій, розподільчих щитів, розподільчих шаф та інших технічних елементів на відстані **10 м** по периметру об'єкту та до проїжджої частини вулиці - покладається на підприємства, організації, установи, на балансі в яких знаходяться вказані об'єкти.

15) Покриття територій кінцевих автобусних зупинок маршрутних транспортних засобів і стоянок (місць відстою) маршрутних таксі - покладається на відповідні підприємства, установи, організації або інші особи, що експлуатують вказані зупинки на відстані **25 м** по периметру від місця облаштування зупинки, стоянки.

16) Покриття територій автобусних зупинок маршрутних транспортних засобів і стоянок маршрутних таксі, крім кінцевих, - покладається на відповідні дорожньо-експлуатаційні підприємства або інших суб'єктів

господарювання, на яких покладений обов'язок щодо механізованого та ручного прибирання відповідних територій на відстані **5 м** по периметру від облаштування зупинки, стоянки. Зупинки громадського транспорту **обов'язково** обладнуються покажчиками назви зупинки.

17) Покриття територій місць для зупинки маршрутних транспортних засобів, крім кінцевих, де відсутні об'єкти торгівельної діяльності та які розміщені не на прибудинковій території - покладається на осіб, визначених виконавчим комітетом міської ради на відстані **5 м** по периметру від облаштування зупинки.

18) Покриття територій парковок - покладається на осіб, які є їх власниками, балансоутримувачами, та осіб, яким вказані території надані у користування згідно з договором, на відстані **5 м** по периметру об'єкту та до проїжджої частини вулиці.

19) Покриття територій зелених насаджень парків культури та відпочинку, спортивних, дитячих, меморіальних та інших, рекреаційних та санітарно-захисних зон, зон зелених насаджень, скверів та майданчиків для дозвілля та відпочинку - покладається на їх балансоутримувачів, якщо інше не передбачено угодами на здійснення благоустрою.

20) Покриття територій автобусного, залізничного вокзалу (станції) - покладається на відповідні суб'єкти господарювання або інші особи, що утримують майно вокзалу (станції) на балансі, на відстані **20 метрів** по периметру об'єкту та до проїжджої частини вулиці.

21) Покриття територій ринків - покладається на відповідні підприємства, установи, організації, фізичних осіб-підприємців, що утримують майно ринків на балансі або є власниками чи орендарями земельних ділянок, на яких розташовані такі ринки, на відстані **10 м** по периметру об'єкту та до проїжджої частини вулиці.

22) Покриття територій мостів, шляхопроводів - покладається на їх балансоутримувачів на відстані не менше **10 м** навколо них.

23) Рішенням виконавчого комітету міської ради за підприємствами, організаціями, установами, фізичними особами-підприємцями можуть бути закріплені для прибирання та утримання інші території в межах громади.

24) Покриття територій залізничних колій, що проходять через громаду, залізничних мостів, відкосів, насипів, переїздів, переходів через колії, що знаходяться в межах громади, виїмок (до верхніх кромек в обидва боки) покладається на їх балансоутримувачів та користувачів земельних ділянок, на яких розташовані ці об'єкти, в межах площ цих ділянок.

25) Прибирання територій, які відведені під проектування та забудову, прилеглої території на відстані **20 м** по периметру споруд та до проїжджої частини вулиці здійснюється підприємствами, установами, організаціями, фізичними особами-підприємцями.

26) Прибирання місць встановлення сміттєзбірників та території на відстані **5 м** навколо них - покладається на підприємство, яке утримує зазначену територію, та на підприємство, яке здійснює вивезення побутових відходів.

27) Рішенням виконавчого комітету міської ради за підприємствами, установами, організаціями, фізичними особами-підприємцями можуть бути

закріплені інші території в межах громади з визначенням площ для утримання їх у належному стані.

7.3. Комплекс робіт з наведення та постійного підтримання чистоти і порядку, збереження зелених насаджень.

На територіях, які належить прибирати, підприємства, установи, організації, фізичні особи-підприємці, громадяни зобов'язані проводити весь комплекс робіт, спрямований на підтримання чистоти і порядку, збереження зелених насаджень, а саме:

1) регулярно прибирати від сміття, побутових відходів, бруду, опалого листя, снігу, льоду, що забезпечує утримання об'єктів благоустрою та прилеглих територій у належному стані; при цьому тротуари прибираються вздовж всієї земельної ділянки будинку, домоволодіння (в межах належності та додатково по **10 м** в обидві сторони від ділянки);

2) забезпечувати вивезення сміття, бруду, будь-яких відходів, опалого листя на відведені для цього ділянки або місцеве сміттєзвалище; вивезення сміття, побутових відходів здійснюється шляхом укладення відповідних договорів із спеціалізованими підприємствами;

3) регулярно мити об'єкти та елементи благоустрою, якщо їх можна мити для утримання в належному стані;

4) регулярно прибирати місця встановлення сміттєзбірників, контейнерних майданчиків для збору сміття, а також місця, забруднені побутовими та іншими відходами, на територіях, прилеглих до будинків та споруд;

5) вивозити сміття з території загального користування, ринків та від населення, що мешкає у будинках будь-якого житлового фонду, окрім приватного, здійснювати **один раз на день**, а з домоволодінь приватного житлового фонду згідно з укладеними договорами, але не менше ніж **два рази на тиждень**; вивезення великогабаритних (негабаритних), будівельних відходів проводити не рідше **одного разу на тиждень**;

6) утримувати приміщення громадських туалетів, у тому числі дворових, та туалетів на кінцевих зупинках маршрутних транспортних засобів у належному санітарному та технічному стані;

7) встановлювати на території загального користування урни для випадкового сміття, своєчасно їх очищувати;

8) очищувати опори ліній електропередач, стовпів, парканів, будівель (приведення їх в належний технічний та естетичний стан), дерев, інших елементів благоустрою від бруду, написів, оголошень, інформаційно-агітаційних плакатів, реклами, листівок та інших інформаційно-довідкових матеріалів;

9) регулярно знищувати бур'яни, скошувати траву заввишки більше **10 см**, видаляти сухостійні дерева та чагарники, видаляти сухе та поламає гілля та забезпечувати їх вивезення у спеціально відведені місця;

10) регулярно обстежувати прилеглі та закріплені території з метою виявлення амброзії полинолистої, карантинних рослин, проводити заходи по їх знищенню;

11) проводити заходи, що забезпечують збереження насаджень, квітників, газонів;

12) проводити заходи по боротьбі з гризунами, синантропними комахами та безпритульними тваринами;

13) проводити протягом року необхідні заходи по боротьбі зі шкідниками та хворобами зелених насаджень;

14) проводити у повному обсязі заміну засохлих та пошкоджених кущів і дерев;

15) не допускати пошкодження елементів благоустрою громади, розташованих на прилеглих територіях;

16) здійснювати з додержанням встановлених норм та правил утримання в належному стані фасадів будівель, огорож та інших споруд;

17) проводити відновлення благоустрою території після проведення ремонтних або інших робіт, а також після аварій або природних явищ, які спричинили погіршення благоустрою.

7.4. Зобов'язання по встановленню та утриманню урн.

Для запобігання забруднення випадковим сміттям вулиць, площ та інших об'єктів благоустрою зобов'язання по встановленню та утриманню урн покладається на підприємства, установи, організації, фізичних осіб-підприємців, що утримують, експлуатують будинки, споруди, або інших осіб згідно з укладеними договорами:

1) підприємства, установи, організації, фізичні особи-підприємці, що здійснюють будь-яку із видів діяльності - біля входу в торговельні зали, магазини, салони, інші приміщення з території загального користування, а також біля палаток, павільйонів, інших виносних/вуличних об'єктів торгівлі та послуг;

2) підприємства, установи, організації, фізичні особи-підприємці, які є балансоутримувачами парків, рекреаційних зон, садів, зон зелених насаджень, скверів та майданчиків для дозвілля та відпочинку - на території вказаних об'єктів;

3) транспортні підприємства та інші юридичні особи - відповідно до вимог цих Правил.

7.5. Зимове прибирання суб'єктами у сфері благоустрою відповідних територій повинне забезпечувати вільний рух пішоходів та транспорту і включати:

1) **Підмітання та зсув снігу.** Роботи по прибиранню снігу та льоду суб'єкти у сфері благоустрою **зобов'язані** розпочинати з настанням снігопаду. Від снігу та льоду в першу чергу очищають тротуари, дороги до під'їздів житлових будинків, місця для зупинки маршрутних транспортних засобів, люки водопровідних і каналізаційних колодязів. **Дозволяється** свіжий сніг укладати у вали на вулицях і площах, за винятком території місць для зупинки маршрутних транспортних засобів, для подальшого вивезення.

2) **Видалення снігу та снігово-льодяних утворень.** **Забороняється** сколювати лід на тротуарах, вимощених фігурними елементами. При переміщенні снігу з тротуару на проїжджу частину вулиці чи дороги для його механізованого видалення снігові вали розміщуються на відстані не більше

ніж 1 м від бордюру. Формування снігових валів **не допускається** на перехрестях, пішохідних доріжках, місцях для зупинки маршрутних транспортних засобів, місцях для паркування, на трамвайному полотні, в місцях в'їзду у двори і на внутрішньоквартальній території, а також на територіях зелених насаджень, на решітках зливових колодязів. Зібрані сніг, лід, бруд та сміття повинні **щоденно** вивозитися на відведені для цього ділянки або міське сміттєзвалище, інші місця, визначені виконавчим комітетом міської ради.

3) **Усунення слизькості.** Під час ожеледиці необхідно посипати (обробляти) тротуари, переходи через вулиці, місця для зупинки маршрутних транспортних засобів, спуски, підйоми речовинами, що виключають ковзання. Боротьба з ожеледицею на проїжджій частині та тротуарах здійснюється шляхом посипання (оброблення) піском, шлаком, піщано-соляною сумішшю, іншим протиожеледних реагентом. При таненні снігу та льоду мокрий сніг, пісок та бруд вичищають.

Тротуари, доріжки у парках і скверах, сходи, місця для зупинки маршрутних транспортних засобів, розташовані навпроти будинків та споруд, а також небезпечні для проїзду автотранспорту і проходу пішоходів місця посипають (обробляють) піщаною сумішшю та іншими дозволеними для цього матеріалами, реагентами юридичні особи, фізичні особи-підприємці, за якими закріплені ці ділянки для утримання, або особи, яким такий обов'язок переданий згідно договору.

Механізоване посипання (оброблення) піщаною або змішаною сумішшю, іншими дозволеними для цієї мети матеріалами, реагентами проїжджої частини, вулиць, площ, мостів, шляхопроводів, перехресть і підйомів проводиться в порядку, визначеному виконавчим комітетом міської ради.

4) Балансоутримувачі або особи, які утримують відповідні території, закріплені за ними відповідно договору або визначені цими Правилами, **зобов'язані:**

- мати власний необхідний для прибирання снігу і льоду ручний інвентар (лопати, мітли, льодоруби);

- мати достатній запас матеріалу (пісок, шлак тощо) для своєчасного проведення протиожеледних заходів;

- території прибирання очищати від снігу та льоду, обробляти їх піском та іншими протиожеледними засобами;

- своєчасно очищати дахи, водостічні труби, карнизи від льоду із забезпеченням заходів безпеки (встановлення огорож на тротуарах, пішохідних зонах і негайним прибиранням скинутого снігу та льоду).

5) Підприємства, установи, організації, фізичні особи-підприємці, громадяни **зобов'язані** укладати договори з відповідними підприємствами про прибирання, у тому числі механізоване, посипання піщаною сумішшю та іншими дозволеними для цього матеріалами вулиць, площ, перехресть, тротуарів, закріплених за ними територій та інші дії або проводити ці роботи самостійно.

6) **Забороняється** вивезення снігу, льоду у місця, які не призначені для цього.

7.6. Вимоги щодо поводження з побутовими відходами.

1) Поводження з побутовими відходами здійснюється відповідно до державних норм, стандартів і правил.

2) Власники або наймачі, користувачі, у тому числі орендарі житлових будинків, земельних ділянок укладають договори з юридичною особою або фізичною особою-підприємцем, яка в установленому порядку визначена виконавцем послуг на вивезення побутових відходів, здійснюють оплату таких послуг та забезпечують роздільне збирання побутових відходів.

3) Підприємства, установи, організації, фізичні особи-підприємці у сфері поводження з відходами зобов'язані укладати договори з юридичною особою або фізичною особою-підприємцем, яка в установленому порядку визначена виконавцем послуг на вивезення побутових відходів на певній території, на якій знаходиться об'єкт утворення відходів.

4) Збирання та перевезення побутових відходів у межах певної території здійснюється юридичною особою або фізичною особою-підприємцем, яка уповноважена на це виконавчим комітетом Могилів-Подільської міської ради на конкурсних засадах, спеціально обладнаними для цього транспортними засобами.

5) Під час проектування житлових будинків, громадських, виробничих, складських та інших споруд передбачаються будівництво та облаштування контейнерних майданчиків для роздільного збирання і зберігання побутових відходів, урн для побутових відходів.

6) З метою своєчасного збирання побутових відходів, створення безпечних умов для їх зберігання, вивезення з житлових масивів і внутрішньодворових територій, доріг загального користування та інших об'єктів благоустрою громади і проведення масових заходів обладнуються контейнерні майданчики, урни для побутових відходів.

7) Роздільне збирання побутових відходів здійснюється їх власниками згідно з методикою роздільного збирання побутових відходів, яка затверджується центральним органом виконавчої влади з питань житлово-комунального господарства.

8) Роздільне збирання побутових відходів є пріоритетним напрямком санітарного очищення та обов'язкове на об'єктах з відособленою територією (пляжі, ринки, вокзали, парки, сквери та інші місця масового перебування населення).

9) У разі роздільного збирання побутових відходів відбір вторинної сировини з відходів, що зібрані у контейнери або завантажені у сміттєвози, дозволяється тільки на підприємствах сортування та переробки відходів відповідно до вимог законодавства про відходи та санітарного законодавства.

10) Великогабаритні та ремонтні відходи у складі побутових відходів мають збиратися окремо від інших видів побутових відходів.

11) Небезпечні відходи у складі побутових відходів збираються окремо від інших видів побутових відходів, а також мають відокремлюватися на етапі збирання чи сортування та передаватися спеціалізованим підприємствам, що одержали ліцензії на здійснення операцій у сфері поводження з небезпечними відходами.

12) Під час зберігання побутових відходів у контейнерах повинна бути виключена можливість їх загнивання, розкладання, розвіювання та розпилювання. Термін зберігання в холодний період року (при середньодобовій температурі -5°C і нижче) повинен бути не більше ніж три доби, а в теплий період року (при середньодобовій температурі більше ніж $+5^{\circ}\text{C}$) - не більше ніж одна доба (щоденне перевезення).

13) Перевезення великогабаритних і ремонтних відходів необхідно проводити по мірі їх утворення, але не рідше одного разу на тиждень.

У разі роздільного збирання перевезення окремих складових побутових відходів, що не загнивають та не утворюють неприємних запахів, допускається здійснювати рідше за графіками, узгодженими з виконавцем послуг з перевезення відходів та власником чи балансоутримувачем об'єктів благоустрою.

14) У разі застосування планово-поквартирної системи збирання побутових відходів споживачі самостійно завантажують побутові відходи у сміттєвоз, що прибуває за графіком. Забороняється виставляти та складувати побутові відходи за межами приватного домоволодіння завчасно (раніше однієї години) до прибуття сміттєвозу.

15) Виконавці послуг з перевезення побутових відходів зобов'язані інформувати населення про графік перевезення побутових відходів.

16) Планово-поквартирну систему збирання побутових відходів можна застосовувати виключно на території індивідуальної садибної забудови.

17) Перевезення побутових відходів необхідно здійснювати спеціально обладнаними для цього транспортними засобами (сміттєвозами, асенізаційними машинами тощо), що виключають можливість їх розвіювання, розсипання, розливання та розпилення, а також забезпечують зручність під час їх завантаження та вивантаження.

18) Захороненню на спеціалізованих підприємствах (полігонах) підлягає виключно неутилізована складова побутових відходів у разі її оброблення (перероблення) шляхом глибокого пресування до щільності природних ґрунтів (більше 1 т/м^3) та подальшого брикетування.

19) Термічне оброблення (спалювання) побутових відходів на території громади **заборонено**, за винятком отриманого дозволу та на спеціально призначених для цього підприємствах чи об'єктах.

20) Спалювання побутових відходів дозволяється лише на енергетичні цілі з метою одержання теплової та/або електричної енергії.

21) За розміщення відходів із підприємств, установ, організацій, фізичних осіб-підприємців стягується плата.

22) Вивіз твердих та рідких побутових відходів безпосередньо на поля та городи **заборонено**.

23) Особи, на яких покладено обов'язок по встановленню урн, **зобов'язані** утримувати їх у справному та естетичному стані, очищати від сміття в міру їх наповнення, але не менше ніж **один раз на добу**, у разі стійкого забруднення - промивати.

24) Власники, наймачі, користувачі, у тому числі орендарі будинків, розташованих в мікрорайонах приватної забудови, для запобігання забруднення території сміттям **зобов'язані** збирати побутові відходи у

спеціально призначені для цього сміттеві баки (ємністю не менше **50 л**, виготовлені з пластику, металу з отворами в корпусі, для унеможливлення зберігання рідин).

25) Підприємства, організації, установи, фізичні особи-підприємці **зобов'язані** забезпечити розміщення сміттєзбірників (урн, контейнерів) для накопичення сміття та твердих побутових відходів на об'єктах благоустрою, утримувати їх в належному санітарно-технічному стані згідно з санітарними нормами та цими Правилами.

26) **Забороняється** заповнювати контейнерні ємкості для збору ТПВ палаючими або тліючими відходами, снігом, льодом, великогабаритними предметами, а також відходами, що можуть псувати контейнери та спецавтотранспорт.

27) Спеціальні майданчики для розміщення контейнерів чи сміттєзбірників повинні бути відкритими, мати водонепроникне тверде покриття та бути обладнані навісами, із зручним під'їздом (очищеним від снігу та льоду в зимовий період) для спеціалізованого транспорту, огорожені з **3-х** сторін сіткою, бетонною, металевою огорожею не нижче **2 м** та відповідати державним санітарним нормам і правилам утримання територій населених місць.

28) Контейнерні майданчики повинні бути віддалені від меж земельних ділянок навчальних та лікувально-профілактичних закладів, стін житлових та громадських будівель і споруд, майданчиків для ігор дітей та відпочинку населення на відстань не менше **20 м**.

29) На території індивідуальної садибної забудови населених пунктів відстань від контейнерних майданчиків до межі земельної ділянки приватного домоволодіння зі сторони вулиці повинна складати не менш як **5 м**.

30) На території приватного домоволодіння місця розміщення контейнерів для зберігання побутових відходів визначають самі домовласники, у цьому випадку відстань до власного житлового будинку може бути зменшено. У конфліктних ситуаціях питання щодо місць розміщення на території приватного домоволодіння контейнерів для зберігання побутових відходів розглядається виконавчим комітетом Могилів-Подільської міської ради та органами виконавчої влади із залученням представників громадськості.

31) Дозволяється розміщення контейнерів для зберігання побутових відходів в ізольованих спеціально обладнаних приміщеннях будівель і споруд за умови дотримання вимог, передбачених пунктом 2.20 державних санітарних норм і правил утримання територій населених місць.

32) Кількість контейнерів для зберігання побутових відходів визначається чисельністю населення, що ними користується, та нормами утворення відходів. Сумарний об'єм контейнерів для зберігання побутових відходів повинен перевищувати фактичний об'єм їх утворення на **25 %**.

33) Рідкі відходи (фекалії, сеча, помії), що утворюються у житлових та громадських будівлях і спорудах за відсутності централізованого водопостачання та водовідведення, слід зберігати у вигрібних ямах (вигребах).

34) У разі наявності дворових вбиралень вигрібна яма може бути спільною.

35) Вигріб повинен бути водонепроникним та мати щільно прилягаючу кришку. Об'єм вигребу розраховується виходячи з чисельності населення, що ним користується.

36) Вигреби необхідно очищати по мірі їх заповнення. Перевезення рідких відходів з вигребів та розміщення їх на територію приватних володінь, а також використання їх у якості добрива в сільському господарстві, забороняється.

37) Вигреби повинні бути віддалені від меж земельних ділянок навчальних та лікувально-профілактичних закладів, стін житлових та громадських будівель і споруд, майданчиків для ігор дітей та відпочинку населення на відстань не менше **20 м**.

38) На території приватного домоволодіння місце розміщення вигребу визначають самі домовласники, у цьому випадку відстань до власного житлового будинку може бути зменшено. У конфліктних ситуаціях питання щодо місць розміщення на території приватного домоволодіння вигребів розглядається розглядається виконавчим комітетом Могилів-Подільської міської ради та органами виконавчої влади із залученням представників громадськості.

39) В умовах відсутності централізованого водопостачання вигреби на території приватного домоволодіння повинні бути віддалені від індивідуальних колодязів і каптажів джерел на відстань не менше **20 м**, при цьому відстань від вигребів до громадських колодязів і каптажів джерел повинна бути не менше **50 м**.

40) В місцях масового скупчення і відвідування громадян (парки, сквери, торгово-розважальні комплекси) повинні влаштовуватись громадські вбиральні відповідно до вимог санітарного законодавства з розрахунку 1 санітарно-технічний прилад на 500 осіб.

41) Обладнання внутрішньодомової каналізації та каналізування об'єктів з відведенням стічних вод у вигрібні ями забороняється.

42) За погодженням з органами державного санітарно-епідеміологічного нагляду відповідної адміністративної території, на період проведення масових громадських заходів (мітинги, концерти, спортивні змагання) місця їх проведення необхідно додатково забезпечити контейнерами для зберігання побутових відходів та санітарно-технічними приладами (туалети, умивальники) із запасами питної води та герметичними ємностями для збору рідких відходів з розрахунку на чисельність громадян, що беруть участь у заходах відповідно до норм утворення відходів і водоспоживання.

43) Громадські вбиральні повинні утримуватися в належному стані юридичними особами, на балансі в яких вони перебувають, відповідно до вимог чинного законодавства.

7.7. Права та обов'язки суб'єктів у сфері поводження з відходами

1) Суб'єкти у сфері поводження з відходами мають **право** на:

- безпечні для їх життя та здоров'я умови при здійсненні операцій щодо поводження з відходами;

- одержання в установленому порядку повної та достовірної інформації про безпеку об'єктів поводження з відходами як тих, що експлуатуються, так і тих, будівництво яких планується;

- відвідування в установленому порядку спеціально відведених місць чи об'єктів поводження з відходами;

- участь в обговоренні питань, пов'язаних із розміщенням, проєктуванням, спорудженням та експлуатацією об'єктів поводження з відходами;

- відшкодування шкоди, заподіяної їх здоров'ю та майну внаслідок порушення законодавства про відходи.

2) Суб'єкти у сфері поводження з відходами зобов'язані:

- дотримуватися вимог нормативно-правових актів у сфері поводження з відходами;

- вносити в установленому порядку плату за користування послугами підприємств, установ та організацій, що займаються збиранням, зберіганням, перевезенням, знешкодженням, видаленням і захороненням відходів;

- виконувати інші обов'язки, передбачені законодавством, щодо запобігання забрудненню навколишнього природного середовища відходами.

Розділ 8. Правила утримання та поводження з тваринами на території Могилів-Подільської міської територіальної громади Могилів-Подільського району Вінницької області.

8.1. Загальні вимоги до утримання та поводження з тваринами.

1) Умови утримання тварин повинні відповідати їх біологічним, видовим та індивідуальним особливостям.

Кількість тварин, що утримуються фізичною чи юридичною особою, обмежується можливістю забезпечити належні умови для їх утримання. **При цьому, утримання тварин не повинно порушувати права осіб, які мешкають поруч, шляхом утворення неприємних запахів, створення звукового та іншого впливу в порушення діючого санітарно-епідеміологічного законодавства.**

Місце утримання тварин має бути оснащене таким чином, щоб забезпечити необхідні простір, температурно-вологісний режим, природне освітлення, вентиляцію та можливість контакту тварин з природним для них середовищем.

Власник тварини повинен забезпечити умови для недопущення втечі тварини та нападу її на людей та інших тварин.

2) Утримання крупних диких тварин допускається лише в спеціалізованих закладах (зоопарки, цирк) з обов'язковим створенням умов, які відповідають їх біологічним, видовим та індивідуальним особливостям.

В квартирах чи будинках допускається утримання дрібних диких тварин, які традиційно утримуються людьми в неволі і яким можуть бути забезпечені передбачені п.п.1 умови для утримання, за наявності дозволу органу з питань охорони навколишнього природного середовища.

3) Домашніх тварин дозволяється утримувати:

- у квартирах, де проживає кілька сімей - лише за письмовою згодою всіх мешканців квартири; при цьому не дозволяється утримувати домашніх тварин у місцях загального користування;

- у «зоокутках» дитячих, освітніх, наукових, санаторно-курортних і оздоровчих закладів - з дозволу відповідного органу за погодженням з органами державного санітарно-епідеміологічного нагляду та ветеринарної медицини;

- у вільному вигулі на ізольованій, добре огороженій території (в ізольованому приміщенні), на прив'язі або без неї;

- юридичними особами для охорони - в обладнаних приміщеннях або на прив'язі.

4) Утримання собак без повідків і намордників дозволяється під час:

- оперативного використання правоохоронними органами;

- муштри на спеціальних навчально-дресирувальних майданчиках;

- проведення виставок та змагань на спеціальних рингах;

- на полюванні.

5) При поводженні з тваринами не допускається:

- використання оснащень, інвентарю та інших предметів, що травмують тварин;

- примушування тварин до виконання неприродних для них дій, що призводять до травмувань;

- нанесення побоїв, травм з метою примушування тварин до виконання будь-яких вимог;

- використання тварин в умовах надмірних фізіологічних навантажень.

б) Власникам тварин забороняється:

- утримувати тварин незареєстрованими та за відсутністю імунізації проти сказу;

- кидати тварину, наносити ушкодження, залишати в безпомічному становищі, причиняти біль, нестерпні фізичні та психічні страждання, зумовлювати загибель тварини або здійснювати у відношенні до тварини інші неприпустимі дії;

- утримувати тварин у місцях загального користування (коридорах, підвалах, на сходових майданчиках, горищах, прибудинкових територіях);

- вигулювати собак у місцях загального користування, необладнаних місцями вигулу тварин, без повідків, а потенційно небезпечних порід - без намордників, окрім випадків, передбачених п.п.4;

- заводити тварин у приміщення громадських будинків (магазинів, об'єктів громадського харчування, установ охорони здоров'я, культури та ін.), на території шкіл, дитячих майданчиків та ін. (без згоди власника);

- купати та мити тварину в громадських місцях купання, ставках, фонтанах, на пляжах;

- вигулювати або виводити в місця загального користування хижих тварин, а також хворих на інфекційні захворювання, сільськогосподарських тварин (корів, кіз, коней та ін.) з метою випасу;

- продавати, купувати, показувати на виставках, перевозити всіма видами транспорту тварин без реєстраційного посвідчення та ветеринарних

довідок або свідоцтв, що видаються установами державної ветеринарної медицини, з відміткою про імунізацію проти сказу, яку проведено у встановлені строки;

- викидати трупи собак, котів та інших тварин або ховати їх в непередбачених для цього місцях;

- розведення тварин з виявленими генетичними змінами, що спричиняють їм страждання;

- розведення тварин зі спадково закріпленою агресивністю;

- примушування до нападу одних тварин на інших, крім випадків використання собак мисливських порід, інших ловчих звірів та птахів для полювання;

- проведення генетичних змін на тваринах;

- застосування до тварин фармакологічних та механічних засобів допінгу;

- інші дії чи бездіяльність, що суперечать принципам захисту тварин від жорстокого поводження.

При проведенні больових процедур обов'язкове застосування знеболюючих препаратів.

7) Власники собак та інших тварин мають право:

- виводити собак з жилих та інших приміщень, а також ізольованих територій, в загальні двори або на вулицю на короткому повідку (не більше **1,2 м**), а тих, які належать до категорії потенційно небезпечних порід, в наморднику з обов'язковим забезпеченням безпеки людей;

- транспортувати тварин усіма видами транспорту загального користування відповідно до правил транспортування тварин у даному виді транспорту, при обов'язковому забезпеченні безпеки людей;

- вигулювати собак в місцях, спеціально відведених для цієї мети, без повідків та намордників.

8) **Особа, яка утримує тварин, окрім обов'язків, передбачених п.п. 1, зобов'язана:**

- дотримуватись санітарно-гігієнічних та інших норм експлуатації приміщення, де утримується тварина (місце постійного утримання);

- дбати про тварину, шляхом забезпечення її достатньою кількістю їжі та постійним доступом до води, а також іншими необхідними для життя потребами;

- забезпечити тварині можливість здійснювати необхідні рухи, контактувати з собі подібними;

- спускати собак з прив'язі лише на закритих територіях, що виключає можливість втечі, з дотриманням заходів безпеки людей та інших тварин;

- при застосуванні тварин для охорони території розміщувати попереджувальний напис з інформацією про наявність собаки перед входом до відповідного приміщення чи території;

- не допускати забруднення твариною квартири, приміщень, територій де вони утримуються, сходів, інших місць загального користування в будинках, дворах і на вулицях; прибирати екскременти тварини з подальшим видаленням до смітників;

- забезпечити наявність повідка та намордника, необхідних для здійснення виходу домашньої тварини поза місцем її постійного утримання;
- забезпечити наявність на домашній тварині нашійника з ідентифікуючими позначками (адреса, телефон власника, кличка тварини);
- забезпечити щорічну імунізацію тварин проти сказу;
- забезпечити своєчасне надання тварині ветеринарної допомоги (обстеження, лікування, щеплення та ін.);
- негайно ізолювати тварину і повідомити відповідний орган державної ветеринарної медицини у разі виникнення підозри на наявність у тварини захворювання, особливо інфекційного;
- у випадках падежу тварин – негайно повідомляти органи державної ветеринарної медицини;
- у випадках заподіяння домашньою твариною ушкоджень здоров'ю людині або іншим тваринам негайно повідомляти про це медичну або ветеринарну установу, а також негайно доставляти для огляду у ветеринарну установу тварину, яка заподіяла ушкодження здоров'ю людині або іншим тваринам;
- відшкодувати в повному обсязі шкоду, заподіяну твариною майну юридичної або фізичної особи;
- запобігати неконтрольованому розмноженню домашніх тварин.

9) Якщо власником тварини є юридична особа, то адміністрація зобов'язана призначити особу, відповідальну за благополуччя тварини.

10) Домашні тварини підлягають тимчасовій ізоляції в разі, якщо на це є відповідне рішення органів державної ветеринарної медицини, зокрема, у випадку завдання тілесних ушкоджень людині або іншій домашній тварині. Тимчасова ізоляція домашніх тварин може проводитись у примусовому порядку, якщо домашня тварина є небезпечною для оточуючих.

11) Власники диких та сільськогосподарських тварин узгоджують з органами державної ветеринарної медицини перелік та порядок проведення діагностичних та профілактичних заходів щодо цих тварин.

12) Продаж тварин дозволяється:

- на території власника тварини;
- в розплідниках племінних тварин, зареєстрованих належним чином;
- в притулках (міні-притулках);
- під час проведення спеціалізованих заходів (виставки, аукціони);
- на торгових місцях в спеціалізованих закладах торгівлі, обладнаних відповідним чином.

13) Умертвіння тварин допускається у випадках:

- припинення страждань тварин, якщо вони не можуть бути припинені в інший спосіб;
- необхідності умертвіння окремих тварин, які є невиліковно хворими або носіями особливо небезпечного захворювання;
- необхідності оборони від нападу агресивної тварини, якщо життя або здоров'я людей знаходиться в небезпеці.

Умертвіння тварин проводиться лише після письмової згоди ветеринарного лікаря.

При умертвінні тварин мають дотримуватися такі вимоги:

- умертвіння проводиться методами, що виключають передсмертні страждання тварин, забороняється застосовувати негуманні методи умертвіння тварин, що призводять до загибелі від удушся, електричного струму, больових ін'єкцій, отруєння, курареподібних препаратів, перегріву та інші больові методи;

- приміщення, де проводиться умертвіння, повинно бути відокремлене від приміщення, де утримуються інші тварини.

8.2. Загальні вимоги до вихулу тварин.

1) Особи, які утримують домашніх тварин, зобов'язані супроводжувати їх поза місцями їхнього постійного утримання.

2) Супроводжувати домашню тварину може особа, яка досягла 14-річного віку. При супроводженні домашніх тварин не допускається залишати їх без нагляду.

Особи, які утримують диких та сільськогосподарських тварин, не мають права виводити за межі місць постійного утримання тварин без наявності дозволу державної ветеринарної медицини та обов'язкового забезпечення безпеки людей.

3) Особа, яка супроводжує тварину, зобов'язана забезпечити:

- безпеку оточуючих людей і тварин, а також майна від заподіяння шкоди супроводжуваною домашньою твариною;

- безпеку супроводжуваної домашньої тварини;

- безпеку дорожнього руху при проходженні з домашньою твариною до транспортних шляхів і при їх переході шляхом безпосереднього контролю за її поведінкою;

- видалення екскрементів тварини.

8.3. Обов'язки власників сільськогосподарських тварин та птиці.

Власники сільськогосподарських (продуктивних) тварин зобов'язані:

1) зареєструвати продуктивних тварин (ВРХ, свиней) в органі державної ветеринарної медицини;

2) утримувати в чистоті приміщення для тварин та птиці, прилеглі до них території;

3) систематично здійснювати заходи із дезінсекції та дератизації;

4) негайно повідомляти органи державної ветеринарної медицини про кожен випадок захворювання чи падежу сільськогосподарської тварини та птиці;

5) доставляти сільськогосподарських тварин і птицю до установи ветеринарної медицини для огляду, діагностичних досліджень та вакцинації в термін, встановлений ветеринарним лікарем, а в разі неможливості - викликати лікаря;

6) виконувати усі вказівки ветеринарного лікаря з проведення заходів, необхідних для попередження заразних захворювань тварини та птиці;

7) своєчасно вивозити гній на спеціально обладнані майданчики;

8) в будівлях утримання худоби, де відсутня каналізація, встановити непроникний рідиннозбірник з герметичною кришкою;

9) перевозити по території населених пунктів громади сільськогосподарських тварин та птицю за наявності ветеринарного свідоцтва;

10) проводити забій худоби тільки на забійних пунктах після огляду її ветеринарним лікарем та оформлення довідки встановленого зразку; в окремих випадках, переважно при використанні продуктів забою для особистого споживання, допускається подвірний забій тварин; **забороняється** забій худоби у невідведених для цього місцях (лісосмугах, тваринницьких приміщеннях, біля водоймищ);

11) забій птиці та кроликів, що належать громадянам, може проводитись подвірною, з обов'язковим очищенням та дезінфекцією місця забою;

12) усі трупи сільськогосподарських тварин і птиці підлягають утилізації відповідно до вимог чинного законодавства України.

Розділ 9. Порядок додержання тиші в громадських місцях на території Могилів-Подільської міської територіальної громади Могилів-Подільського району Вінницької області .

1) Вимоги та обмеження щодо дотримання тиші регламентовані нормативно-правовими актами щодо захисту населення від шкідливого впливу шуму, в тому числі Законами України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення», «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту населення від впливу шуму», іншими нормативно-правовими актами, спрямованими на забезпечення прав і законних інтересів громадян щодо дотримання тиші на захищених об'єктах та інших місцях громадського користування.

За порушення зазначених у Правилах загальнообов'язкових на території громади норм щодо дотримання тиші передбачена відповідальність згідно зі статтями 152, 182 Кодексу України про адміністративні правопорушення.

За порушення порядку використання побутових піротехнічних виробів винна особа притягається до адміністративної відповідальності відповідно до статті 195-6 Кодексу України про адміністративні правопорушення.

2) Керівники, уповноважені посадові особи підприємств, установ, організацій, а також громадяни повинні здійснювати організаційні, господарські, технічні, технологічні, архітектурно-будівельні та інші попереджувальні заходи щодо зниження шуму на захищених об'єктах та інших місцях громадського користування до рівня, який не перевищує 40 дБ у денний час (з 8.00 до 22.00) та 30 дБ у нічний час (з 22.00 до 8.00). У місцях та на спорудах підвищеного рівня акустичного забруднення (вокзали, підприємства, трансформатори, вентиляційні системи, автомобільні стоянки, паркувальні майданчики) повинні встановлюватися штучні та природні акустичні екрани, звукозахисні споруди або захисні елементи, висаджуватися дерева з властивостями забезпечення шумоізоляції.

3) На об'єктах благоустрою **забороняється**:

- проводити салюти і феєрверки, використовувати піротехнічні засоби в нічний час (з 22.00 до 8.00);

- вмикати звуковідтворювальну апаратуру та інші гучномовні установки на балконах, лоджіях, ганках, у відкритих вікнах будівель, біля входів до підприємств торгівлі, послуг та ресторанного бізнесу, на будівельних майданчиках;

- гучно співати, викрикувати, включати звуковідтворювальну апаратуру та інші джерела побутового шуму, здійснювати музичне обслуговування з використанням вуличних відеоекранів, звукопідсилювальної апаратури, музичних автоматів та пристроїв «караоке» на відкритих майданчиках у нічний час (з 22.00 до 8.00);

- проводити ремонтні роботи, що супроводжуються шумом, у робочі дні з 21.00 до 8.00, а у святкові та неробочі дні – цілодобово; власник або орендар приміщень, у яких передбачається проведення ремонтних робіт, зобов'язаний повідомити мешканців прилеглих квартир про початок зазначених робіт; за згодою мешканців усіх прилеглих квартир ремонтні та будівельні роботи можуть проводитися також у святкові та неробочі дні; шум, що утворюється під час проведення будівельних робіт, не повинен перевищувати санітарних норм цілодобово;

- влаштовувати стоянки транспортних засобів на прибудинкових територіях поза спеціально відведеними місцями (за винятком аварійних автомобілів комунальних служб і спеціального транспорту підприємств, що обслуговують житлові будинки та їх інженерне обладнання);

- подавати звукові автомобільні сигнали (крім випадків, коли без цього неможливо запобігти дорожньо-транспортній пригоді), гучно вмикати звуковідтворювальну апаратуру транспортного засобу під час знаходження останнього на прибудинковій території;

- здійснювати стоянку автотранспорту на прибудинкових територіях із включеним двигуном.

4) Заклади культури, громадського харчування, торгівлі, побутового обслуговування, розважального бізнесу повинні обмежувати роботу звуковідтворювальної апаратури з 9:00 год до 23:00 год та дотримуватись таких рівнів шуму, щоб у прилеглих будівлях і приміщеннях він становив не більше 40 дБ в денний час і 30 дБ в нічний час.

5) Керівники, уповноважені посадові особи підприємств, установ, організацій, фізичні особи-підприємці, які розташовані на території та у будівлях захищених об'єктів і у своїй діяльності використовують машини, механізми, обладнання, інструменти, а також звуковідтворювальну апаратуру та музичні інструменти на відкритих майданчиках, повинні отримати погодження виконавчого комітету Могилів-Подільської міської ради на гранично допустимі рівні шумів, що утворюються стаціонарними джерелами шуму під час роботи, які видаються після надання розрахункових або інструментальних даних і карт розподілу рівнів шуму, карт акустичного дискомфорту, що розробляються на основі спеціально виконаних цільових досліджень згідно з методиками, погодженими органами та установами державного санітарного нагляду України.

6) Проведення салютів і феєрверків, використання вибухових пристроїв і піротехнічних засобів у нічний час (з 22.00 до 8.00) потребує обов'язкового погодження виконавчого комітету Могилів-Подільської міської ради в установленому порядку.

7) При проведенні вантажно-розвантажувальних робіт перевізниками відходів, перевізниками товарів для об'єктів торгівлі, закладів громадського харчування, побуту, підприємствами та службами доставки товарів населенню, підприємствами та службами обслуговування житлових будинків та їх інженерного обладнання не допускати перевищення рівнів шуму на прибудинкових територіях у нічний час (з 22.00 до 8.00) та вживати заходів щодо максимального обмеження шуму від роботи автотранспорту та вантажно-розвантажувального обладнання.

8) Вищезазначені вимоги та обмеження щодо дотримання тиші не поширюються в наступних випадках:

- здійснення в закритих приміщеннях будь-яких видів діяльності, що супроводжуються шумом, за умов, які виключають проникнення шуму за межі таких приміщень;

- попередження та/або ліквідація наслідків аварій, пожеж, стихійного лиха, інших надзвичайних ситуацій;

- надання невідкладної допомоги, попередження або припинення правопорушень і злочинів, виконання завдань цивільної оборони;

- проведення зборів, мітингів, демонстрацій, походів, інших масових заходів, дозволених у встановленому порядку;

- робота обладнання та механізмів, що забезпечують життєдіяльність житлових і громадських будівель, за умов вжиття невідкладних заходів щодо максимального обмеження проникнення шуму в прилеглі приміщення, в яких постійно чи тимчасово перебувають люди;

- відзначення встановлених законодавством святкових днів, інших подій відповідно до рішення органів державної влади та виконавчого комітету Могилів-Подільської міської ради, проведення спортивних змагань;

- проведення салютів і феєрверків, використання вибухових пристроїв і піротехнічних засобів при проведенні заходів з нагоди відзначення державних свят та визначних дат відповідно до рішення органів державної влади та виконавчого комітету Могилів-Подільської міської ради.

Розділ 10. Контроль у сфері благоустрою території Могилів-Подільської міської територіальної громади Могилів-Подільського району Вінницької області.

10.1. Завдання контролю у сфері благоустрою громади

Контроль у сфері благоустрою громади спрямований на забезпечення дотримання органами державної влади, Могилів-Подільською міською радою, підприємствами, установами, організаціями (незалежно від форм власності та підпорядкування), громадянами (у тому числі іноземцями та особами без громадянства) вимог Закону України «Про благоустрій населених пунктів», цих Правил та інших нормативно-правових актів.

10.2. Державний контроль у сфері благоустрою громади.

Порядок здійснення державного контролю у сфері благоустрою громади визначається Законом України «Про благоустрій населених пунктів» та іншими законодавчими актами.

10.3. Самоврядний контроль у сфері благоустрою громади.

1) Контроль у сфері благоустрою громади, у тому числі щодо охорони зелених насаджень, водоймищ, пам'яток культурної та історичної спадщини, створення місць відпочинку громадян, утримання в належному стані прилеглих і закріплених за підприємствами, установами, організаціями територій покладається на відповідні структурні підрозділи Могилів-Подільської міської ради, що затверджується відповідним рішенням.

2) Самоврядний контроль у сфері благоустрою громади здійснюється виконавчим комітетом Могилів-Подільської міської ради відповідно до Законів України «Про благоустрій населених пунктів», «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо оптимізації повноважень органів виконавчої влади у сфері екології та природних ресурсів, у тому числі на місцевому рівні», інших нормативно-правових актів.

3) Самоврядний контроль за станом благоустрою громади здійснюється шляхом:

- проведення перевірок, рейдів, комплексних перевірок, комісійних обстежень стану території населених пунктів громади з наданням приписів та оформленням актів комісійного обстеження території за фактами виявлених порушень цих Правил, які органи контролю, утворені Могилів-Подільською міською радою, здійснюють самостійно та/або спільно з посадовими особами комунальних підприємств, служб, органів державного контролю у сфері благоустрою, підрозділами Могилів-Подільського відділу поліції, екологічними, природоохоронними, громадськими організаціями, представниками ЗМІ, громадськими інспекторами благоустрою громади;

- проведення перевірок додержання суб'єктами господарювання усіх форм власності, установами, закладами, фізичними особами-підприємцями та фізичними особами вимог нормативно-правових актів у сфері благоустрою та цих Правил;

- розгляду звернень підприємств, установ, організацій, фізичних осіб-підприємців та громадян;

- участі в обговоренні проектів благоустрою території громади, іншої технічної документації з питань благоустрою та внесення відповідних пропозицій на розгляд Могилів-Подільської міської ради, підприємств, установ, організацій;

- складання посадовими особами, визначеними відповідним рішенням виконавчого комітету Могилів-Подільської міської ради, протоколів про адміністративні правопорушення за фактами порушення цих Правил;

- подання позовів до суду про відшкодування збитків, завданих об'єктам благоустрою внаслідок порушення законодавства з питань благоустрою населених пунктів та цих Правил;

- якщо під час перевірки виявлені причини та умови, які можуть спричинити порушення благоустрою, посадова особа контролюючого органу зобов'язана скласти та видати офіційний документ - **припис**, який є обов'язковим для виконання в термін до трьох діб особами, які є відповідальними за утримання об'єктів благоустрою.

У приписі зазначаються: дата і місце його складання, посада, прізвище, ім'я, по батькові особи, яка склала припис, відомості про особу, на яку складений припис, пропозиції щодо усунення причин та умов, які порушують благоустрій території.

Припис підписується особою, яка його склала, і особою, на яку він складений. У разі відмови особи отримати припис в графі «Припис одержав», робиться про це запис.

Посадова особа контролюючого органу, яка під час перевірки об'єкта благоустрою виявила порушення вимог цих Правил, зобов'язана на винну особу скласти **протокол** про вчинення адміністративного правопорушення, передбаченого статтею 152 Кодексу України про адміністративні правопорушення.

При вчиненні однією посадовою чи фізичною особою двох або більше адміністративних правопорушень протокол про вчинення адміністративного правопорушення складається за кожне правопорушення окремо.

У протоколі про адміністративне правопорушення зазначаються: дата і місце його складання, посада, прізвище, ім'я, по батькові особи, яка склала протокол, відомості про особу правопорушника, місце, час вчинення і суть адміністративного правопорушення, нормативний акт, який передбачає відповідальність за дане правопорушення, прізвища, адреси свідків і потерпілих, якщо вони є, пояснення правопорушника, інші відомості, необхідні для вирішення справи.

Якщо правопорушенням заподіяно матеріальну шкоду, про це також зазначається в протоколі.

Протокол підписується особою, яка його склала, і особою, яка вчинила адміністративне правопорушення. При наявності свідків і потерпілих протокол може бути підписано також і цими особами.

У разі відмови особи, яка вчинила правопорушення, від підписання протоколу, в ньому робиться запис про це. Особа, яка вчинила правопорушення, має право подати пояснення і зауваження щодо змісту протоколу, які додаються до протоколу, а також викласти мотиви своєї відмови від його підписання.

При складанні протоколу правопорушникові роз'яснюються його права і обов'язки, передбачені статтею 268 Кодексу України про адміністративні правопорушення, про що робиться відмітка у протоколі.

Особа, яка виявила порушення, здійснює заходи щодо встановлення особи, винної у скоєнні правопорушення, шляхом направлення запитів до правоохоронних органів.

Після складення протоколу він у п'ятиденний строк надсилається на розгляд до адміністративної комісії за місцем проживання порушника. Справа про адміністративне правопорушення розглядається

адміністративною комісією в п'ятнадцятиденний строк з дня отримання протоколу про адміністративне правопорушення.

На засідання адміністративної комісії запрошуються особи, відносно яких складено протокол про адміністративне правопорушення.

За результатами розгляду справи про адміністративне правопорушення адміністративна комісія виносить постанову по справі.

Постанова повинна містити: найменування органу, який виніс постанову, дату розгляду справи, відомості про особу, щодо якої розглядається справа, викладення обставин, установлених при розгляді справи, зазначення нормативного акта, який передбачає відповідальність за дане адміністративне правопорушення, прийняте по справі рішення.

Відшкодування майнової шкоди, заподіяної об'єкту благоустрою під час вчинення адміністративного правопорушення, здійснюється у порядку, визначеному законодавством та цими Правилами.

У разі необхідності та з метою забезпечення виконання Правил благоустрою уповноважені працівники Могилів-Подільської міської ради звертаються до Могилів-Подільського відділу поліції, який, відповідно до своїх обов'язків, подає у межах наданих прав допомогу представникам структурних підрозділів Могилів-Подільської міської ради у здійсненні їх законної діяльності, якщо їм чиниться протидія або загрожує небезпека з боку правопорушників, встановленні особи порушника, якщо особа не відома, та затриманні особи, яка чинить опір.

У разі протидії проведенню робіт з благоустрою до винних осіб застосовуються заходи адміністративної, цивільної чи кримінальної відповідальності у відповідності до чинного законодавства.

Розділ 11. Відповідальність підприємств, установ, організацій, фізичних осіб-підприємців, громадян за порушення Правил благоустрою території Могилів-Подільської міської територіальної громади Могилів-Подільського району Вінницької області .

1) За порушення цих Правил винні особи несуть відповідальність, встановлену Кодексом України про адміністративні правопорушення, Законом України «Про благоустрій населених пунктів», цими Правилами, іншими нормативно-правовими актами та рішеннями Могилів-Подільської міської ради.

2) До відповідальності за порушення законодавства у сфері благоустрою громади притягаються особи, винні у:

- порушенні встановлених державних стандартів, норм і правил у сфері благоустрою населених пунктів;

- проектуванні об'єктів благоустрою громади з порушенням, затвердженої в установленому законодавством порядку, містобудівної документації та державних будівельних норм;

- порушенні встановлених законодавством екологічних, санітарно-гігієнічних вимог та санітарних норм під час проектування, розміщення, будівництва та експлуатації об'єктів благоустрою;

- порушенні правил благоустрою території громади;

- порушенні режиму використання та охорони територій та об'єктів рекреаційного призначення;
- самовільному зайнятті території (частини території) об'єкта благоустрою громади;
- пошкодженні (руйнуванні чи псуванні) вулично-дорожньої мережі, інших об'єктів та елементів благоустрою громади;
- знищенні або пошкодженні зелених насаджень чи інших об'єктів озеленення громади, крім випадків, передбачених законами;
- забрудненні (засміченні) території громади;
- неналежному утриманні об'єктів благоустрою, зокрема, покриття доріг, тротуарів, елементів освітлення території громади.

3) Допущення порушень не позбавляє винну особу від обов'язку припинення порушення та вчинення дій по відновленню благоустрою. У разі порушення Правил благоустрою, особи, винні у їх порушенні, зобов'язані вчинити всі необхідні дії для усунення наслідків такого порушення. Усунення наслідків порушення здійснюється негайно. У виняткових випадках, коли усунення зазначених наслідків пов'язане із значним об'ємом робіт або необхідністю залучення третіх осіб для виконання відповідних робіт, усунення порушення може бути здійснено у триденний строк. У випадках, коли порушення вимог цих Правил пов'язане із аварією, стихійним лихом, усунення наслідків такого порушення здійснюється у п'ятиденний строк.

4) Балансоутримувач має право на відшкодування винною особою витрат (збитків), понесених у зв'язку з усуненням наслідків порушення вимог цих Правил.

Збитки, завдані об'єкту благоустрою в результаті порушення законодавства з питань благоустрою населених пунктів, підлягають відшкодуванню в установленому порядку. Оцінка завданих збитків проводиться балансоутримувачем у разі протиправного пошкодження чи знищення елементів благоустрою при:

- ліквідації аварій на інженерних мережах та інших елементах благоустрою;
- здійсненні ремонту інженерних мереж;
- видаленні аварійних сухостійних дерев та чагарників;
- прокладанні нових інженерних мереж;
- виконанні інших суспільно необхідних робіт.

5) У випадках, зазначених у п.п.4 цього розділу, у разі пошкодження чи знищення елементів благоустрою, винна юридична чи фізична особа усуває пошкодження (відновлює елементи благоустрою) власними силами або, за домовленістю з балансоутримувачем, перераховує на його рахунок суму відновної вартості.

Відновна вартість об'єктів благоустрою визначається Порядком визначення відновної вартості об'єктів благоустрою, затвердженим Постановою Кабінету Міністрів України від 15.06.2006 № 826 «Про затвердження Порядку визначення відновної вартості об'єктів благоустрою», та згідно з Методикою визначення відновної вартості об'єкта благоустрою, затвердженою наказом Міністерства з питань житлово-комунального

господарства України від 03.11.2008 № 326 «Про затвердження Методики визначення відновної вартості об'єкта благоустрою».

6) Заходи у випадках пошкодження чи знищення елементів благоустрою:

- посадова особа, яка виявила порушення, складає протокол про вчинення адміністративного правопорушення та інформує балансоутримувача про виявлене порушення;

- для реагування на заповідяну об'єкту благоустрою шкоду балансоутримувач проводить засідання постійно діючої комісії, до складу якої включені представники балансоутримувача, виконавчого комітету та управління житлового-комунального господарства Могилів-Подільської міської ради;

- комісія проводить обстеження об'єкта благоустрою, встановлює ступінь його пошкодження чи знищення, визначає відновну вартість робіт з його відновлення (відбудови) та складає відповідний акт;

- балансоутримувач пошкодженого чи знищеного об'єкта благоустрою направляє акт разом з копією протоколу про адміністративне правопорушення на розгляд і відшкодування збитків у адміністративному чи судовому порядку згідно з чинним законодавством.

7) У разі, якщо особу, яка пошкодила чи знищила елементи благоустрою, не виявлено, відновлювальні роботи проводяться за рахунок власника об'єкта благоустрою.

8) Шкода, завдана внаслідок порушення законодавства з питань благоустрою населених пунктів, підлягає компенсації в повному обсязі без застосування норм зниження розміру стягнення, незалежно від сплати збору за забруднення навколишнього природного середовища та погіршення якості природних ресурсів, у розмірах, які визначаються на підставі затверджених у встановленому порядку методик, розрахунків щодо обрахування шкоди.

Відсутність таких методик, розрахунків не може бути підставою для відмови у відшкодуванні шкоди. У такому разі шкода компенсується за фактичними витратами, затвердженими в установленому порядку рішенням Могилів-Подільської міської ради, на облаштування одного квадратного метра території громади або базової вартості одного квадратного метра землі на відновлення порушеного стану об'єкта благоустрою або довкілля.

Розділ 12. Порядок громадського обговорення проєкту Правил благоустрою території Могилів-Подільської міської територіальної громади Могилів-Подільського району Вінницької області та заходи з його реалізації.

1) Проєкт рішення Могилів-Подільської міської ради «Про затвердження Правил благоустрою Могилів-Подільської міської територіальної громади Могилів-Подільського району Вінницької області» підлягає громадському обговоренню. З цією метою проєкт рішення підлягає розміщенню на офіційному веб-сайті Могилів-Подільської міської ради у мережі Інтернет.

2) Суб'єкти у сфері благоустрою мають подавати власні зауваження та пропозиції у письмовій формі протягом місяця з дати оприлюднення проекту рішення за адресою: 24000, м. Могилів-Подільський, пл. Шевченка 6/16, управління житлово-комунального господарства міської ради, каб. № 4.

Розділ 13. Порядок внесення змін та доповнень до Правил благоустрою території Могилів-Подільської міської територіальної громади Могилів-Подільського району Вінницької області.

1) Зміни та доповнення до Правил вносяться рішенням Могилів-Подільської міської ради, відповідно до поданих пропозицій.

2) Проект рішення Могилів-Подільської міської ради про внесення змін та доповнень до цих Правил підлягає оприлюдненню в порядку, визначеному законодавством України.

Секретар міської ради

Тетяна БОРИСОВА